



**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“, ЗРЕЊАНИН
ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-435/2017-06/8
Београд, 16. октобар 2017. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа "Чистоћа и зеленило", Зрењанин**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа "Чистоћа и зеленило", Зрењанин**

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“, ЗРЕЊАНИН ЗА 2016. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“, ЗРЕЊАНИН ЗА 2016. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“, ЗРЕЊАНИН

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин (у даљем тексту: ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин или Предузеће) за 2016. годину, који обухватају: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о токовима готовине, извештај о променама на капиталу и напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима*, финансијски извештаји за 2016. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Јавног комуналног предузећа „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин на дан 31. децембар 2016. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1. У пословним књигама Предузећа евидентирана су два стана, чија садашња вредност на дан 31. децембар 2016. године износи 270 хиљада динара. Дана 25. новембра 2015. године закључена су два уговора о откупу станова, у којима је утврђена вредност станова у износу од 1.536 хиљада динара. Закључењем уговора о откупу станова, Предузеће стиче потраживања по основу откупљених станова, која имају карактер дугорочних пласмана. На овај начин, грађевински објекти су прецењени за износ од 270 хиљада динара, док је потцењена вредност дугорочних пласмана за износ од 1.536 хиљада динара, добици по основу продаје некретнина у износу од 1.266 хиљада динара, као и финансијски резултат из претходног периода у износу од 1.266 хиљада динара.

2. Предузеће је прибављене саднице намењене озелењавању реконструисане површине Трга Слободе у граду Зрењанину евидентирало на рачуну биолошких средстава у износу од 1.409 хиљада динара, на дан 31. децембра 2016. године, иако не испуњавају услове да буду признате као биолошка средства, дефинисане параграфом 34.3. Одељка 34. - Специјализоване активности, МСФИ за МСП. На тај начин је за износ од 1.409 хиљада динара, прецењена вредност биолошких средстава и одложених прихода и потцењена вредност залиха материјала и трошкова материјала, односно нису реално исказане позиције у билансу стања.

3. Потраживања од купаца у земљи, у пословним књигама Предузећа, исказана су у износу од 454.820 хиљада динара, док је исправка вредности потраживања од купаца исказана у износу од 345.937 хиљада динара. Корекције исправке вредности потраживања купаца по основу наплате исправљених потраживања извршене су са датумом 31. јануар 2017. године, како је предвиђено Одлуком директора, иако је тај датум означен као датум одобравања финансијских извештаја за статистичке потребе.

Није било могуће утврдити колики део од 65.183 хиљада динара - укупног износа исправке вредности потраживања од купаца је наплаћен до момента предаје редовних, годишњих финансијских извештаја – 30. јуна 2017. године, а на основу којег би била извршена и корекција (умањење) расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, што утиче на реалније исказивање финансијског резултата Предузећа за 2016. годину у складу са одељком 32. - Догађаји након биланса стања, МСФИ за МСП.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Скретање пажње

1. ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, ради обављања својих делатности, утврђених оснивачким актом, користи непокретности (земљиште и грађевинске објекте), за које је у претходном периоду, у катастру непокретности било уписано право коришћења у корист Предузећа. У току 2016. године, над поменутих непокретностима, уписано је право својине оснивача - Града Зрењанина.

2. ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин је током 2011. године започело инвестиције у изградњу центра за прикупљање отпада у Зрењанину – рециклажни центар. Пројекат изградње и опремања рециклажног центра предвиђен је уговором о суфинансирању између Републике Србије (Министарство животне средине, рударства и просторног планирања), Града Зрењанина и ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин. Планирана вредност пројекта је 45.000 хиљада динара. Досадашња улагања су извршена у износу од 9.332 хиљада динара, а даља градња је обустављена због недостатка финансијских средстава. Предузеће се у програмима пословања претходних година, обрађало оснивачу са захтевом за средствима, указујући на значај изградње рециклажног центра за Град Зрењанин.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеним питањима.

Остала питања

1. Финансијски извештаји Предузећа нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције, а за пословну 2016. годину, били су предмет екстерне ревизије од стране „Визура ревизија и рачуноводство“ доо, Зрењанин, који је у свом извештају од 9. јуна 2017. године изразило позитивно мишљење.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10

² „Службени гласник РС“, број 9/09

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије. Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална

неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.

- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 16. октобар 2016. године

Извештај о ревизији правилности пословања

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин за 2016. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2016. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о правилности пословања*, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Јавног комуналног предузећа „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1. Код евиденције и обрачуна зарада Предузећа, утврђено је да:

- постојећи уговори о раду запослених не усклађују се са доношењем нових или изменама постојећих правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, иако се изменама систематизација мењају називи радних места, опис послова, захтевана стручна спрема и посебни услови за рад на појединим радним местима;

- у поступку обрачуна зарада, у току 2016. године, примењивали су се коефицијенти из Правилника о раду, који је престао да важи 29. јануара 2015. године;

Коефицијенти из раније закључених уговора о раду запослених у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ нису накнадно усаглашени са Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина, па су на тај начин, у више случајева, зараде запослених обрачунаване у знатно већим износима, услед примене већих коефицијената, од оних прописаним Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина.

- обрачун минулог рада вршен је не само на основну зарату, него и на увећања на основну зарату по основу ноћног рада и рада за време празника, што није у складу са чланом 107. и 108 Закона о раду;

- обрачун и исплата јубиларних награде запосленима, вршена је у нижем износу у односу на висину јубиларних награда утврђених чланом 45. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Зрењанина, који се примењивао током 2016. године.

2. ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин, у току 2016. године, супротно Закону о јавним набавкама је:

- извршило набавку ХТЗ опреме - заштитних рукавица у вредности од 476 хиљада динара, без спроведеног поступка јавне набавке,

- прекорачило вредност уговора о јавној набавци за вредност од 1.164 хиљада динара и то: вредност уговора о набавци резервних делова за радне машине „Дулево“, прекорачило је за вредност од 366 хиљада динара, а вредност уговора услуге

ангажовања радних машина на санацији комуналног и другог отпада, за вредност од 798 хиљада динара.

-спровело поступак јавне набавке мале вредности за набавку два моторна возила, у вредности 3.330 хиљада динара, иако је процењена вредност истоврсних добара на годишњем нивоу већа од 5.000 хиљада динара.

-није објављивало обавештења о закљученим уговорима о јавним набавкама на Порталу јавних набавки или на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у укупној вредности од 96.800 хиљада динара и

-објављивало обавештења о закљученим уговорима о јавним набавкама на Порталу јавних набавки, по истеку законског рока од пет дана од дана закључења уговора, у укупној вредности од 68.820 хиљада динара.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Скретање пажње

1. ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин није успоставило систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору³, у делу који се односи на спровођење контролних активности и праћење и процену система финансијског управљања. У Предузећу није обезбеђена пуна примена постојећих писаних процедура од стране запослених, њихово редовно ажурирање и доношење нових, за пословне процесе који нису уређени постојећим процедурама, како би се обезбедило да се циљеви и задаци Предузећа реализују на ефикасан и економичан начин.

2. ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁴.

3. ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин није ускладило вредност основног капитала у пословним књигама са износом који је исказан у оснивачком акту Предузећа и подацима регистрованим код Агенције за привредне регистре. Основни капитал Предузећа исказан у пословним књигама на дан 31. децембра 2016. године износи 93.862 хиљада динара, док је у оснивачком акту Предузећа и Агенцији за привредне регистре исказан у износу од 50 хиљада динара. У Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину није обелодањена чињеница да основни капитал исказан у пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2016. године није усаглашен са капиталом регистрованим код Агенције за привредне регистре.

4. Скупштина Града Зрењанин, је дана 26. фебруара 2016. године, именовала лице, за вршиоца дужности директора ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, до именовања директора, а најдуже на период од 6 месеци. Период за који је вршилац дужности директора именован, као и уговор за обављање ових послова истекао је 27. августа 2016. године. Оснивач Предузећа није именовao друго лице за обављање ових

³ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13

послова, односно није поступио у складу са чланом 52. став 2. и 3. Закона о јавним предузећима⁵, којим је прописано да период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године, тако да је именовано лице наставило да обавља послове вршиоца дужности директора до 19. маја 2017. године, односно до избора Директора Предузећа.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеним питањима.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 16. октобар 2016. године

⁵ „Службени гласник РС“, број 15/2016

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“,
ЗРЕЊАНИН ЗА 2016. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	3
2. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	5
3. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	6
4. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	9
5. МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ	11
6. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	11

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)⁶

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, у пословним књигама су евидентирана два стана за која су закључени уговори о откупу 2015. године. У пословним књигама, садашња вредност станова је 270 хиљада динара, док је у уговорима утврђена вредност у износу од 1.536 хиљада динара. На овај начин, грађевински објекти су прецењени за износ од 270 хиљада динара, док су потцењени дугорочни пласмани за 1.536 хиљада динара и добици по основу продаје некретнина у износу од 1.266 хиљада динара, као и финансијски резултат из претходног периода у износу од 1.266 хиљада динара.

Закључењем уговора о откупу станова, Предузеће стиче потраживања по основу откупљених станова, која имају карактер дугорочних пласмана и које је потребно евидентирати у пословним књигама у складу са одредбама члана 2. и 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁷.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.3. Напомена уз Извештај, Предузеће је прибављене саднице евидентирало на рачуну биолошких средстава у износу од 1.409 хиљада динара на дан 31. децембра 2016. године, иако не испуњавају услове да буду признате као биолошка средства, дефинисане параграфом 34.3. Одељка 34. - Специјализоване активности, МСФИ за МСП.

На тај начин је за износ од 1.409 хиљада динара, прецењена вредност биолошких средстава и одложених прихода и потцењена вредност залиха материјала и трошкова материјала, односно нису реално исказане позиције у билансу стања.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.6. Напомена уз Извештај, у пословним књигама Предузећа, потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 454.820 хиљада динара, док је исправка вредности потраживања од купаца исказана у износу од 345.937 хиљада динара. Корекције исправке вредности потраживања купаца по основу наплате исправљених потраживања извршене су са датумом 31. јануар 2017. године, како је предвиђено Одлуком директора, иако је тај датум означен као датум одобравања финансијских извештаја за статистичке потребе.

Предузеће је било у обавези да донесе Одлуку којом ће одредити датум одобравања редовних, годишњих финансијских извештаја за јавно објављивање, и да у складу са тако донетом Одлуком, изврши корекцију исказаних исправљених потраживања од купаца, а у складу са параграфом 32.4. Одељка 32 - Догађаји након биланса стања, МСФИ за МСП.

⁶**ПРИОРИТЕТ 1** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају већу пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

ПРИОРИТЕТ 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

⁷ „Службени гласник РС“, број 95/14

Није било могуће утврдити колики део од 65.183 хиљада динара - укупног износа исправке вредности потраживања од купаца је наплаћен до момента предаје редовних, годишњих финансијских извештаја – 30. јуна 2017. године, а на основу којег би била извршена и корекција (умањење) расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, што утиче на реалније исказивање финансијског резултата Предузећа за 2016. годину.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је на рачунима нематеријалне имовине евидентирало имовину која се користи у периоду до годину дана и за коју се врши обрачун амортизације по стопи од 100%, што није у складу са класификацијом имовине на обртну и сталну према начелима садржаним у МСФИ за МСП. Исто тако, Предузеће је обрачунало амортизацију нематеријалне имовине за 2016. годину, применом стопа амортизације од 10% и 20%, иако у Правилнику о рачуноводственим политикама није дефинисало ове стопе амортизације.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће у 2016. години, као ни у претходним годинама, није вршило преиспитивање корисног века употребе опреме у складу са параграфом 17.19 Одељка 17 - Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП, тако да део опреме која је и даље у употреби, нема исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током процењеног корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност отписане опреме на дан биланса стања износи 52.525 хиљада динара, док је укупна набавна вредност свих ставки опреме исказаних у пословним књигама 295.002 хиљада динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, некретнине, постројења и опрема у припреми, у књиговодственим евиденцијама исказане су у вредности од 13.152 хиљада динара. У поступку ревизије утврђено је, да део ових инвестиција, у износу од 2.634 хиљада динара, односи се на инвестиционе радове на Новом гробљу у Зрењанину, који су завршени током 2012. године. Ради се о стазама и објектима на гробљу, који су у употреби.

Предузеће, приликом пописа имовине на дан 31. децембар 2016. године, није извршило попис некретнина, постројења и опреме у припреми према степену довршености, односно није преиспитало услове за евентуално свођење њихове књиговодствене вредности на надокнадиву вредност, у складу са МСФИ за МСП, Одељак 27 –Умањење вредности имовине.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.5. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије, увидом у књиговодство обрачуна трошкова и учинака је утврђено да:

- Предузеће нема сачињен План производње за ревидирани период, са јасно дефинисаним планским ценама готових производа;
- производни радни налози не садрже неопходне елементе: податке о утрошцима материјала, о извршиоцима, нити број утрошених радних часова у одређеној производњи;
- места трошкова, по којима се врши обрачун производње у књиговодству обрачуна трошкова и учинака, нису прецизно дефинисана,

- Предузеће не утврђује појединачну цену коштања учинака, у циљу праћења калкулације производне цене коштања, контроле трошкова производње и утврђивања основе за вођења адекватне политике продајних цена готових производа.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.8. Напомена уз Извештај, Предузеће је на рачуну краткорочних финансијских пласмана евидентирало и износ од 4.352 хиљаде динара. Ради се о потраживањима Предузећа према Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, која су утврђена на основу захтева корисника пензије који имају право на накнаду погребних трошкова на име сахране.

Потраживања су евидентирана на рачуну краткорочних финансијских пласмана уместо на рачуну других потраживања, што није у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да за станове за које су закључени уговори о откупу, изврши евидентирање у складу са одредбама чланова 2. и 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, као и да се изврше корекције финансијских извештаја (Напомена 6.1.2. - Препорука 8).

2) Препоручује се Предузећу да изврши признавање и вредновање садница дрвећа које су намењене озелењавању у граду Зрењанину, прибављених у износу од 1.409 хиљада динара у складу са параграфом 13.1. одељка 13. – Залихе, МСФИ за МСП (Напомена 6.1.3.- Препорука 13).

3) Препоручује се Предузећу да донесе Одлуку о одобравању редовних, годишњих финансијских извештаја за јавно објављивање, са датумом који би омогућио реалније исказивање вредности потраживања од купаца, у складу са Одељком 32. - Догађаји након биланса стања, МСФИ за МСП. (Напомена 6.1.6.- Препорука 15).

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да класификовање и евидентирање нематеријалне имовине у својим пословним књигама усклади са начелима садржаним у МСФИ за МСП и да у Правилнику о рачуноводственим политикама, дефинише корисни век и стопе амортизације за поједине врсте нематеријалних улагања (Напомена 6.1.1.- Препорука 5).

2) Препоручује се Предузећу да изврши поновну процену корисног века употребе за опрему, чија је садашња вредност нула на дан 31. децембар 2016. године и која је и даље у употреби, и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем средстава знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са параграфима 17.19 Одељка 17 - Некретнине, постројења и опрема и параграфима 10.15.-10.18 Одељка 10 - Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП (Напомена 6.1.2. – Препорука 11).

3) Препоручује се Предузећу да изврши попис некретнина, постројења и опреме у припреми према степену довршености, односно да преиспита услове за евентуално свођење њихове књиговодствене вредности на надокнадиву вредност, у складу са МСФИ за МСП, Одељак 27 –Умањење вредности имовине (Напомена 6.1.2.- Препорука 12).

4) Препоручује се Предузећу да у процесу производње готових производа сачињава радне налоге са свим неопходним елементима, у којима ће бити приказани сви директни трошкови материјала и рада, а у циљу реалнијег планирања и контроле трошкова производње, као и билансирања залиха недовршене производње и готових производа (Напомена 6.1.5. - Препорука 14).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Препоручује се Предузећу да изврши корекцију књижења са рачуна краткорочних финансијских пласмана износ од 4.352 хиљаде динара на рачун других потраживања по основу права на накнаду погребних трошкова на име сахране корисника пензије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. (Напомена 6.1.8. - Препорука 16).

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, утврђено је да се постојећи уговори о раду запослених у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ из Зрењанина, не усклађују са доношењем нових или изменама постојећих правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, иако се изменама систематизација мењају називи радних места, опис послова, захтевана стручна спрема и посебни услови за рад на појединим радним местима.

2) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, у поступку обрачуна зарада у току 2016. године, нису се примењивали коефицијенти утврђени у Посебном колективном уговору за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина⁸, већ су се примењивали коефицијенти из Правилника о раду, број 01-1/6-3 од 3. априла 2014. године, који је престао да важи 29. јануара 2015. године.

Коефицијенти из раније закључених уговора о раду запослених у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ нису накнадно усаглашени са Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина, па су на тај начин, у више случајева, зараде запослених обрачунаване у знатно већим износима, услед примене већих коефицијената, од оних прописаних Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина.

3) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је приликом обрачуна зарада, вршило обрачун минулог рада не само на основну зарату, него и на увећања на основну зарату по основу ноћног рада и рада за време празника, што није у складу са чланом 107. и 108 Закона о раду.

4) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је закључило уговор о делу са физичким лицем, ради обављања послова који су

⁸ „Службени лист града Зрењанина“, број 6/15

систематизовани у Предузећу, што није у складу са чланом 199. став 1. Закона о раду. Такође, за послове комисионе продаје робе који се обављају током целе године, закључен је уговор о привременим и повременим пословима, што није у складу са чланом 197. Закона о раду.

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, обрачунавало је и вршило исплату јубиларних награде запосленима, у нижем износу у односу на висину јубиларних награда утврђених чланом 45. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Зрењанина, који се примењивао током 2016. године.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору осим у делу који се односи на спровођење контролних активности и надзор над системом финансијског управљања и контроле. У Предузећу није обезбеђена пуна примена постојећих писаних процедура од стране запослених, њихово редовно ажурирање и доношење нових, за пословне процесе који нису уређени постојећим процедурама.

2) Као што је објашњено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Предузећа није систематизовано радно место интерног ревизора.

3) Као што је објашњено под тачком 5. Напомена уз Извештај, Предузеће није у својим актима усагласило рок у којем се Годишњи Програм пословања доставља на сагласност оснивачу. Статутом је прописано да Предузеће доставља Програм пословања оснивачу, ради давања сагласности, најкасније у року од 15 дана од дана усвајања акта о буџету оснивача, док Оснивачким актом Предузећа, утврђено је да Предузеће доставља Програм пословања оснивачу, најкасније до 1. децембра текуће године, за наредну годину, како је регулисано и Законом о јавним предузећима.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, у пословним књигама је евидентиран стан улици Јунака Милана Тепића број 7/35 у Зрењанину, за који нам није дата на увид документација о правном статусу стана. Увидом у пописне листе непокретности, утврђено је да је исти пописан, иако нема никаквих података везаних за лица која користе стан и физичко стање стана.

5) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, користи земљиште и грађевинске објекте, за које је у листовима непокретности утврђено да су у својини Града Зрењанина.

У поступку ревизије није нам презентован писани уговор или неки други акт између Града Зрењанина и ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, којим се ЈКП „Чистоћа и зеленило“ додељује на коришћење земљиште односно објекти, који су својина Града Зрењанина.

Законом о јавној својини, члан 21. став 1. је прописано да јавно предузеће, чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која обављају делатност од општег интереса

користе непокретности које им нису уложене у капитал, на основу посебног закона, оснивачког акта или уговора закљученог са оснивачем.

Као што је објашњено под тачком 6.1.16. Напомена уз Извештај, Предузеће је током 2008. и 2009. године примило средства на име радова за уређење животне средине у износу од 2.674 хиљада динара, за санацију депоније у износу од 2.649 хиљада динара и санацију дивљих депонија у износу од 672 хиљада која није оправдало извршеним радовима, а није их ни вратило у буџет оснивача – Града Зрењанина. Са оснивачем, Градом Зрењанином не постоји усаглашење стања ових обавеза.

7) Као што је објашњено под тачком 6.1.16. Напомена уз Извештај, Предузеће, прикупљена средства за заштиту и унапређење животне средине, које је наплаћивало од физичких и правних лица у име оснивача, у укупном износу од 6.777 хиљада динара, у периоду до 2009. године, није уплатило у Буџет Града Зрењанина. За део ових средстава, у износу од 5.105. хиљада динара, Предузеће је извршило отпис и евидентирало у остале приходе.

8) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, у оквиру службе одржавања, не сачињавају се појединачни радни налози који би садржали спецификацију утрошених резервних делова и извршених услуга односно утрошене ефективне часове рада запослених сервисера.

9) Као што је објашњено под тачком 7. Напомена уз Извештај, Комисија за контролу јавних набавки, формирана на основу Правилника о ближем уређивању поступака јавних набавки, није вршила контролу поступака јавних набавки у Предузећу, нити је сачињавала кварталне извештаје и годишњи извештај о спроведеној контроли поступака јавних набавки, које је била дужна доставити руководиоцу и надзорном органу Предузећа, како је то предвиђено одредбама Правилника.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 5. Напомена уз Извештај, интернет страница Предузећа не садржи радне биографије чланова надзорног одбора, директора и извршних директора, као ни тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања, што је није у складу са чланом 71. Закона о јавним предузећима.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.1. Напомена уз Извештај, на непокретностима Предузећа уписана је хипотека на основу кредита примљеног од Фонда за развој пољопривреде, Нови Сад, који је исплаћен у целости.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није достављало Дирекцији за имовину Републике Србије односно надлежном органу локалне самоуправе, НЕП образце о стању и променама на непокретностима у претходном периоду, у складу са чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини⁹.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.12. Напомена уз Извештај, државни капитал Предузећа исказан у пословним књигама на дан 31. децембра 2016. године износи 93.862 хиљада динара и исти није усаглашен са капиталом исказаним у оснивачком акту Предузећа и подацима регистрованим код Агенције за привредне регистре, што није у складу са чланом 10. став 5. и 6. Закона о јавним предузећима¹⁰.

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 70/14 и 19/15

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 119/12, 116/13, 44/14 и 15/16

5) Као што је објашњено под тачком 6.1.12. Напомена уз Извештај, Предузеће није вршило преиспитивање основа за даље постојање законских и статутарних резерви које су евидентирани у пословним књигама, у укупном износу од 5.208 хиљада динара, у складу са измењеним законским прописима и општим актима Предузећа.

6) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, Правилник о систематизацији не садржи опис послова по секторима и службама, нити појединачно набројани послови и радни задаци прате организациону шему већ су само таксативно наведени у члану 12. Правилника, што није у складу са Законом о раду, којим је чланом 24. прописано да се Правилником утврђују организациони делови код послодавца.

7) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, статутом Предузећа предвиђена је самостална пословна јединица у оквиру Предузећа, под називом „Инвалидска заштита - Комуна“. У Агенцији за привредне регистре, јединица је регистрована као огранак и назначен је њен руководиоца, међутим поменути организациона јединица, као ни њен руководиоца, нису предвиђени Оснивачким актом Предузећа, ни Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Предузећа из 2016. године.

8) Као што је објашњено под тачком 6.2.2. Напомена уз Извештај, у пословним књигама и финансијским извештајима, трошкови доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за бенефицирани радни стаж на терет послодавца евидентирани су на рачуну нематеријалних трошкова, што није у складу са одредбама члана 2. и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да усклади уговоре о раду запослених са доношењем нових или изменама постојећих правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (Напомена 6.2.2. - Препорука 22).

2) Препоручује се Предузећу да коефицијенте за обрачун зарада запослених, наведених у уговорима о раду, усклади са коефицијентима за обрачун зарада из важећег Правилника о раду (Напомена 6.2.2. - Препорука 25).

3) Препоручује се Предузећу да преиспита правни основ закљученог уговора о делу и уговора привременим и повременим пословима и исте усагласи са важећим законским прописима (Напомена 6.2.2. - Препорука 26).

4) Препоручује се Предузећу да обрачун јубиларних награда у свом општем акту усклади са важећим посебним колективним уговором (Напомена 6.2.2. - Препорука 27).

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да спроведе контролне активности, праћење и процену система, пуну примену писаних процедура од стране запослених и редовно ажурирање постојећих и доношење нових процедура, за пословне процесе који нису уређени постојећим процедурама, како би се обезбедило да се циљеви и задаци Предузећа реализују на ефикасан и економичан начин (Напомена 4.1. - Препорука 1).

- 2) Препоручује се Предузећу, да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упуствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 4.2. - Препорука 2).
- 3) Препоручује се Предузећу да усклади одредбе Статута са Оснивачким актом и Законом о јавним предузећима, у делу који се односи на рок у коме се Годишњи програм пословања доставља оснивачу на сагласност (Напомена 5. - Препорука 3).
- 4) Препоручује се Предузећу да утврди правни статус стана у улици Јунака Милана Тепића број 7/35 у Зрењанину и у складу са тим изврши евидентирања у пословним књигама (Напомена 6.1.2. - Препорука 7).
- 5) Препоручују се Предузећу да предузме активности према оснивачу у циљу дефинисања правног основа, односно начина и услова коришћења земљишта и грађевинских објекта који су у својини оснивача – Града Зрењанина, у складу са одредбама Закона о јавној својини (Напомена 6.1.2. - Препорука 10).
- 6) Препоручује се Предузећу, да предузме мере у циљу регулисања обавеза према оснивачу за примљена средства за радове на уређењу животне средине, санацију депоније и дивљих депонија, а који нису реализовани (Напомена 6.1.16. - Препорука 19).
- 7) Препоручује се Предузећу, да за средства која имају карактер наменског прихода, а која је прикупило на име накнаде за унапређење и заштиту животне средине, писмено обрати Граду Зрењанину и поступи у складу са упутствима Града (Напомена 6.1.16. - Препорука 20).
- 8) Препоручује се Предузећу, да у оквиру службе одржавања, сачињава радне налоге за услуге сервисирања теретних, путничких возила и радних машина, са јасно приказаним утрошцима резервних делова и рада. (Напомена 6.2.1. - Препорука 21).
- 9) Препоручује се Предузећу да у складу са члановима 56. до 62. Правилника о ближем уређивању поступка јавних набавки, Комисија за контролу јавних набавки отпочне са процесом контроле планирања, спровођења и извршења поступака јавних набавки. (Напомена 7. - Препорука 29).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

- 1) Препоручује се Предузећу да уреди интернет страницу на начин да садржи све податке прописане чланом 71. Закона о јавним предузећима. (Напомена 5. - Препорука 4).
- 2) Препоручује се Предузећу да предузме мере за брисање заложног права на основу хипотеке по кредиту примљеном од Фонда за развој пољопривреде, Нови Сад, који је исплаћен у целости (Напомена 6.1.2.1. - Препорука 6).
- 3) Препоручује се Предузећу да надлежном органу јединице локалне самоуправе достави НЕП обрасце о стању и променама на непокретностима, у складу са Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини (Напомена 6.1.2. - Препорука 9).
- 4) Препоручује се Предузећу да предузме мере у циљу усаглашавања вредности државног капитала у Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре са државним капиталом исказаним у пословним књигама, у складу са одредбама члана 10. став 5 и 6. Закона о јавним предузећима¹¹ и Правилника о

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 119/12, 116/13, 44/14 и 15/16

садржини регистра привредних субјеката и документацији потребној за регистрацију (Напомена 6.1.12. - Препорука 17).

5) Препоручује се Предузећу да преиспита основ даљег постојања законских резерви у пословним књигама Предузећа, у складу са измењеним законским прописима и измењеном интерном регулативом која се односи на формирање законских и статутарних резерви, и да у складу са тим спроведе одговарајућа књижења (Напомена 6.1.12. - Препорука 18).

6) Препоручује се Предузећу да Правилник о систематизацији усклади са одредбама Закона о раду, у делу који се односи на опис организационих делова и послове и радне задатке у оквиру организационих делова (Напомена 6.2.2. - Препорука 22).

7) Препоручује се Предузећу да за податке о посебној организационој јединици усклади одредбе Статута са Оснивачким актом и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ и обезбеди да подаци који се објављују у регистрима и евиденцијама Агенције за привредне регистре буду тачни и ажурни (Напомена 6.2.2. - Препорука 23).

8) Препоручује се Предузећу да трошкове доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за бенефицирани радни стаж на терет послодавца евидентира у складу са одредбама члана 2. и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 6.2.2. - Препорука 28).

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће је у поступку ревизије предузело следеће мере:

- 1) Извршило измене обрачуна минулог рада на начин да се обрачун врши само на основну зараду, како је прописано чланом 107. и 108. Закона о раду.

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Јавно комунално предузеће „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно комунално предузеће „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања, који садржи и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“,
ЗРЕЊАНИН ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-435/2017-06/8
Београд, 16. октобар 2017. године**

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	3
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	4
3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ	5
3.1. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	5
3.2. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	6
3.3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ.....	18
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА	19
4.1. ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА	19
4.2. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА.....	24
5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА	24
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	26
6.1. БИЛАНС СТАЊА	26
6.2. БИЛАНС УСПЕХА	65
6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	90
6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	91
6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	91
6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ.....	91
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	92
8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	101

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Јавно комунално предузеће „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин (у даљем тексту ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин или Предузеће) је основано Одлуком о организовању комуналне радне организације „Зрењанин“ у јавна предузећа, коју је донела Скупштине општине Зрењанин, дана 31. децембра 1989. године.

Правни претходник јавног предузећа била је Комунална радна организација „Зрењанин“ која је била основана 1975. године и која је у свом саставу имала четири ООУР: ООУР „Водовод и канализација, ООУР за изградњу и одржавање путева, ООУР за гробља, зеленило и расадник и ООУР „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин. Комуналној радној организацији „Зрењанин“ претходила је Управа за гробља и сахране, Зрењанин, основана 1966. године.

ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин обавља комуналне делатности од општег интереса за територију града Зрењанина:

- управљање комуналним отпадом,
- управљање гробљима и погребне услуге,
- одржавање чистоће на површинама јавне намене,
- одржавање зелених површина и
- делатност зоохигијене.

Поред наведених делатности, Предузеће обавља и друге делатности и послове који доприносе ефикаснијем и рационалнијем пословању, утврђене Статутом и Оснивачким актом.

Регистрована претежна делатност Предузећа: 38.11 – сакупљање отпада који није опасан.

Пуно пословно име: Јавно комунално предузеће „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин.
Скраћено пословно име: ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин.

Предузеће као привредни субјект има својство правног лица, са свим правима, обавезама и одговорностима на тржишту, у складу са Законом о јавним предузећима. Предузеће обавља делатност капиталом свог оснивача, а то је Град Зрењанин, који поседује 100% учешћа у основном капиталу.

ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин је уписано у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре, по решењу број БД 32622/2005 од 6. јула 2005. године.

Матични број Предузећа је 08049653.

Предузећу је додељен порески идентификациони број (ПИБ) 101165643.

Предузеће је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у мало правно лице.

Седиште Предузећа је у Зрењанину, Београдска 17.

Органи Предузећа су: надзорни одбор и директор.

Просечан број запослених у току 2016. године био је 348 (у 2015. години - 351).

На дан 31. децембра 2016. године број запослених је био 348.

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији¹² је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о рачуноводству;
- Закон о порезу на додату вредност;
- Закон о раду;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава;
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање;
- Закон о јавним предузећима;
- Закон о јавној својини;
- Закон о порезу на добит правних лица;
- Закон о порезу на доходак грађана;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом;
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања сталних средстава по групама и налину утврђивања амортизације за пореске сврхе;
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору;
- Правилник о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама;
- Правилника о обавезним елементима конкурсне документације и начину утврђивања испуњености услова;
- Правилници који произилазе из наведених Закона, а које Предузеће примењује у обављању делатности.

¹² „Службени гласник РС”, бр. 101/05, 54/07 и 36/10

3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству¹³, који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима.

Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Предузеће је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у мало правно лице и као такво је у обавези да примењује Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике¹⁴. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Дана 2. јуна 2016. године, Надзорни одбор је усвојио редовне годишње финансијске извештаје за 2016. годину, Одлуком број 01-11/8-6 и усвојен је Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин за 2016. годину, Одлуком број 01-11/9-5.

У току 2016. године, Предузеће није поседовало општи акт којим се уређује организација рачуноводства на начин да се уреди свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, рачуноводствене исправе, интерни рачуноводствени контролни поступци, упутства и смернице за усвајање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени и друга питања од значаја за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја у складу са одредбама Закона о рачуноводству¹⁵.

¹³ „Службени гласник РС“, број 62/13

¹⁴ „Службени гласник РС“, бр. 95/14 и 144/14

¹⁵ „Службени гласник РС“, број 62/13

Надзорни одбор ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, је дана 26. јануара 2015. године, усвојио Правилник о рачуноводственим политикама у складу са МСФИ за МСП. Овим правилником се искључиво уређују рачуноводствене политике за признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода.

Предузеће је пре доношење овог акта, организацију рачуноводства и рачуноводствене политике уређивало на основу Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 26. фебруара 2007. године. Овај правилник је био донет у складу са тада важећим Законом о рачуноводству и ревизији¹⁶ и пуним МСФИ.

По препоруци Државне ревизорске институције, Предузеће је у току поступка ревизије сачинило Правилник о рачуноводству број 01-363/1 од 8. јуна 2017. године који је Надзорни одбор усвојио дана 12. јуна 2017. године, Одлуком број 01-11/9-4.

3.2. Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике су посебна начела, основи, конвенције, правила и пракса које је усвојило ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин за припремање и приказивање финансијских извештаја у складу са Међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица.

Усвојене рачуноводствене политике примењују се доследно у дужем временском периоду и могу се мењати само у случају промене МСФИ за МСП и/или уколико промена обезбеђује поузданије и важније информације о финансијском положају и резултатима пословања.

Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, укидање признавања, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода друштва.

У наставку се даје преглед усвојених рачуноводствених политика, које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину.

3.2.1. Нематеријална улагања

Нематеријална имовина се признаје као имовина ако, и само ако су задовољени следећи услови:

- 1) ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са том имовином приливати у правно лице,
- 2) ако се набавна вредност односно цена коштања може поуздано одмерити,
- 3) ако имовина није резултат интерно насталих издатака који се односе на нематеријално средство.

Сва улагања у интерно генерисана нематеријална улагања, као што су: трошкови истраживања и развоја, интерно добијене робне марке, лого фирме, издавачки наслови, листе купаца и друге сличне ставке, правни, административни и други трошкови настали приликом оснивања новог друштва, покретања фабрике или постројења, лансирања новог производа, развој нове делатности процеса, активности обуке, трошкови рекламе и пропаганде, премештање или реорганизација дела или целог друштва, се признају одмах као расход када настану.

Нематеријална имовина се почетно мери по својој набавној вредности или цени коштања, а након почетног признавања вреднује се по својој набавној вредности,

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 46/06 и 99/11

односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења.

Рачуноводственим политикама није могуће усвојити метод фер вредности за вредновање нематеријалне имовине.

Амортизација нематеријалне имовине врши се путем пропорционалног метода, и то применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, на основицу коју чини набавна вредност умањена за резидуалну вредност.

Претпоставља се да је резидуална вредност нематеријалне имовине са коначним веком трајања нула, осим ако постоји обавеза треће стране да купи имовину на крају њеног века трајања, или ако постоји активно тржиште за имовину, а резидуална вредност се може утврдити позивањем на то тржиште и вероватно је да ће такво тржиште постојати на крају века трајања имовине.

Ако није могућа поуздана процена корисног века трајања нематеријалне имовине, она се амортизује у периоду од 10 година.

Преиспитивање усвојеног метода амортизације, као и корисног века трајања се врши на крају обрачунског периода (пословне године) уколико постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на претходни извештајни период.

Корисни век трајања средстава не треба преиспитати на крају сваке финансијске године, као што је то случај код лица која примењују потпуне МРС/МСФИ. Уместо тога, провера се захтева само ако постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на последњи годишњи извештајни датум. Ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригује.

3. 2.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства:

- а) која се држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе и
- б) за које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Некретнине, постројења и опрема која испуњавају услове за признавање као средство, почетно се мере по набавној вредности, односно цени коштања, а након почетног признавања мере се по набавној вредности, односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и за евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења на начин описан у Одељку 17 - Некретнине постројења и опрема, МСФИ за МСП.

Набавну вредност некретнина, постројења и опреме чине:

- а) куповна цена, укључујући накнаде за правне и посредничке услуге, увозне таксе и порезе који се не могу рефундирати, након одузимања трговачких попушта и рабата;
- б) сви трошкови који се могу директно приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати, на начин на који то очекује руководство (трошкови припреме локације, почетне испоруке и манипулисања, инсталације и састављања, као и тестирања функционалности);

в) иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на којем је средство лоцирано.

Добици или губици који се јављају приликом продаје или расходовања некретнина и опреме, признају се у корист или на терет извештаја о укупном резултату, у оквиру осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Рачуноводственим политикама у складу са МСФИ за МСП није могуће утврдити укључивање трошкова позајмљивања (камата и других трошкова) у набавну вредност некретнина, постројења и опреме, већ се они увек исказују на терет периода у коме настају.

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се путем пропорционалног метода, и то применом стопе утврђене на основу процењеног корисног века трајања на основицу коју чини набавна вредност умањена за резидуалну вредност.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме почиње првог дана наредног месеца у односу на месец када се ова средства ставе у употребу.

Земљиште, (осим земљишта – депоније, која имају ограничен век трајања и у која се врше улагања ради боље експлатације истог, па се сходно томе та врста земљишта и амортизује), дела ликовне, вајарске, филмске и друге уметности, музејске вредности, књиге у библиотекама и некретнине, постројења и опрема у припреми, не подлежу обрачуну амортизације.

Обрачун амортизације престаје када средство престаје да се признаје, односно када је већ у потпуности отписано, расходовано или на било који други начин отуђено.

Корисни век употребе средства и резидуалну вредност треба проверавати најмање на крају сваке године и уколико се накнадна процена разликује од првобитне потребно је прерачунати резидуалну вредност и ускладити износ који се амортизује.

Приликом обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме примењују се следеће амортизационе стопе:

ОПИС	Век трајања у годинама	Стопа амортизације у %
Нематеријална улагања		
Нематеријална улагања - програми	1	100
Земљиште		
Земљишта депонија	70	1,43
Грађевински објекти		
Зграде	100	1
Капеле	50	2
Путеви депонија	20	5
Гробнице	100	1
Остале зграде	40	2,5
Зграде – продавнице за продају цвећа и погребне опреме	55,56	1,8
Стакленик	14,29	7
Магацин	50	2
Монтажни објекти	16,67	6
Опрема		
Моторна возила – смећарке и фекалке	11	9,09

Моторна возила - аутоподизачи	10	10
Моторна возила – цистерне, перачице, кипери	12	8,33
Моторна возила – погребна и доставна возила, аутокорпа	8	12,5
Моторна возила – трактори, ровокопач, чистилица	12	8,33
Путничка возила	10	10
Прикључне машине и уређаји – плуг, тањираче, приколице	13	7,69
Прикључне машине и уређаји – посипачи соли, фреза, топ за снег	10	10
Прикључне машине и уређаји – тримери, косачице, тестере, иверач	3	33,33
Прикључне машине и уређаји – прскалице, атомизери, рајдери, косилице	5	20
Метални контејнери	18	5,56
Пластичне контејнери	2	50
Канте 120л и 140л	2	50

3.2.3. Залихе

Залихе су средства која се држе ради продаје у уобичајеном току пословања, у процесу производње за такву продају или у облику основног и помоћног материјала који се троши у производном процесу или приликом пружања услуга.

Почетно признавање залиха врши се по набавној вредности која обухвата фактурну цену, увозне царине и друге дажбине (осим оних које ентитет може касније да поврати од пореских власти) и трошкове превоза, манипулативне и друге трошкове који су настали довођењем залиха на садашњу локацију и садашње стање. Трговачки попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при одређивању трошкова набавке.

Залихе се накнадно вреднују по набавној вредности или цени коштања односно нето продајној вредности умањене за трошкове довршења и продаје, ако је нижа.

Вредност утрошених залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

3.2.3.1. Залихе ситног инвентара

Ситан инвентар има користан век трајања мањи од годину дана. Залихе ситног инвентара које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа. Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Стављањем у употребу ситног инвентара отписује се 100% његове вредности.

3.2.3.2. Залихе материјала и робе

Залихе материјала и робе мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа. Набавну вредност чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које друштво може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ који се може одбити као претходни порез), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха материјала и робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје. Процењени трошкови продаје залиха, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје робе. Утврђивање нето продајне вредности врши се за сваку ставку залиха материјала и робе посебно.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године.

Приликом сваке пословне трансакције врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додатну вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају обрачунског периода и набавну вредност продате робе.

Обрачун излаза (продаје) залиха материјала и робе, врши се по методи пондерисане просечне цене. Утврђивање пондерисане просечне цене робе врши се после сваког улаза залиха.

Вредност залиха може постати ненадокнадива ако су те залихе оштећене, ако су постале делимично или у потпуности застареле или ако су им продајне цене опале. Материјал и други облици залиха који се троше у циљу производње, не свде се испод набавне цене ако се очекује да ће производи у циљу чије производње се они троше бити продати по цени која ће бити једнака или већа у односу на њихову набавну вредност. У супротном, вредност таквих залиха се своди на њихову нето оствариву вредност која представља трошак замене материјала.

3.2.3.3. Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа. Нето продајна вредност је процењена продајна цена у току редовног пословања, умањена за процењене трошкове довршавања производње и трошкове продаје.

Цена коштања готових производа и недовршене производње обухвата утрошене сировине, директну радну снагу, и остале директне трошкове. Индиректни трошкови се распоређују сразмерно учешћу директних трошкова који су се користили за расподелу трошкова при састављању калкулације цене коштања.

Примери трошкова који се не укључују у набавну вредност/цену коштања залиха и признају се као расход периода у ком су настали су:

- а) изузетно високи износи утрошеног материјала, рада или други производни трошкови;
- б) трошкови складиштења, осим ако су ти трошкови неопходни у производном процесу пре следеће фазе производње;
- в) општи административни трошкови који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање; и
- г) трошкови продаје.

3.2.4. Финансијски инструменти

Финансијски инструмент је сваки уговор на основу којег настаје финансијска имовина једног пословног субјекта и финансијска обавеза или власнички инструмент другог пословног субјекта.

Финансијска имовина обухвата уделе и акције код привредних субјеката, зајмове повезаним субјектима, улагања у придружене субјекте, улагања у хартије од вредности, дате кредите и депозите, осталу финансијску имовину.

3.2.5. Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по цени трансакције увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи периода).

Финансијска средства Предузећа укључују: готовину, краткорочне депозите и потраживања од купаца и остала потраживања.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије:

- финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха,
- зајмови и потраживања,
- средства која се држе до рока доспећа,
- готовина и готовински еквиваленти.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

а) Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха

Ако се акцијама јавно тргује или се њихова фер вредност може поуздано одмерити на други начин, инвестиција у акције треба да се одмерава по фер вредности са променама фер вредности које се признају у добитак или губитак.

Ако се фер вредност акције не може поуздано утврдити, улагања у акције се вреднују по набавној вредности умањеној за евентуалне губитке по основу обезвређења.

б) Зајмови и потраживања

У билансу стања, ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања.

Потраживања од купаца се признају по недисконтованом износу готовинског потраживања, односно по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања.

Дужнички инструменти (потраживања по основу меница и зајмова) класификовани као краткорочна средства треба да се одмеравају по недисконтованом износу

готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена или примљена умањено за евентуално обезвређење.

Процењивања краткорочних потраживања и пласмана врши се на крају обрачунског периода на основу ризика наплативости. Потраживања која нису наплаћена до краја обрачунског периода процењују се на следећи начин:

Индијектан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 120 дана.

Индикатори вероватне ненаплативости потраживања су: кашњење купца у измиривању своје обавезе, блокада рачуна купца, над купцем је покренут поступак стечаја или ликвидације, приликом усклађивања потраживања и обавеза купаца не признаје исказано потраживање итд.

Директан отпис потраживања од купца на терет расхода периода врши се уколико је ненаплативост извесна и документована (нпр: Предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату, потраживање је застарело у складу са релевантним прописима којим се уређује застарелост, купца је немогуће лоцирати услед тога што је брисан из надлежног регистра и сл.)

Приликом утврђивања индијектног и директног отписа потраживања узимају се у обзир одредбе Одељка 32 - Догађаји после извештајног периода.

Одлуку о индијектном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор предузећа.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор предузећа.

в) Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, која руководство има намеру и могућност да држи до доспећа. Након иницијалног признавања, дугорочна финансијска средства која се држе до доспећа се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања, ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности које се држе до доспећа.

г) Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима се у билансу стања Предузећа подразумевају: готовина у благајни, средства по виђењу које се држе на рачунима банака, орочена средства на рачунима банака до 90 дана и остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у страниој валути она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

3.2.6. Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска

обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Дужнички инструменти (обавезе по основу меница и зајмова) класификовани као краткорочне обавезе треба да се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена или примљена умањено за евентуално обезвређење.

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава, а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

3.2.7. Умањење вредности финансијских инструмената одмерених по набавној или амортизованој вредности

На крају сваког извештајног периода, Предузеће треба да оцени да ли постоји неки објективан доказ о умањењу вредности финансијског средства које се одмерава по набавној или књиговодственој вредности. Ако постоји објективни доказ о умањењу, Предузеће треба одмах да призна губитак због умањења вредности у добитак или губитак.

Објективни доказ да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава обухвата уочљиве податке које власник средства може да примети о настанку губитка:

- (а) значајна финансијска тешкоћа емитента или дужника;
- (б) кршење уговора, као што је неиспуњење обавезе или кашњење отплате камате или главнице;
- (в) поверилац, из економских или правних разлога повезаних са финансијским потешкоћама дужника, даје дужнику одређени уступак који поверилац иначе не би разматрао;
- (г) висока вероватноћа банкрота или друге финансијске реорганизације дужника.

3.2.8. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг уколико се њиме суштински преносе сви ризици и користи повезани са власништвом. Лизинг се класификује као

пословни лизинг, ако се њиме не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом.

Да ли је лизинг финансијски или пословни, зависи од суштине трансакције, а не од форме уговора. Примери ситуација које појединачно или заједно, упућују на класификовање лизинга као финансијског су:

(а) лизингом се преноси власништво над средством на корисника лизинга до краја трајања лизинга;

(б) корисник лизинга има опцију да купи средство по цени за коју се очекује да ће бити знатно нижа од фер вредности на датум када се опција може искористити, и када је на почетку лизинга разумно очекивати да ће се опција искористити;

(в) трајање лизинга се односи на већи део економског века средства, чак иако се власништво не преноси;

(г) на почетку лизинга садашња вредност минималних плаћања за лизинг већа је или једнака укупној фер вредности средства које је предмет лизинга; и

(д) средства која су предмет лизинга су специфичне природе, тако да их без значајних модификација може користити само корисник лизинга.

3.2.8.1. Финансијски лизинг

У моменту закључивања уговора о лизингу и датума обавезивања страна да ће се придржавати главних одредби уговора о лизингу - на тај дан се лизинг класификује било као оперативни, било као финансијски лизинг.

Када је Предузеће закупац, признаје финансијски лизинг као средство и обавезу у свом билансу стања, у износу који је на почетку трајања лизинга једнак фер вредности закупљених средстава.

Код финансијског лизинга правна форма уговора о лизингу одређује да закупац не може да стекне право својине над закупљеним средствима, већ стиче економске користи од коришћења закупљеног средства.

Отплата закупа дели се на камату и враћање главнице према израчунатим ануитетима. Трошкови камате терете расход периода, односно књиже се у Билансу успеха.

Износ амортизације средства које је узето у лизинг, систематски се додељује сваком обрачунском периоду током очекиваног времена коришћења, у складу са политиком амортизације која је усвојена за иста средства која подлежу амортизацији, а која су у власништву Предузећа.

3.2.8.2. Оперативни лизинг

Закуп средстава код којих су све користи и ризици у вези са власништвом задржани код закуподавца, односно нису пренети на закупца, евидентира се као пословни лизинг.

Плаћање пословног лизинга признаје се као расход периода у Билансу успеха у моменту настанка, током трајања закупа.

3.2.9. Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе у будућности. Због временске вредности новца, резервисања у вези са одливима готовине који настају одмах после дана биланса стања штетнија су од оних где одливи готовине у истом износу настају касније. Резервисања се, дакле, дисконтују, тамо где је учинак значајан.

Дисконтна стопа је стопа пре опорезивања која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризика специфичних за обавезу. Дисконтна стопа не одражава ризике за које су процене будућих токова готовине кориговане.

Износ резервисања за јубиларне награде и отпремнине утврђује се сходно одредбама Одељка 28 - Примања запослених, МСФИ за МСП.

Обавезе по основу плаћања јубиларних награда и отпремнина за одлазак у пензију се исказују по садашњој вредности будућих плаћања по том основу, уколико је обрачунат износ тих обавеза материјално значајан. Ако обрачунати износ није материјално значајан, исплате по овом основу терете трошкове периода у коме су извршене.

Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процени руководства Предузећа у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист прихода биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

3.2.10. Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијална обавеза је могућа али неизвесна обавеза, или садашња обавеза која није призната зато што не задовољава услов да буде призната као обавеза. Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. У оквиру потенцијалних обавеза, Предузеће обелодањује потенцијалне обавезе по основу судских спорова, датих јемстава, гаранција итд.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.2.11. Примања запослених

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Предузеће нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине и јубиларне награде

Предузеће обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију и по основу јубиларних награда се процењују на годишњем нивоу од стране независних, квалификованих, актуара.

(в) Краткорочна, плаћена одсуства

Када је процена руководства Предузеће, да износ краткорочних плаћених одсуства на дан 31. децембра извештајног периода није материјално значајан не врше се укалкулисавања наведених обавеза на дан биланса стања.

3.2.13. Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Почев од јануара 2013. године, порез на добитак обрачунава се применом стопе од 15% на пореску основицу исказану у пореском билансу.

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Обрачунати текући порез се признаје као обавеза и расход у обрачунском периоду на који се исти односи.

3.2.14. Одложени порези

Одложена пореска средства и обавезе, односно одложени порески приходи и расходи исказују се у складу са Одељком 29 МСФИ за МСП.

Одложена пореска средства утврђују се по основу више обрачунате амортизације по рачуноводственим прописима у односу на амортизацију обрачунату по пореским прописима што се исказује као позитивна разлика између пореске и рачуноводствене основице,

Одложене пореске обавезе се утврђују по основу више обрачунате амортизације по пореским прописима у односу на амортизацију обрачунату по рачуноводственим

прописима, што се исказује као позитивна разлика између рачуноводствене и пореске основице.

Одложени порези признају се као расходи и приходи и укључени су у нето (губитак)/добитак извештајног периода.

3.2.15. Државна давања

Државно давање је помоћ државе у облику преноса ресурса Предузеће по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа.

Према параграфу 24.4 МСФИ за МСФ, Предузеће треба да признаје државна давања на следећи начин:

(а) давања која не намећу Предузећу услове у вези са одређеним будућим резултатима се признају као приход приликом признавања потраживања по основу давања;

(б) давања која намећу Предузећу услове у вези са одређеним будућим резултатима се признају као приход само када се испуне услови у вези са резултатима. До признавања услова таква давања се признају као одложени приход;

(в) давања добијена пре испуњавања критеријума признавања се признају као обавеза.

Дакле, за разлику од МРС 20 динамика укидања одложених прихода (пасивних временских разграничења) не зависи од трошења средстава (тј. века обрачуна његове амортизације) већ зависи од испуњавања услова постављених при добијању државних давања.

Предузеће треба да одмерава давања по фер вредности добијеног или потраживаног средства.

3.2.16. Приходи

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попуста.

(а) Приход од продаје робе

Приходи од продаје робе се признају: када су суштински сви ризици и користи од власништва над робом прешли на купца, Предузеће не задржава учешће у управљању продатом робом у мери која се обично повезује са власништвом, нити задржава ефективну контролу над продатом робом, износ прихода се може поуздано измерити, вероватан је прилив економске користи повезане са том трансакцијом у ентитет и трошкови који су настали или трошкови који ће настати у датој трансакцији могу се поуздано измерити.

(б) Приход од продаје услуга

Када се резултат неке трансакције која укључује пружање услуга може поуздано измерити, приход повезан са том трансакцијом се признаје према степену довршености те трансакције на крају извештајног периода (метод процента

довршености). Исход трансакције се може поуздано проценити када су задовољени сви од следећих услова:

- износ прихода се може поуздано измерити;
- вероватно је да ће се економске користи повезане са том трансакцијом улити у Преузеће;
- степен довршености трансакције на крају извештајног периода се може поуздано одмерити;
- трошкови настали поводом те трансакције и трошкови завршавања трансакције се могу поуздано измерити.

(в) Финансијски приходи

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика и остале финансијске приходе, остварене из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе. Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама.

3.2.17. Расходи

Расходи се признају у билансу успеха по начелу узрочности прихода и расхода, односно на обрачунској основи и утврђују се за период када су настали.

(а) Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

(б) Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе, који се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, а у складу са начелом узрочности. Сви трошкови позајмљивања се евидентирају као расходи периода.

3.2.18. Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака у износу већем од 2% укупних прихода из претходне године врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин утврђен Одељком 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне, тј. у износу који је мањи или једнак износу од 2% укупних прихода из претходне године, исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

3.3. Рачуноводствени информациони систем

Савремени рачуноводствени информациони систем је систем за мерење економских активности и комуницирање са резултатима који су потребни корисницима финансијских извештаја.

Интегрисани информациони софтвер - PULLS који је у примени у Предузећу је имплементиран након закључења Уговора са предузећем „Омнис“ доо, Београд, број 05-12/12-122/10 од 17. јануара 2013. године у вредности од 1.800 хиљада динара.

Информациони систем - PULLS садржи више модула који обухватају: финансијско књиговодство са аналитиком купаца и добављача и робно књиговодство, магацинско књиговодство, материјално књиговодство са ситним инвентаром, евиденцију основних средстава, погонско књиговодство, евиденцију јавних набавки, кадровску евиденцију са евиденцијом ХТЗ опреме за раднике, обрачун камате, евиденцију опомена и тужби за правна и физичка лица са прегледом парничних, извршних, прекршајних предмета, електронску евиденцију приспеле документације, обрачун зараде, евиденцију возила, благајничко пословање, малопродају, као и модул за послове зоохигијене и погребне услуге.

У поступку ревизије је утврђено да поменути информациони систем у Предузећу економске податке свеобухватно и систематски региструје, да се класификација података врши уз примену модела за књижење који садрже велики број прелазних рачуна-конта чиме се отежава сагледавање евидентираног стања на аналитичким картицама.

Такође, извештајне форме које се презентују (закључни лист, бруто биланс) не садрже кумулативне податке, односно збирове за групе конта, те праћење стања на појединим аналитичким картицама захтева мануелно сабирање чиме се повећава могућност грешака.

Предузеће на име услуга одржавања софтвера - PULLS месечно плаћа износ од 140 хиљада динара, према Уговору о одржавању информационог система број 05-16Р/16-1/10 од 18. јануара 2016. године, а према Уговору број 05-17/16-5/4 од 01. фебруара 2016. године износ од 40 хиљада динара за трошкове одржавања Oracle базе података и сервера.

4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

4.1. Финансијско управљање и контрола

Законом о буџетском систему¹⁷ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁸, финансијско управљање и контрола утврђено је као систем политика, процедура и активности које успоставља руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- 1) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- 2) потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- 3) добро финансијско управљање;
- 4) заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола заснива се на пуној примени законске, професионалне и интерне регулативе, којом се регулише пословање Предузећа.

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, ... 99/16

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13

Систем финансијског управљања и контроле чине: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације, те праћење и процена система.

Успостављени систем финансијског управљања и контроле Предузећа

Систем финансијског управљања и контроле Предузећа обухвата организациону структуру Предузећа и појединачне атрибуте свих запослених, укључујући њихов интегритет, етичност и стручност, управљање ризиком пословања, одговарајуће контролне активности, информационе и комуникационе системе, на основу којих руководство Предузећа доноси своје одлуке, које се даље преносе на запослене, као и редовно проверавање интерних контрола у циљу обезбеђења њихове ефикасности.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле.

Подела рада у Предузећу извршена је Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (у даљем тексту: Правилник о систематизацији), број 01-92/1 од 29. јануара 2016. године. Измене и допуне Правилника су извршене 25. марта, 20. маја и 28. децембра 2016. године, у делу који се односи на увођење радног места извршни директор и појединих нових радних места и повећање броја извршилаца за већ постојећа радна места у Правилнику.

Предузеће је, у циљу успостављања и одржавања система финансијског управљања и контроле, донело значајан број процедура, правилника, програма, упутстава и одлука.

У Предузећу је од 2006. године у примени систем менаџмента квалитетом усклађен са захтевима стандарда ИСО 9001:2008, који се примењује у свим организационим целинама, а за чију имплементацију је ангажовано предузеће „TMS СЕЕ“ доо, Београд.

Систем обухвата низ писаних процедура (укупно 26), које су у функцији реализације услуга Предузећа - изношења и депоновања смећа, одржавања јавне хигијене, зелених површина и пружања погребних услуга и доприносе да се процесом пружања услуга управља на дефинисан начин и утврђеним редоследом.

Писане процедуре, израђене у складу са захтевима стандарда ИСО 9001:2008, периодично се ажурирају, од стране предузећа које их је израдило.

Документација која се креира путем рачуноводственог информационог система-PULLS (отпремнице, фактуре и др.) садржи ознаку одређене процедуре на коју се односи и оверу од стране одговорних лица.

Предузеће, је током 2016. године, а према закљученом Уговору о спровођењу поступка провере система менаџмента број MS051015BMZE од 19. новембра 2015. године, са предузећем „TMS СЕЕ“ доо, Београд, евидентирало износ од 532 хиљаде динара, на име трошкова по основу редовног годишњег надзора над сертификованим системом менаџмента квалитета.

Позивајући се на члан 81. Закона о буџетском систему, којим су корисници јавних средстава у обавези да успоставе систем финансијског управљања и контроле, Предузеће је Одлуком директора број 01-106/1 од 19. фебруара 2015. године, именовало помоћника директора финансијско – рачуноводственог сектора, за руководиоца одговорног за финансијско управљање и контролу.

Истовремено је Одлуком директора број 01-107/1 од 19. фебруара 2015. године, именована и радна група за обављање оперативних послова на увођењу и развоју система финансијског управљања и контроле у Предузећу, израду мапа пословних процеса, утврђивање начина праћења и процене адекватности и функционисања успостављеног система финансијског управљања, као и доношење Стратегије управљања ризицима за период 2015.-2017. године. Радна група је била у обавези, како је предвиђено Одлуком, да дефинисане задатке изврши до 30. октобра 2015. године, без посебне накнаде за ове послове.

Непосредно пре доношења поменутих Одлука, Предузеће је са „Севои група“ доо, Панчево, закључило Уговор број 01-74-1, дана 2. фебруара 2015. године, ради пружања услуге - израде пројекта успостављања система финансијског управљања и контроле, у износу од 240 хиљада динара.

У поступку ревизије утврђено је да су Предузећу, на име поменуте услуге, предати у електронском облику: мапа процеса која садржи 13 процедура, софтверска апликација за процену ризика - регистар ризика, стратегија управљања ризицима и софтверска апликација за управљање ФУК системом – check листа, што је и констатовано Записником о примопредаји од 21. децембра 2016. године, који у потписали Предузеће и испоручилац услуга, „Севои група“ доо, Панчево.

Софтверска апликација за процену ризика - регистар ризика указује на ризике, према њиховом значају, на које би требало реаговати, док check lista приказује листе одговорности, у складу са описом послова и одговорности из систематизације радних места, за свако запослено лице у Предузећу.

Одлуком о консолидованом одобравању имплементације и употребе свих процеса из листе процеса број 01-713/1 од 21. децембра 2016. године, Директор је одобрио имплементацију процеса (процедура) у оквиру ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин и донео Обавештење број 01-210/1 од 27. марта 2017. године, којим је информисао запослене о имплементацији система финансијског управљања и контроле у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин, који се примењује у свим организационим јединицама и на свим нивоима, као и да ће запослени бити упознати са свим активностима, одговорностима, роковима и документима којих треба да се придржавају у пословним процесима.

Лице одговорно за систем финансијског управљања и контроле, помоћник директора финансијско – рачуноводственог сектора, поседује сертификат Маестро училишта из Пожеге, Република Хрватска, којим се потврђује да је успешно положила испит и да је оспособљена за „Водитеља финансијског управљања и контроле“, са роком важења сертификата до 20. марта 2018. године. Према изјави поменутог лица, захтев за обуку из области основа финансијског управљања и контроле упућен је Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија, која ће се одржати у наредном периоду, по утврђивању тачног термина обуке.

Према изјави одговорног лица за систем финансијског управљања и контроле, Предузеће није вршило тестирање адекватности и примене писаних процедура током процеса рада и пословања, које су сачињене од стране предузеће „Севои група“ доо,

Панчево, а у наредном периоду биће формирана комисија која ће спроводити наведено тестирање процедура.

Током спровођења поступка ревизије, сагледавањем рада појединих организационих јединица у ревидираном периоду, утврђено је да исте користе документацију на којој је јасно назначено да је сачињена према форми коју предвиђа систем менаџмента квалитетом усклађене са захтевима стандарда ИСО 9001:2008.

Предузеће је доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2016. годину Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, дана 24. марта 2017. године, чиме је поступило у складу са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Налаз

На основу извршене анализе донетих појединачних процедура, правилника и одлука Предузећа, њихове усклађености и примене, као и анализе свих поменутих сегмената интерне контроле, утврђене су следеће слабости у функционисању система финансијског управљања и контроле:

- у служби одржавања, Предузеће води ручну евиденцију утврђених кварова – дефектаже на теретним, путничким возилима и радним машинама, али не сачињавају се појединачни радни налози који треба да садрже утрошке материјала и радне часове запослених;
- не постоји процедура којом би били јасно уређени начин и поступак утврђивања основа и висине накнаде, која се вансудским поравнањем одобрава лицима која подносе захтеве за накнаду штете, услед уједа паса и мачака;
- постојећим процедурама није уређена методологија израде систематизације, као ни рокови усаглашавања постојећих уговора о раду са изменама претходних или са новодонетим систематизацијама;
- постојећим процедурама није довољно прецизно уређено канцеларијско пословање Предузећа, пријем, распоређивање, задуживање запослених предметима, успостављање доставне књиге, отпремање, чување и архивирање предмета;
- приликом сачињавања пописа, пописани су станови на начин да је у пописне листе потврђен само број станова, али није констатовано ко су корисници станова, нити је дат физички опис пописане имовине;
- процедуром вођења кадровске евиденције и процедуром чувања и заштите личних података није довољно прецизно утврђен начин вођења и ажурирања персоналних досијеа запослених, које све податке они садрже, форму доказа, начин чувања и одлагања досијеа, право приступа подацима из досијеа и лица која су овлашћена за приступ овим подацима;
- поједини персонални досијеи запослених не садрже доказе о стручној спреми запослених, доказе о радном искуству као и доказе о испуњености посебних услова за рад (стручна обука, положен стручни испит, сертификат) на радним местима на којима су запослени распоређени;

- Правилник о трошковима пропаганде, рекламе и репрезентације не поседује процедуре за одобравање и трошење средстава за ове намене. Улазне фактуре на основу којих се евидентирају ови трошкови, не прате извештаји који би потврдили да су трошкови начињени у пословне сврхе. Иако је Правилником предвиђено извештавање о учињеним трошковима, није нам дат на увид ниједан извештај из којег би се видело ко су лица и којим поводом су коришћена средства репрезентације. Остварени трошкови репрезентације у 2016. години, су за 55% већи у односу на планиране, иако је Правилником одређена обавеза одговорног лица да води рачуна да трошкови репрезентације не пређу планирани лимит.

- у погледу физичког управљања имовином, имовина Предузећа и запослених изложена је ризику отуђења, обзиром да се једна од благајни налази у оквиру Управне зграде Предузећа, тако да грађани, да би дошли до шалтера благајне, пролазе кроз ходник са канцеларијама запослених;

- Комисија за контролу јавних набавки није вршила послове контроле планирања, спровођења и извршења поступака јавних набавки који су јој поверени одредбама чланова 56. до 62. Правилника о ближем уређивању поступка јавних набавки;

- Евидентирање у пословним књигама није устројено на начин предвиђен Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, у смислу:

- приходи од пражњења контејнера и превоза покојника у иностранство, окопавања, кошења травњака, узимања узорака са терена, орезивање стабала и других услуга су евидентирани у оквиру Осталих прихода, а не у оквиру Пословних прихода;

- доприноси за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца, за запослене са бенефицираним радним стажом, се евидентирају у оквиру Нематеријалних трошкова, а припадају Пословним расходима односно Трошковима зарада;

- извештајне форме бруто биланса не садрже основне троцифрене рачуне рашчлањене у аналитичке рачуне како је то предвиђено чланом 3. Правилника, већ су рачуни са четири, пет и шест цифара истог нивоа по садржају (пример: потраживања од купаца, набавна вредност продате робе, нематеријални трошкови и слично).

Ризик

Непотпуна примена усвојених процедура унутар система финансијског управљања и контроле Предузећа, онемогућује ефективно управљање ризицима и не обезбеђује да ће се задати циљеви и задаци корисника јавних средстава у потпуности реализовати.

Препорука број 1:

Препоручује се Предузећу да спроведе контролне активности, праћење и процену система, пуну примену писаних процедура од стране запослених и редовно ажурирање постојећих и доношење нових процедура, за пословне процесе који нису уређени постојећим процедурама, како би се обезбедило да се циљеви и задаци Предузећа реализују на ефикасан и економичан начин.

4.2. Интерна ревизија

Чланом 82. став 1. и 2. Закона о буџетском систему¹⁹ прописано је да корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију, као и да је за успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран руководиолац корисника јавних средстава.

Чланом 3. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²⁰ прописани су модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ из Зрењанина, из 2016. године нису успостављени послови интерне ревизије, на начин како то налажу члан 82. став 1. Закона о буџетском систему и члан 3. и 4. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ЈКП „Чистоћа и зеленило“, радно место интерног ревизора, није систематизовано.

Ризик

Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независне, објективне активности која је усмерена у правцу процене постојања и адекватности функционисања система интерних контрола, процеса управљања ризиком, усклађености пословања са законском, професионалном и интерном регулативом, оцене ефикасности, ефективности и економичности пословања, као и заштите средстава и података унутар Предузећа.

Препорука број 2:

Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА

ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин је донело Програм пословања за 2016. годину који је усвојио Надзорни одбор доношењем Одлуке о усвајању број 01-3/15-3 од 17. децембра 2015. године, на који је сагласност дала Скупштина Града Зрењанин Закључком број број 06-175-16/15-I од 30. децембра 2016. године.

У току 2016. године, Предузеће је вршило измене и допуне Програма пословања, у два наврата: дана 5. септембра и 9. децембра 2016. године

Предузеће је донело први Ребаланс програма пословања који је усвојио Надзорни одбор Одлуком о изменама и допунама Програма пословања број 01-331/1 од 29. јуна 2016. године и за који није дата сагласност Скупштине Града Зрењанина.

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 103/15 и 99/16

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

До измене Програма пословања је дошло на захтев оснивача, пошто су у буџету Града Зрењанина, за услуге одржавања јавних прометних површина, јавних зелених површина и гробаља, послове зоохигијене, зимске службе и трошкове зарада запослених у месним заједницама, Предузећу, уместо планираних 100.041 хиљада динара, опредељено 61.909 хиљада динара, што је за 38% мање од планираних прихода.

Други Ребаланс програма пословања је извршен Одлуком Надзорног одбора о изменама и допунама Програма пословања број 01-28/15 од 9. децембра 2016. године, на који је дата сагласност Скупштине Града Зрењанина доношењем Закључка број 06-163-31/16-I од 23. децембра 2016. године. Овим Ребалансом су планирана средства за услуге Граду Зрењанину у износу од 103.575 хиљада динара.

Извештај о пословању за период 01.01.-31.12.2016. године усвојен је од стране Надзорног одбора Предузећа дана 2. јуна 2017. године доношењем Одлуке број 01-11/8-3 и достављен дана 13. јуна 2017. године, Градској Управи Града Зрењанин, Одељење за опште послове управе.

Рок за достављање Програма пословања оснивачу

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да је ЈКП „Чистоћа и зеленило“ из Зрењанина, дана 17. децембра 2015. године усвојило Програм пословања за 2016. годину, а исти доставило на сагласност оснивачу – градској управи Града Зрењанина, дана 21. децембра 2015. године, иако је рок за достављање био 1. децембар текуће године.

Статут Предузећа из 2016. године није у сагласности са Оснивачким актом, у делу који се односи на рок у коме Предузеће доставља оснивачу на сагласност Годишњи програм пословања.

Оснивачким актом Предузећа, чланом 7. став 3. прописано је да Предузеће доставља Програм пословања оснивачу, ради давања сагласности, најкасније до 1. децембра текуће године, за наредну годину, док је Статутом, чланом 18. став 3. прописано да Предузеће доставља Програм пословања оснивачу, ради давања сагласности, најкасније у року од 15 дана од дана усвајања акта о буџету оснивача.

Из наведеног произилази да Статут Предузећа није усклађен са одредбама Оснивачког акта, али ни са одредбама Закона о јавним предузећима²¹, којим је у члану 59. став 5. прописано да јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.

Имајући у виду да се, сходно одредбама Оснивачког акта и Статута Предузећа, средства за обављање делатности обезбеђују већим делом од продаје услуга, а незнатним делом из буџета, Предузеће је било у обавези да Годишњи програм пословања за наредну годину достави најкасније до 1. децембра текуће године.

Препорука број 3:

Препоручује се Предузећу да усклади одредбе Статута са Оснивачким актом и Законом о јавним предузећима, у делу који се односи на рок у коме се Годишњи програм пословања доставља оснивачу на сагласност.

²¹ „Службени гласник РС“, број 15/16

Интернет страница Предузећа

Законом о јавним предузећима, предвиђено је да су јавна предузећа дужна да на својој интернет страници објаве информације које су од нарочитог значаја за јавност.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да званична интернет страница²² субјекта ревизије не садржи радне биографије чланова надзорног одбора, директора и извршних директора, као ни тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања, што није у складу са чланом 71. став 1. тачка 1. и 4. Закона о јавним предузећима²³.

Препорука број 4:

Препоручује се Предузећу да уреди интернет страницу на начин да садржи све податке прописане чланом 71. Закона о јавним предузећима.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

6.1. БИЛАНС СТАЊА

На основу члана 16. и 17. Закона о рачуноводству и члана 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем²⁴, Надзорни одбор Предузећа је на седници одржаној дана 15. новембра 2016. године донео Одлуку о именовању пописних комисија за 2016. годину, број 01-28/12-3.

Директор Предузећа је истог дана, 15. новембра 2016. године донео Решење о именовању пописних комисија за 2016. годину, број 01-28/12-3-1 и Упутство за рад комисија за попис, број 01-28/12-3-2. Упутством су дефинисани послови које комисије за попис обављају и у којем периоду се ови послови обављају као и припремне радње које су дужни да обаве одговорни руковооци материјалних и новчаних вредности. Потврду пријема Одлуке о именовању пописних комисија и Решење и Упутство директора за попис за 2016. годину су својим потписима потврдили чланови и председници пописних комисија.

Одлуком Надзорног одбора Предузећа односно Решењем Директора је формирано шест комисија за попис:

1. комисија за попис нематеријалних улагања, основних средстава и улагања у прибављање основних средстава и дугорочних финансијских пласмана
2. комисија за попис сировина, материјала, ситног инвентара, амбалаже и ауто гума у залихама и у употреби,
3. комисија за попис трговачке и комисионе робе,
4. комисија за попис краткорочних финансијских пласмана, потраживања, обавеза, новчаних средстава, временских разграничења и хартија од вредности,
5. комисија за попис недовршене производње и готових производа на расаднику и
6. комисија за попис истребованог и неутрошеног материјала у кројачкој радионици и материјала за расадник.

²² <https://www.jkpciz.co.rs/index.php>

²³ „Службени гласник РС“, број 15/16

²⁴ „Службени гласник РС“ бр. 118/13, 137/14

Након извршеног пописа, централна пописна комисија је сачинила Извештај централне комисије о извршеном годишњем попису на дан 31. децембра 2016. године, који је усвојио Надзорни одбор, Одлуком број 01-11/23 од 27. јануара 2017. године.

6.1.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана је у износу од 3.038 хиљада динара по садашњој вредности на дан 31. децембра 2016. године, и односи се на:

Табела број 1. Структура нематеријалне имовине

Назив	-у хиљадама динара-	
	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Софтвер и остала права	3.836	3.461
Остала нематеријална имовина у припреми	527	15
Исправка вредности нематеријалне имовине	(1.325)	(823)
Укупно:	3.038	2.653

Табела број 2. Стање и промене на нематеријалној имовини

ОПИС	-у хиљадама динара-		
	Софтвер и остала права	Остала нематеријална имовина у припреми	Укупно нематеријална имовина
Набавна вредност			
Стање 01. јануара 2016. године	3.461	15	3.476
Нове набавке	35	867	902
Директна повећања	103		103
Расходовање и отпис	(103)	(15)	(118)
Стављање у употребу	340	(340)	-
Стање 31. децембра 2016. године	3.836	527	4.363
Исправка вредности			
Стање 01. јануара 2016. године	823		823
Амортизација за 2016. годину	605		605
Расходовање и отпис	(103)		(103)
Стање 31. децембра 2016. године	1.325		1.325
Садашња вредност			
31. децембра 2016. године	2.511	527	3.038
31. децембра 2015. године	2.638	15	2.653

6.1.1.1. Софтвер и остала права

У пословним књигама Предузећа, софтвер и остала права, на дан 31. децембар 2016. године исказани су у укупној набавној вредности од 3.836 хиљада динара и исправке вредности у износу од 1.325 хиљада динара и односе се на софтверске програме за књиговодство, лиценцу за Oracle базу података, Office пакет (word, excel, power point, outlook), Team viewer – апликацију за приступ рачунарима на удаљеној локацији, антивирусне програме и лиценце за оперативни систем Windows xp pro.

Повећање вредности софтвера током 2016. године обухвата набавку:

- оперативног система Windows 7 и Windows 10 у вредности 35 хиљада динара од „Фанком“ ср, Зрењанин и
- 65 комада антивирусног програма Endpoint protection standard 50-99 users, укупне вредности 103 хиљада динара, од „Јарі com“ доо, Нови Сад.

Смањење вредности нематеријалне имовине у износу од 103 хиљада динара односи се на расхоровање - искњижавање 65 лиценци за антивирусни програм на дан 31. децембра 2016. године.

6.1.1.2. Остала нематеријална имовина у припреми

Повећање вредности нематеријалне имовине у припреми у износу од 867 хиљада динара се односи на набавку програма за обраду текста, података и слање електронске поште Microsoft office home and business 2016 Office paket (word, excel, power point, outlook) за 14 корисника и Оперативни систем Windows 7 Microsoft GGK win pro 32/64 за 24 корисника од добављача „Јарі com“ доо, Нови Сад.

Расход нематеријалне имовине у припреми у износу од 15 хиљада динара се односи на расход 10 лиценци за антивирусне програме. Одлуку о расходу је донео Надзорни одбор на предлог руководиоца рачуноводствено-финансијског сектора односно изјаве запослених у сектору информационах технологија због истека рока трајања лиценци од годину дана. Антивирусни програми нису стављени у употребу због кашњења набавке рачунара.

Налаз

Предузеће је на рачунима нематеријалне имовине евидентирало лиценце за антивирусни програм у износу од 103 хиљаде динара. Евидентирање имовине која се користи у периоду до годину дана и за коју се врши обрачун амортизације по стопи од 100% на позицији Нематеријална имовина односно Стална средства, није у складу са класификацијом обртне и сталне имовине утврђене параграфом 4.5, Одељак 4 – Извештај о финансијској позицији МСФИ за МСП.

Предузеће је обрачунало амортизацију нематеријалне имовине за 2016. годину у укупном износу од 605 хиљада динара, применом стопа амортизације од 10%, 20% и 100%, иако у Правилнику о рачуноводственим политикама није дефинисало стопе амортизације од 10% и 20%.

Ризик

Неодговарајућом класификацијом имовине на обртну и сталну и необрачунавањем трошкова амортизације у складу са амортизационим стопама дефинисаним Правилником, постоји ризик да имовина у финансијским извештајима није исказана у складу са рачуноводственим начелима.

Препорука број 5:

Препоручује се Предузећу да:

1. класификовање и евидентирање нематеријалне имовине у својим пословним књигама усклади са начелима садржаним у МСФИ за МСП и

- да у Правилнику о рачуноводственим политикама, дефинише корисни век и стопе амортизације које су основ за обрачун амортизације нематеријалних улагања.

6.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане на дан 31. децембра 2016. године по садашњој вредности у износу од 226.059 хиљада динара, односе се на:

Табела број 3. Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Земљиште	22.923	23.234
Грађевински објекти	62.204	64.034
Постројења и опрема	127.498	77.491
Остале некретнине, постројења и опрема	282	282
Некретнине, постројења и опрема у припреми	13.152	12.588
Укупно:	226.059	177.629

Табела број 4. Стање и промене на некретнинама, постројењима и опреми

-у хиљадама динара-

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине постројења и опрема у припреми	Укупно некретнине, постројења и опрема
Набавна вредност						
Стање 1. јануара 2016. године	25.095	79.893	228.061	282	12.588	345.919
Нове набавке у току године		147	22.916		47.079	70.142
Пренос са основних средстава у припреми			46.515		(46.515)	-
Отпис и расхоровање			(2.490)			(2.490)
Стање 31. децембра 2016. године	25.095	80.040	295.002	282	13.152	413.571
Исправка вредности						
Стање 1. јануара 2016. године	1.861	15.859	150.570	-	-	168.290
Амортизација за 2016. годину	311	1.977	19.179	-	-	21.467
Отпис и расхоровање			(2.245)	-	-	(2.245)
Стање 31. децембра 2016. године	2.172	17.836	167.504	-	-	187.512
Садашња вредност						
31.12.2016. године	22.923	62.204	127.498	282	13.152	226.059
31.12.2015. године	23.234	64.034	77.491	282	12.588	177.629

6.1.2.1. Земљиште

Предузеће је у пословним књигама на дан 31. децембар 2016. године исказало вредност земљишта у износу од 22.923 хиљада динара.

Табела број 5. Структура земљишта

Назив	-у хиљадама динара-
	31. децембар 2016. године
Пољопривредно земљиште	464
Грађевинско земљиште	4.426
Земљиште депонија	20.205
Исправка вредности земљишта депоније	(2.172)
Укупно:	22.923

Пољопривредно земљиште је евидентирано у износу од 464 хиљаде динара и уписано у земљишне књиге број 21499, катастарска општина Зрењанин I, парцела број 1700/1, површине 77.367 м²

Грађевинско земљиште је евидентирано у износу од 4.426 хиљаде динара и уписано је у земљишне књиге број 22016, катастарска општина Зрењанин I, парцела број 7089/10, површине 15.472 м².

Налаз

У листу непокретности, број 22016 уписано је заложно право на основу хипотекарне изјаве о кредиту од 7. септембра 2007. године у износу од 1.195 хиљада динара у корист Фонда за развој пољопривреде, Нови Сад.

С обзиром да су обавезе по кредиту према Фонду за развој пољопривреде Нови Сад, измирене, Предузеће треба да предузме мере за брисање уписаног заложног права на основу хипотеке по кредиту.

Ризик

Приказивањем уписаних заложних права који не одговарају стварном стању обавеза Предузећа, проузрокује ризик од приказивања нереалних информација корисницима финансијских извештаја.

Препорука број 6:

Препоручује се Предузећу да предузме мере за брисање заложног права на основу хипотеке по кредиту примљеном од Фонда за развој пољопривреде, Нови Сад, који је исплаћен у целости.

Земљиште депоније је евидентирано у износу од 20.205 хиљада динара и уписано је у земљишне књиге број 20376, катастарска општина Зрењанин I, парцела број 18789/1 и 18823/1, површине 196.290 м². У вредност земљишта укључена је вредност пројеката и радова санације и рекултивације земљишта у периоду од 1985. године до 31. децембра 2016. године.

Предузеће је извршило обрачун амортизације земљишта у складу са параграфом 17.16. Одељка 17. Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП. Пошто земљиште на депонији током коришћења губи употребну вредност, Предузеће је одредило век трајања земљишта депоније од 70 година и стопу амортизације од 1,43% на годишњем нивоу.

6.1.2.2. Грађевински објекти

Грађевинске објекте укупне садашње вредности од 62.204 хиљада динара на дан 31. децембра 2016. године чине:

Табела број 6. Структура грађевинских објеката

Назив објекта	-у хиљадама динара- 31. децембар 2016. године
Управна зграда са гаражом и радионицом	25.785
Депонија - путеви	13.603
Зграде из делатности трговине	12.699
Стазе и тротоари на гробљу	2.842
Објекти за вршење пољопривредне делатности	2.176
Остали објекти	5.099
Укупно:	62.204

Повећање вредности грађевинских објеката у износу од 147 хиљада динара обухвата изградњу фонтане у дворишту пословне зграде за коју су радови изведени у сопственој режији у износу од 101 хиљаде динара.

У оквиру осталих објеката, чија је укупна вредност 5.099 хиљада динара, евидентирана су 4 стана укупне садашње вредности 639 хиљада динара.

За два стана, чија је садашња вредност 190 и 80 хиљада динара закључени су уговори о откупу. Стан у улици Цара Душана 25, Зрењанин, садашње вредности 126 хиљада динара користи за обављање делатности Предузећа, док за стан у улици Јунака Милана Тепића број 7/35 у Зрењанину, чија је садашња вредност 243 хиљаде динара, није презентована документација на основу које је извршено евидентирање овог стана у пословним књигама Предузећа.

Правни основ евидентирања стана

Налаз

Увидом у пописне листе непокретности, утврђено је, да је стан у улици Јунака Милана Тепића број 7/35 у Зрењанину, пописан, иако нема никаквих података везаних за лица која користе стан, физичко стање стана и слично.

У току ревизије, дата нам је на увид потврда број 2051, коју је издала ЈП „Градска стамбена агенција“, Зрењанин, дана 3. јула 2017. године, у којој се наводи да се стан на адреси Јунака Милана Тепића, број 7/35 у Зрењанину, површине 51.64 м² води у помоћној евиденцији ЈП „Градска стамбена агенција“, Зрењанин, као непродат и да би стан требало евидентирати у књиговодственој евиденцији основних средстава Града Зрењанина.

Ризик

Евидентирањем имовине над којом Предузеће нема контролу и по основу које се не очекује прилив будућих користи у Предузеће, нереално се приказују имовина у пословним књигама и финансијским извештајима.

Препорука број 7:

Препоручује се Предузећу да утврди правни статус стана у улици Јунака Милана Тепића број 7/35 у Зрењанину и у складу са тим изврши евидентирање у пословним књигама.

Евидентирање станова за које су закључени уговори о откупу

Налаз

Дана 25. новембра 2015. године закључени су уговори о откупу станова са радницима, са којима су раније били закључени уговори о закупу предметних станова на неодређено време и у којима, продавца ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин заступа ЈП „Градска стамбена агенција“. Предмет уговора су:

1. стан у Милетићевој 45, Зрењанин, површине 34,51 м², у пословним књигама набавне вредности 219 хиљада динара, исправке вредности 28 хиљада динара и садашње вредности 190 хиљада динара, док је процењена вредност у уговору 694 хиљаде динара и
2. стан у Панчевачкој 34г, Зрењанин, површине 48 м², у пословним књигама набавне вредности 92 хиљада динара, исправке вредности 12 хиљада динара и садашње вредности 80 хиљада динара, а процењена вредност у уговору 842 хиљаде динара.

У уговорима утврђена је да се откупна цена станова исплаћује на 480 месечних рата.

У пословним књигама Предузећа, на грађевинским објектима евидентирана је садашња вредност ова два стана у износу од 270 хиљада динара, док је на онову закључених уговора о откупу, утврђена вредност станова у износу од 1.536 хиљада динара. С обзиром да се овде ради о продаји односно откупу станова, у књиговодственим евиденцијама станови немају више карактер грађевинских објеката, већ имају карактер дугорочних пласмана, које је требало евидентирати у складу са чланом 2. и 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике²⁵.

На овај начин, грађевински објекти су прецењени за износ од 270 хиљада динара, док је потцењена вредност дугорочних пласмана за износ од 1.536 хиљада динара и добици по основу продаје некретнина у износу од 1.266 хиљада динара, односно потцењен је резултат претходног периода.

Ризик

Неадекватно евидентирање станова у откупу у пословним књигама Предузећа, проузрокује ризик од нереалног приказивања истих у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 8:

Препоручује се Предузећу да за станове за које су закључени уговори о откупу изврши евидентирање у складу са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, као и да се изврше корекције финансијских извештаја у претходном периоду.

²⁵ „Службени гласник РС“, број 95/14

НЕП обрасци

Налаз

Предузеће није достављало Дирекцији за имовину Републике Србије односно надлежном органу локалне самоуправе, НЕП обрасце о стању и променама на непокретностима у претходном периоду, иако је у складу са чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини²⁶, било у обавези да исте доставља.

Препорука број 9:

Препоручује се Предузећу да надлежном органу јединице локалне самоуправе достави НЕП обрасце о стању и променама на непокретностима, у складу са Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини.

Коришћење непокретности у својини Града Зрењанина за обављање делатности утврђених оснивачким актом Предузећа

Налаз

У поступку ревизије, утврђено је да ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, користи у поступку обављања делатности непокретности (земљиште и грађевинске објекте), за које је у претходном периоду, у катастру непокретности било уписано право коришћења у корист Предузећа. У току 2016. године, над поменутих непокретностима, уписано је право својине оснивача - Града Зрењанина.

Скупштина Града Зрењанина, Комисија за прописе, је 31. октобра 2016. године, донела Одлуку о изменама и допунама Одлуке о промени оснивачког акта ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин (пречишћен текст)²⁷, у којој је чланом 6. став 2. и 3 дефинисала да имовину Предузећа чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, укључујући и право коришћења добара у јавној својини. Такође се наводи да Предузеће може користити и средства у јавној и другим облицима својине, у складу са прописима који уређују обављање делатности од општег интереса и овом одлуком.

Законом о јавној својини, члан 21. став 1. Прописано је да јавно предузеће, чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која обављају делатност од општег интереса користе непокретности које им нису уложене у капитал, на основу посебног закона, оснивачког акта или уговора закљученог са оснивачем.

Имајући у виду да Предузеће ради обављања својих делатности, утврђених оснивачким актом и даље користи непокретности над којима оснивач има уписано право својине у листовима непокретности, неопходно је да се са оснивачем уреде међусобни односи око коришћења истих.

Препорука број 10:

Препоручују се Предузећу да предузме активности према оснивачу у циљу дефинисања права и обавеза у вези са коришћењем непокретности које користи у обављању делатности, а над којима оснивач има уписано право својине у листовима непокретности.

²⁶ „Службени гласник РС“, бр. 70/14 и 19/15

²⁷ „Службени лист Града Зрењанина“, број 21/16

6.1.2.3. Постројења и опрема

Садашња вредност опреме на дан 31. децембар 2016. године у пословним књигама Предузећа исказана је у износу од 127.498 хиљада динара, а односи се на:

Табела број 8. Структура опреме

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године
Аутосмењари	50.409
Аутоподизачи и кипери	24.074
Путничка возила	7.090
Остала моторна возила	29.246
Контејнери и и канте за смеће (опрема за одржавање чистоће)	3.839
Пољопривредна оруђа и прикључне машине	4.791
Канцеларијска и рачунарска опрема	3.686
Остала опрема	4.363
Укупно:	127.498

Налаз

Увидом у књигу основних средстава, утврђено је да у Предузећу, постоји део опреме који има садашњу вредност нула, а и даље је у употреби. Набавна вредност ове опреме износи 52.525 хиљада динара, што чини 23.03% укупне набавне вредности постројења и опреме Предузећа. Највећи део овог износа односи се на аутосмењаре, чистилице, трактор, путничка возила, канцеларијску и рачунарску опрему.

Ово упућује на закључак да приликом стављања опреме у употребу, није правилно утврђен век коришћења и да трошкови амортизације нису адекватно сучељени са оствареним приходима у одређеним билансним периодима.

Правилником о рачуноводственим политикама, чланом 6. предвиђено је да се амортизација некретнина, постројења и опреме врши путем пропорционалног метода, и то применом стопе утврђене на основу процењеног корисног века трајања на основицу коју чини набавна вредност умањена за резидуалну вредност. Предвиђено је и да корисни век употребе средства и резидуалну вредност треба проверавати најмање на крају сваке године и уколико се накнадна процена разликује од првобитне потребно је прерачунати резидуалну вредност и ускладити износ који се амортизује.

Ризик

Нереална процена корисног века коришћења постројења и опреме, има за последицу погрешно приказивање трошкова амортизације у билансима успеха одређеног периода и нереално исказивање вредности постројења и опреме на дан биланса.

Препорука број 11:

Препоручује се Предузећу да за опрему, чија је садашња вредност нула на дан 31. децембар 2016. године и која је и даље у употреби, изврши поновну процену корисног века употребе и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем средстава знатно различита од претходних да изврши промене у складу са параграфом 17.19 Одељка 17 - Некретнине, постројења и опрема и параграфима 10.15.-10.18 Одељка 10 - Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП.

Повећање вредности опреме

Повећање вредности опреме у пословним књигама Предузећа евидентирано је у 2016. години у износу од 22.916 хиљада динара, и у највећој мери се односи на набавку четири теретна и три путничка возила од добављача „Ауто кућа Секулић“ доо, Ветерник, укупне вредности 14.451 хиљада динара.

Преостали износ повећања на рачуну опреме у износу од 8.465 хиљада динара се односи на набавку: 100 комада металних контејнера, у вредности од 2.499 хиљада динара од добављача „Green City international“ доо, Београд, опреме за видео надзор у вредности од 1.139 хиљада динара од добављача „Фанком“ ср, Зрењанин, косачица, тестера и моторних чистача у вредности од 1.741 хиљада динара од добављача „Мото Дане“ доо, Зрењанин, опреме за снег (посипач ризле и соли и даска за снег) у вредности од 983 хиљада динара од „Нова опрема“ доо, Нови Сад, рачунарска опрема у вредности од 879 хиљада динара од добављача „Фанком“ ср, Зрењанин и прикључних машина за трактор и канцеларијског намештаја и друге опреме у вредности од 1.224 хиљада динара.

Смањење вредности опреме

У 2016. години, искњижена је опрема набавне вредности 2.490 хиљада динара, отписане вредности 2.245 хиљада динара и садашње вредности 245 хиљада динара, на предлог Комисије за попис нематеријалних улагања, основних средстава и дугорочних финансијских пласмана, а који је усвојила Централна комисија у Извештају о годишњем попису имовине и обавеза број 01-62/1 од 25. јануара 2017. године.

6.1.2.4. Остале некретнине, постројења и опрема

Вредност осталих некретнина постројења и опрема на дан 31. децембра 2016. године износи 282 хиљаде динара и односи се на дела ликовне уметности – слике у Предузећу.

6.1.2.5. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у припреми у 2016. години дате су у следећем табеларном прегледу:

Табела број 9. Табела промена на некретнинама, постројењима и опреми у припреми

Назив	2016. година
Стање 1. јануара 2016. године	12.588
Нове набавке у току године	47.079
Пренос са основних средстава у припреми	(46.515)
Стање 31. децембра 2016. године	13.152

До 1. јануара 2016. године извршена су улагања у износу од 12.588 хиљада динара, и то:

- у Ново Гробље у Зрењанину у износу од 2.634 хиљаде динара,
- рециклажни центар 9.332 хиљаду динара и
- остала основна средства у припреми у износу од 622 хиљада динара.

Инвестиције у Ново гробље у Зрењанину, у износу од 2.634 хиљаде динара извршене су током 2012. године. Део ових инвестиција у износу од 2.130 хиљада динара односе се на изградњу стаза на гробљу, док остатак од 504 хиљада динара се углавном односи на улагања за материјал за турско купатило у износу од 155 хиљада динара, цвећару у износу од 152 хиљаде динара и разводни ормар за струју у износу од 116 хиљада динара.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће, пописом на дан 31. децембар 2016. године није извршило процену степена довршености појединачних инвестиција. По наводима руководства Предузећа, мањи број наведених инвестиција је завршен, али није пренет у употребу јер рачуноводству није достављена валидна документација за њихово активирање. Предузеће остварује економске користи по основу ових објеката.

Ризик

Евидентирањем објеката који су завршени и налазе се у употреби на рачуну некретнина, постројења и опреме у припреми, постоји ризик да се у пословним књигама на правилан начин не евидентирају некретнине, постројења и опрема, као и трошкови амортизације који утичу на резултат пословања Предузећа.

Препорука број 12:

Препоручује се Предузећу да изврши попис некретнина, постројења и опреме у припреми према степену довршености, и да некретнине које се користе, стави у употребу у складу са Одељком 17. Некретнине, постројења и опрема, односно да преиспита услове за евентуално свођење њихове књиговодствене вредности на надокнадиву вредност, у складу са параграфом 27.7., Одељак 27 –Умањење вредности имовине, МСФИ за МСП.

Инвестиције у Рециклажни центар су извршене на основу Уговора о суфинанирању Пројекта изградње и опремања рециклажног центра између Републике Србије (Министарство животне средине, рударства и просторног планирања), Града Зрењанина и ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин од 7. јула 2011. године. Планирана вредност пројекта је 45.000 хиљада динара. Реализација пројекта је планирана у три фазе:

- 1.фаза – израда пројектно техничке документације у износу од 3.000 хиљаде динара, што је завршено,
- 2.фаза – грађевински радови у износу од 25.000 хиљада динара – започети а недовршени
- 3.фаза – опремање центра у износу од 17.000 хиљада динара.

За извођење грађевинских радова, путем јавне набавке, ангажовано је предузеће „Ратко Митровић“ доо, Београд, које је испоставило две грађевинске ситуације 2012. године, на основу којих су урађени темељи за објекте центра. Градња је прекинута због недостатка финансијских средстава, а Предузеће се у програмима пословања претходних година, обраћало оснивачу са захтевом за средствима, указујући на значај изградње рециклажног центра за Град Зрењанин.

Остала основна средства у припреми у износу од 622 хиљада динара односе се на набављену рачунарску и мрежну опрему која није стављена у употребу.

Нове набавке у току 2016. године извршене су у износу од 47.079 хиљада динара и односе се углавном на набавку путем финансијског лизинга два специјална комунална

возила за прикупљање отпада – аутосмећара, запремине 16 м³ и 22 м³, укупне вредности 33.871 хиљада динара и аутоподизача вредности 11.787 хиљада динара. Возила су набављена од предузећа „Продрес“ доо, Крушевац (Напомена 6.1.14.2).

6.1.3. Биолошка средства

Биолошка средства исказана у пословним књигама Предузећа у укупном износу од 1.409 хиљада динара на дан 31. децембра 2016. године чине украсно и остало дрвеће у износу од 1.064 хиљаде динара и вишегодишњи засади у припреми у износу од 345 хиљада динара.

На рачуну биолошких средстава евидентирани су саднице дрвећа (59 комада садница липе, 15 комада садница гледичице и 8 комада садница јудиног дрвета) по набавној вредности, које су прибављене по Уговору број 05-22/15-54/12 од 19. новембра 2015. године, закљученим са предузећем „Фиори“ доо, Суботица у износу од 1.266 хиљада динара.

Према Закључку Градског већа града Зрењанина број 06-35-2/16-III од 10. марта 2016. године, поменуте саднице су намењене озелењавању реконструисане површине Трга Слободе у граду Зрењанину, а Предузеће је у обавези да се о истим стара, а у случају уништења појединих стабала садница да их надокнади садњом нових односно да оснивачу врати средства у износу од 1/10 вредности уништених садница за сваку годину од момента када се штетни догађај десио.

Налаз

Правилником о рачуноводственим политикама, Предузеће није регулисало питање признавања и накнадног одмеравања биолошких средстава.

У поступку ревизије је утврђено да је Предузеће прибављене саднице евидентирало на рачуну биолошких средстава, иако не могу да буду признате као биолошка средства, јер није испуњен услов према параграфу 34.3. Одељка 34. - Специјализоване активности МСФИ за МСП да постоји вероватноћа да ће будуће економске користи повезане са тим средством притицати у ентитет.

Прибављене саднице, Предузеће је требало да евидентира на рачуну залиха материјала у складу са параграфом 13.1. Одељка 13. – Залихе МСФИ за МСП.

На тај начин је за износ од 1.409 хиљада динара, прецењена вредност биолошких средстава и одложених прихода и потцењена вредност залиха материјала и трошкова материјала, односно нису реално исказане позиције у финансијским извештајима Предузећа.

Ризик

Признавања и вредновања основних средстава, које није у складу са одредбама МСФИ за МСП, проузрокује ризик да иста буду нереално приказана у пословним књигама Предузећа.

Препорука број 13:

Препоручује се Предузећу да изврши признавање и вредновање садница дрвећа које су намењене озелењавању у граду Зрењанину, прибављених у износу од 1.409 хиљада динара у складу са параграфом 13.1. Одељка 13. – Залихе, МСФИ за МСП.

6.1.4. Дугорочни финансијски пласмани

Предузеће је исказало дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од 160 хиљада динара и обухватају учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности које се држе за продају.

Табела број 10. Структура дугорочних финансијских пласмана

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Учешћа у капиталу осталих правних лица		
„Металпрогрес“ ад у стечају, Зрењанин (0,6751%)	430	430
„Футура плус“ ад, Београд (0,0039%)	160	160
Свега:	590	590
Исправка вредности учешћа у капиталу осталих правних лица	(430)	(430)
Укупно:	160	160

Структуру учешћа у капиталу Предузећа чини:

- учешће у капиталу осталих правних лица код „Металпрогрес“ ад у стечају, Зрењанин, у износу од 430 хиљада динара, што представља 1.176 акција по 366 динара за једну акцију, односно 0,6751% учешћа у капиталу „Металпрогрес“ ад у стечају, Зрењанин и

- учешће у капиталу осталих правних лица код „Футура плус“ ад, Београд у износу од 160 хиљада динара, што представља 1.595 акција по 100 динара номиналне вредности за једну акцију, односно 0,0039% учешћа у капиталу „Футура плус“ ад, Београд.

6.1.5. Залихе

У пословним књигама Предузећа, на дан 31. децембра 2016. године, залихе су исказане у износу од 20.606 хиљада динара, а представљене су у следећем табеларном прегледу:

Табела број 11. Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Залихе материјала		
Материјал	2.038	2.368
Резервни делови	5.464	4.071
Алат и инвентар	9.189	7.175
Исправка вредности алата и инвентара	(7.349)	(5.608)
Укупно:	9.342	8.006
Залихе недовршене производње		
Производња у току-расадник	1.096	919
Залихе робе		
Роба у промету на мало	10.168	8.331
Дати аванси		
Плаћени аванси за услуге		37
Укупно:	20.606	17.293

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у члану 8. дефинисане су залихе материјала, ситног инвентара, недовршене производње, готових производа и робе, као и начин признавања и одмеравања истих.

6.1.5.1. Залихе материјала

Набавка материјала у Предузећу регулисана је ИСО процедурама: ЧИЗ-742-101 - Процедура набавка и ЧИЗ-755-100 - Процедура за очување производа, као и процедурама комерцијале - ПК1 до ПК15, а врши се на основу појединачних захтева сваке службе унутар Предузећа. Након пријема материјала у магацин, саставља се пријемница-калкулација, док се излаз материјала са залиха врши на основу требовања, које потписује магационер.

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности, док се обрачун излаза (утрошака) са залиха материјала, врши по методи просечне пондерисане цене.

Набавка и коришћење личне заштитне опреме у Предузећу врши се по ИСО процедури број ЧИЗ-640-101 - Набавка и коришћење личне заштитне опреме, а у складу са Актом о процени ризика који је донет на основу Одлуке директора број 04-01-764/1 од 04. септембра 2007. године у складу са чланом 13. Закона о безбедности и здрављу на раду²⁸, као и чланом 17. и 18. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној средини²⁹.

6.1.5.2. Недовршена производња и готови производи

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа, а излаз са залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Производња унутар Предузећа је организована по местима трошкова - у расаднику, у погребној служби, кројачкој радионици и као пољопривредна производња.

Предузеће има устројено књиговодство обрачуна трошкова и учинака, а цена коштања недовршене производње и готових производа се утврђује применом методе обрачуна по планским трошковима.

На крају обрачунског периода, врши се обрачун одступања планских од стварних цена и за утврђену разлику одступања врши се корекција трошкова и њихово свођење на стварне набавне цене.

Обзиром да део произведених производа и робе, Предузеће реализује у сопственим малопродајним објектима (цвећарама и продавницама погребне опреме), пренос залиха сопствених производа евидентира се задужењем рачуна робе у промету на мало, а у корист рачуна приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе, што је у складу са чланом 13. став 20. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

У Напоменама уз финансијске извештаје, Предузеће је обелоданило да одабрани начин евидентирања продаје готових производа из сопствених малопродајних објеката не може да утиче на висину пословног резултата, јер је на бази истих података утврђен исти износ прихода и трошкова продатих производа, а као разлог за евидентирање готових производа на рачунима робе у малопродајним објектима

²⁸ „Службени гласник РС“, број 101/05

²⁹ „Службени гласник РС“, број 84/06

наводи се рационалност у пословању. Залихе готових производа, које су пренете на робу своде се на цену коштања или нето продајну цену, ако је нижа у складу са параграфом 13.4. Одељка 13 - Залихе, МСФИ за МСП.

За онај део производње који се односи на пољопривредну производњу - ратарских култура (пшенице, кукуруза), вредновање у Предузећу врши се по фер вредности умањеној за трошкове продаје у моменту убирања, што је у складу са параграфом 34.5. Одељка 34 - Специјализоване активности, МСФИ за МСП.

Налаз

У поступку ревизије, увидом у књиговодство обрачуна трошкова и учинака, утврђено је да:

- Предузеће нема сачињен План производње за ревидирани период, са јасно дефинисаним планским ценама готових производа;
- производни радни налози не садрже неопходне елементе: податке о утрошцима материјала, о извршиоцима, нити број утрошених радних часова у одређеној производњи, чиме се нисмо могли уверити колико је материјала утрошено за потребе процеса производње, колики број запослених је стварно ангажован, нити колико је радних часова утрошено за израду појединих готових производа;
- места трошкова, по којима се врши обрачун производње у књиговодству обрачуна трошкова и учинака, нису прецизно дефинисана, чиме је отежано праћење стварних трошкова материјала и рада и изискује много мануелног рада, чиме се повећава могућност грешке;
- Предузеће не утврђује појединачну цену коштања учинака, у циљу праћења калкулације производне цене коштања, контроле трошкова производње и утврђивања основе за вођења адекватне политике продајних цена готових производа.

Препорука број 14:

Препоручује се Предузећу да у процесу производње готових производа сачињава радне налоге са свим неопходним елементима, у којима ће бити приказани сви директни трошкови материјала и рада, а у циљу реалнијег планирања и контроле трошкова производње, као и билансирања залиха недовршене производње и готових производа.

На дан 31. децембра 2016. године, евидентирано је повећање вредности на рачуну залиха недовршене производње у износу од 177 хиљада динара, а што се односи на:

Табела број 12. Промене на рачуну недовршене производње у 2016. години

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Недовршена производња	
Вредност недовршене производње на дан 01.јануара 2016.	919
Расадник-производња биља и цвећа	149
Пољопривредна производња	28
Вредност недовршене производње на дан 31.децембра 2016.	1.096
Укупно повећање вредности залиха учинака недовршене производње (Напомена 6.2.2.3)	177

6.1.5.3. Залихе робе

Залихе робе се мере по набавној вредности коју чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези, трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе. Обрачун излаза са залиха робе, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Залихе робе исказане су у пословним књигама Предузећа на дан 31. децембра 2016. године у износу од 10.168 хиљада динара, а односе се на залихе робе у промету на мало.

Продаја робе је организована у оквиру више малопродајних објеката унутар Предузећа које чине: цвећара „Јасмин“, цвећара „Орхидеја“, цвећара на расаднику, продавница погребне опреме „Зрењанин“, „Елемир“, као и продавница погребне опреме „Меленци“.

У поменутих малопродајних објектима, Предузеће врши реализацију и туђе робе узете у комисиону продају, када се јавља у улози комисионара, а подаци о томе се воде у ванбилансној евиденцији. (Напомена 6.1.17).

Попис залиха материјала, ситног инвентара, амбалаже, ауто-гума и робе

Предузеће је извршило попис залиха материјала, ситног инвентара, амбалаже и ауто-гума, као и трговачке робе - сопствене и туђе, са стањем на дан 31. децембра 2016. године.

Извршено је вредносно обрачунавање утврђених разлика по попису чиме је поступљено у складу са чланом 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним и сачињен је Извештај централне пописне комисије о извршеном попису имовине и обавеза број 01-61/1 од 25. јануара 2017. године.

На предлог појединачних Комисија за попис, извршен је расход ауто-гума у износу од 657 хиљада динара, амбалаже у износу од 8 хиљада динара, ситног инвентара у износу од 328 хиљада динара, као и расход трговачке робе у укупном износу од 36 хиљада динара.

6.1.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје исказана су у пословним књигама Предузећа у износу од 108.883 хиљада динара, а односе се на:

Табела број 13. Структура потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара -

Назив	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Потраживања од купаца у земљи – физичка и правна лица	454.820	421.241
Исправка вредности потраживања од купаца	(345.937)	(296.469)
Укупно:	108.883	124.772

Табела број 14. Структура потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године
Потраживања од купаца – правна лица	
Потраживања од купаца - правна лица	148.792
Потраживања од купаца – правна лица - утужени	32.958
Потраживања за камате од правних лица из дужничко-поверилачких односа	37
Укупно:	181.787
Исправка вредности потраживања од купаца – правна лица	(116.469)
Укупно:	65.318
Потраживања од купаца – физичка лица	
Потраживања од купаца - физичка лица - систем обједињене наплате (СОН)	188.381
Потраживања од купаца – физичка лица – Зрењанинска обједињена наплата (ЗОН)	50.449
Потраживања од купаца – физичка лица – погребне услуге	26.896
Остала потраживања од купаца – физичка лица	7.307
Укупно:	273.033
Исправка вредности потраживања од купаца – физичка лица	(229.468)
Укупно:	43.565
Укупна потраживања од купаца – правна и физичка лица	108.883

Потраживања од купаца – правна лица

Преглед најзначајних потраживања од купаца – правних лица дат је у следећем табеларном прегледу:

Табела број 15. Структура купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године
Градска управа града Зрењанина, Зрењанин	94.281
ГИК „Банат“ доо у стечају, Зрењанин	4.388
„БЕК индустрија меса“ доо у стечају, Зрењанин	4.080
„Радијатор“ ад у стечају, Београд	3.011
„Дијамант“ ад, Зрењанин	2.900
„Југоремедија“ ад у стечају, Зрењанин	2.332
„Војводинапут-Зрењанин“ ад, Зрењанин	2.791
„ИПОК“ доо у стечају, Зрењанин	1.240
„Ударник“ ад у стечају, Зрењанин	950
„ЗИП индустрија пива“ ад, Зрењанин	866
„Банат семе“ доо у стечају, Зрењанин	786
Остали купци	31.167
Укупно:	148.792
Исправка вредности потраживања од купаца – правна лица	(116.469)
Укупно:	32.323

Потраживања од купаца - правна лица износе 148.792 хиљаде динара, а формирана су на основу реализованих редовних и ванредних услуга одношења комуналног отпада на подручју општине Зрењанин, услуга одржавања хигијене, одржавања зеленила, услуга зоохигијене и осталих комуналних услуга, које је Предузеће пружило правним лицима, од чега највећи део чине услуге дефинисане појединачним Програмима одржавања за 2016. годину, који представљају саставни део Програма пословања за 2016. годину, а које се фактуришу Градској управи Града Зрењанина (Напомена 6.2.1.2).

На основу послатих независних потврда салда правним лицима закључно са датумом извештавања - 31. децембар 2016. године, извршено је усаглашавање салда потраживања у износу од 92.941 хиљаде динара, што чини 68,48% у односу на укупан износ салда по основу послатих конфирмација купцима-правним лицима, док је износ од 42.777 хиљада динара неусаглашен, а што представља 31,52%.

Увидом у аналитичку евиденцију потраживања од купаца, са стањем на дан 31. децембра 2016. године, утврђено је да је у пословним књигама Предузећа евидентиран салдо потраживања од Градске управе Града Зрењанина у износу од 94.281 хиљаде динара, док је у евиденцији Градска управа тај износ 59.569 хиљада динара.

Неусаглашено стање у износу од 34.712 хиљада динара, односи се на ненаплаћена потраживања која потичу из ранијег периода, исказана као почетно стање.

У Напоменама уз финансијске извештаје, Предузеће је обелоданило укупан износ потраживања од Градске управе Града Зрењанина, али не и висину неусаглашеног потраживања.

За потраживања од купаца правна лица – утужени, која су у пословним књигама Предузећа исказана у укупном износу од 32.958 хиљада динара, током 2016. године, Предузеће је, као извршни поверилац, покренуло предлоге за извршење на основу веродостојне исправе преко више јавних извршитеља против 46 правних лица због неплаћања дуга, у укупној вредности од 3.180 хиљада динара, од чега се износ од 2.801 хиљаду динара односи на главницу дуга.

По овом основу у 2016. години, наплаћен је дуг од утужених правних лица у износу од 1.968 хиљада динара.

На име предујма за покретање поступка, јавним извршитељима је уплаћено у 2016. години укупно 301 хиљада динара (Напомена 6.2.2.10).

Потраживања од купаца – физичка лица

Систем обједињене наплате (СОН)

Потраживања од купаца – физичка лица – систем обједињене наплате (СОН) исказана су у пословним књигама Предузећа у кумулативном износу од 188.381 хиљада динара, а односе се на потраживања од купаца – физичка лица за пружене комуналне услуге (изношења кућног смећа и одржавања хигијене у стамбеним зградама), чија је наплата била регулисана Одлуком о обједињеној наплати комуналних и других услуга број 06-75-8/06-І-04-01, донетој дана 17. октобра 2006. године³⁰, Одлуком о изменама одлуке о обједињеној наплати комуналних и других услуга број 06-32-21/10- І од 1. априла 2010. године³¹, као и број 06-109-6/11- І од 20. септембра 2011. године.³²

³⁰ „Службени лист града Зрењанина“ број 13/06

³¹ „Службени лист града Зрењанина“ број 4/10

Послови обједињене наплате поверени су ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“, Зрењанин, која је ове послове обављала, у периоду од 2007. године до 31. децембра 2015. године, и то без накнаде, у складу са чланом 2. Споразума о међусобним правима и обавезама у организовању и вршењу послова обједињене наплате комуналних и других услуга на територији града Зрењанина број 01-164/2 од 15. јула 2010. године, који је закључен између Предузећа, ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“ и ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин, уз сагласност Градоначелника града Зрењанина.

Обрачун комуналних услуга је вршен путем софтвера за вођење књиговодства купаца - физичких лица за комуналне услуге – SonQ, који обезбеђује аналитичку евиденцију свих потрошача општине Зрењанин којима Предузеће пружа услуге, укључујући и 22 околна места на територији општине Зрењанин.

У циљу боље наплате потраживања од купаца-физичких лица, ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“, Зрењанин, је закључивала са потрошачима Изјаве о признавању дуга и захтев за плаћање дуга у ратама (закључено је укупно 179 изјава), а у периоду од 2010. године до 2013. године, је подносила и предлоге за извршење на основу веродостојне исправе надлежном суду, за дужнике који нису измиривали своје обавезе по рачунима за комуналне услуге СОН-а. Број утужених корисника у наведеном периоду износи 8.459 са укупним износом дуга од 132.029 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2016. године, у пословним књигама Предузећа извршена је исправка вредности, потраживања од купаца - физичких лица – (СОН) у износу од 185.703 хиљаде динара.

Зрењанинска обједињена наплата (ЗОН)

Скупштина града Зрењанина, је дана 27. фебруара 2015. године донела нову Одлуку о обједињеној наплати комуналних и других услуга³², којом се послови обједињене наплате у граду Зрењанину поверавају ЈКП „Зрењанинска обједињена наплата“ Зрењанин, са којим је Предузеће, 20. јануара 2016. године, закључило Уговор о међусобним правима и обавезама у организовању и вршењу послова обједињене наплате комуналних и других услуга на територији града Зрењанина, број 01-69/1.

Тиме је уједно и престала надлежност за вршење поменутих послова од стране ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“ Зрењанин.

У пословним књигама Предузећа исказана потраживања од купаца – физичких лица у укупном, кумулативном износу од 237.642 хиљаде динара. Иста су наплаћена у 2016. години у износу од 187.193 хиљаде динара, те је евидентирано стање поменутих потраживања на дан 31. децембра 2016. године у износу од 50.449 хиљада динара.

У поступку ревизије, утврђено је да ЈКП „Зрењанинска обједињена наплата“ Зрењанин, током 2016. године, није закључивала са потрошачима Изјаве о признавању дуга и захтев за плаћање дуга у ратама, нити је подносила предлоге за извршење на основу веродостојне исправе, преко јавних извршитеља, за неизмирене обавезе физичких лица по основу дуговања према ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин - корисника обједињене наплате.

Дана 23. децембра 2016. године, након само годину дана обављања послова обједињене наплате од стране ЈКП „Зрењанинска обједињена наплата“ Зрењанин,

³² „Службени лист града Зрењанина“ број 14/11

³³ „Службени лист града Зрењанина“, бр. 8/15, 33/15

Скупштина Града Зрењанина је, донела Одлуку о стављању ван снаге Одлуке о обједињеној наплати комуналних и других услуга број 06-163-26/16-I, којом се сва јавна и јавно-комунална предузећа, која су била у систему обједињене наплате (ЗОН) обавезују да самостално испостављају рачуне својим корисницима за извршене услуге почев од 1. јануара 2017. године.

Такође, Одлуком о допуни одлуке о стављању ван снаге одлуке о обједињеној наплати комуналних и других услуга донетој 14. фебруара 2017. године, дозвољава се да јавна и јавно-комунална предузећа, могу да врше принудну наплату својих потраживања за услуге које су пружене у периоду од 01. јануара до 31. децембра 2016. године.

Предузеће је примило у радни однос седам бивших радника ЈКП „Зрењанинска обједињена наплата“ Зрењанин који су били задужени за обављање послова обједињене наплате, са којима су закључени Уговори о раду почев од 4. јануара 2017. године, као и неопходну опрему, и преузело све податке у вези са наплаћеним и ненаплаћеним потраживањима од купаца - физичких лица.

Софтвер за вођење књиговодства купаца - физичких лица за комуналне услуге - SonQ, који је био у употреби и у ЈКП „Зрењанинска обједињена наплата“ Зрењанин, Предузеће је наставило да користи за послове фактурисања комуналних услуга потрошачима-физичким лицима, на основу Уговора о уступању права коришћења софтвера број 05-19/17-10/9 од 1. фебруара 2017. године, који је закључен између Предузећа и агенције за пружање савета и израду софтвера „PS Soft“ Београд.

Током спровођења поступка ревизије, почев од маја 2017. године, ЈКП „Чистоћа и зеленило“ је, започело са активностима слања опомена нередовним платишама – физичким лицима, а послата је 8.221 опомена за укупан износ дуга од 31.438 хиљада динара. Такође је и предузимала активности на закључењу Изјава о признавању дуга и захтев за плаћање дуга у ратама, са потрошачима, а укупно је закључено 147 изјава, закључно са 30. јуном 2017. године.

Потраживања од купаца - физичка лица - погребне услуге исказана су у износу од 26.896 хиљада динара, а на основу пружених погребних услуга регулисаних Одлуком о уређивању и одржавању гробља и сахрањивању³⁴, којом се регулише поступак и обезбеђују услови за обављање погребних услуга на територији града Зрењанина, и то на 10 гробаља, на којима је током 2016. године обављено 1.087 сахрана.

Остала потраживања од купаца - физичка лица исказана су у укупном износу до 7.307 хиљада динара, а чине их потраживања за пружене услуге одношења комуналног отпада, у износу од 6.309 хиљада динара која потичу из ранијег периода, пре успостављања система обједињене наплате, као и остала потраживања од физичких лица по основу ванредних услуга пружених физичким лицима (услуга коришћења азила за псе и мачке, услуге одржавања зеленила и сл.) у износу од 998 хиљада динара, која су отписана у износу од 6.276 хиљада динара.

Исправка вредности потраживања од купаца – правних и физичких лица

У складу са чланом 9. и 9а. усвојеног Правилника о рачуноводственим политикама од 26. јануара 2015. године, извршена је исправка вредности за сва потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 120 дана, на терет расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

³⁴ „Службени лист града Зрењанина“, бр. 3/2009, 21/16

Промене на рачуну исправке вредности потраживања од купаца, у 2016. години, приказане су у следећем табеларном прегледу:

Табела број 16. Промене на рачуну исправке вредности потраживања од купаца

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Стање на дан 1. јануара 2016.	296.469
Наплаћена отписана потраживања од купаца у корист прихода	(4.924)
Исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода	
- правна лица	19.547
- физичка лица	34.845
Свега:	54.392
Стање на дан 31. децембра 2016.	345.937

Налаз

Предузеће је, на предлог Комисије за попис финансијских пласмана, потраживања и обавеза, новчаних средстава, временских разграничења и хартија од вредности, са стањем на дан 31. децембра 2016. године, извршило исправку вредности потраживања од купаца у износу од 65.183 хиљада динара и то од:

- правних лица у износу од 28.963 хиљаде динара и
- физичких лица у укупном износу од 36.220 хиљада динара, од чега се на исправку вредности потраживања од купаца – физичка лица – систем обједињене наплате (СОН) односи износ од 17.819 хиљада динара, а износ од 18.401 хиљада динара на исправку вредности потраживања од купаца – физичка лица – Зрењанинска обједињена наплата (ЗОН).

Предузеће је за сва исправљена потраживања од купаца – правних и физичких лица која су наплаћена до 31. јануара 2017. године, извршило умањење исправке вредности у укупном износу од 10.791 хиљаде динара и то:

- потраживања од купаца – правних лица у износу од 9.416 хиљада динара, чиме је на датум биланса стања исказана исправка вредности потраживања од купаца-правних лица у износу од 19.547 хиљада динара;
- потраживања од купаца - физичких лица у укупном износу од 1.375 хиљада динара (и то исправке вредности – СОН - од 586 хиљада динара и исправке вредности – ЗОН - од 789 хиљада динара), чиме је на дан биланса стања исказана исправка вредности потраживања - физичких лица у износу од 34.845 хиљада динара.

Поменути датум (31. јануар 2017. године) је у Одлуци директора означен као датум одобравања финансијских извештаја за статистичке потребе. Финансијски извештај за статистичке потребе за 2016. годину, који је Предузеће предало Агенцији за привредне регистре у предвиђеном року до 28. фебруара 2017. године, не представља и редован, годишњи финансијски извештај Предузећа за јавно објављивање за 2016. годину, а за чију предају је одређен рок 30. јуни 2017. године, обзиром да Предузеће није уз извештаје за статистичку обраду доставило Агенцији за привредне регистре и осталу документацију из члана 33. и 34. Закона о рачуноводству, као и изјаву да доставља редован годишњи финансијски извештај за јавно објављивање.

Отуда је Предузеће било у обавези да донесе Одлуку којом ће одредити датум одобравања редовних, годишњих финансијских извештаја за јавно објављивање и да исту обелодани у Напоменама уз финансијске извештаје.

Обзиром на наведено, нисмо били у могућности да утврдимо колики део од 65.183 хиљада динара - укупног износа исправке вредности потраживања од купаца је наплаћен до момента предаје редовних, годишњих финансијских извештаја – 30. јуна 2017. године, а на основу којег би била извршена и корекција (умањење) расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, што утиче на реалније исказивање финансијског резултата Предузећа за 2016. годину у складу са одељком 32. - Догађаји након биланса стања, МСФИ за МСП.

Ризик

Нереално исказивање наплаћених отписаних потраживања у пословним књигама Предузећа, проузрокује ризик да финансијски извештаји буду неистинити и необјективни.

Препорука број 15:

Препоручује се Предузећу да донесе Одлуку о одобравању редовних, годишњих финансијских извештаја за јавно објављивање са датумом који би омогућио реалније исказивање вредности потраживања од купаца у складу са Одељком 32. - Догађаји након биланса стања, МСФИ за МСП.

6.1.7. Друга потраживања

Друга потраживања у пословним књигама Предузећа исказана су у износу од 3.195 хиљада динара, а чине их:

Табела број 17. Структура рачуна друга потраживања

Назив	-у хиљадама динара-	
	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Потраживања од запослених	38	6
Остала потраживања од организације савеза синдиката	217	217
Потраживања за више плаћен порез на добитак	1.344	1.539
Потраживања по основу претплаћених осталих пореза и доприноса	9	9
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	588	357
Потраживања по основу надокнаде штета	1.188	1.466
Остала потраживања од правних лица	1.563	1.538
Исправка вредности других потраживања	(1.752)	(1.752)
Укупно:	3.195	3.380

Потраживања по основу надокнаде штета исказана у износу од 1.188 хиљада динара у највећој мери обухватају потраживања од осигуравајућих друштава по основу накнаде штете за ујезде паса и мачака луталица. (Напомена 6.2.6).

Остала потраживања од правних лица исказана у износу од 1.780 хиљада динара, чине потраживања од других правних лица из ранијег периода која су у целини отписана.

6.1.8. Краткорочни финансијски пласмани

Структуру краткорочних финансијских пласмана, који су у пословним књигама Предузећа исказани на дан 31. децембра 2016. године у износу од 6.538 хиљада динара чине:

Табела број 18. Структура краткорочних финансијских пласмана

- у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Краткорочни потрошачки кредити - рефундација накнаде погребних трошкова на име сахране корисника пензије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање	4.352	3.898
Кредити дати запосленима	334	369
Краткорочни потрошачки кредити за куповину уређених гробних места	1.853	1.088
Укупно:	6.538	5.355

Налаз

На основу закљученог Уговора о рефундацији накнаде погребних трошкова на име сахране корисника пензије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање број 01-603/1 од 19. децембра 2011. године, Предузеће остварује право на накнаду погребних трошкова у прописаном износу који је одређен Решењем о утврђивању накнаде погребних трошкова за корисника пензије, а на основу поднетих Захтева за накнаду истих.

У поступку ревизије је утврђено да је Предузеће, на рачуну краткорочних финансијских пласмана евидентирало износ од 4.352 хиљаде динара, по основу права на накнаду погребних трошкова на име сахране корисника пензије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, уместо на рачуну других потраживања, што није у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике³⁵.

Ризик

Евидентирање краткорочних финансијских пласмана супротно Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, проузрокује ризик од необјективног извештавања корисника финансијских извештаја.

Препорука број 16:

Препоручује се Предузећу да изврши корекцију књижења са рачуна краткорочних финансијских пласмана износ од 4.352 хиљаде динара на рачун других потраживања по основу права на накнаду погребних трошкова на име сахране корисника пензије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

³⁵ „Службени гласник РС“, број 95/14

Кредити дати запосленима, евидентирани у износу од 334 хиљаде динара, обухватају позајмице запосленима за набавку производа и робе из расадника и малопродајних објеката Предузећа. Позајмице се одобравају на основу одлуке Директора, а отплата се врши обуставом из зарада запослених.

Краткорочни потрошачки кредити за куповину уређених гробних места исказани су у износу од 1.853 хиљаде динара, а обухватају закључене уговоре са физичким лицима за продају уређених гробних места – гробница, као и погребне опреме на одложено плаћање, у више месечних рата.

6.1.9. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина, који су у пословним књигама Предузећа исказани на дан 31. децембра 2016. године у износу од 20.905 хиљада динара обухватају:

Табела број 19. Структура готовинских еквивалената и готовине

- у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Хартије од вредности - готовински еквиваленти	102	27
Текући (пословни) рачун	20.498	26.629
Прелазни рачун	296	36
Благајна	9	12
Укупно:	20.905	26.704

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31. децембра 2016. године и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем.

Стање на текућем пословном рачуну на дан извештајног периода исказано у износу од 20.498 хиљада динара чине новчана средства код следећих банака:

Табела 20. Приказ стања на текућим (пословним) рачунима банака

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
„Banca Intesa“ ад, Београд	132
„Поштанска штедионица“ ад, Београд	23
„Војвођанска банка“ ад, Нови Сад	2.027
„Raiffeisen banka“ ад, Београд	572
„АИК банка“ ад, Ниш	25
„Erste банк“ ад, Београд	14.418
„Комерцијална банка“ ад, Београд	3.247
„Addiko bank“ ад, Београд	52
„Societe generale Србија“ ад, Београд	2
Укупно:	20.498

Предузеће је стање новчаних средстава исказано у пословним књигама усагласило са стањем на рачунима у пословним банкама на дан 31. децембра 2016. године.

Благајничко пословање обавља се на више благајничких места унутар Предузећа у којима се уредно води благајничка документација. Рачуни за производе и услуге од физичких лица наплаћују се готовински директном наплатом на благајни Предузећа, а готовинска средства уплаћују се свакодневно преко прелазног рачуна на пословне рачуне Предузећа.

6.1.10. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност у пословним књигама Предузећа је исказан на дан 31. децембра 2016. године у износу од 7.489 хиљада динара, а обухвата исказани претходни порез по примљеним фактурама добављача, а који ће бити признат као претходни порез у наредном пореском обрачунском периоду.

6.1.11. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 4.861 хиљаду динара, а обухватају активна временска разграничења по основу премија осигурања у износу од 4.295 хиљада динара, активна временска разграничења по основу претплата у износу од 160 хиљада динара и остала активна временска разграничења по основу пореза на додату вредност у износу од 406 хиљада динара.

6.1.12. Капитал

Укупан капитал Предузећа у износу од 232.667 хиљада динара има следећу структуру:

Табела број 21. Структура укупног капитала

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Основни капитал	94.624	94.588
Законске резерве	5.208	5.208
Нераспоређени добитак	132.835	133.251
Укупно:	232.667	233.047

6.1.12.1. Основни капитал

Основни капитал чини државни капитал у износу од 93.862 хиљада динара и остали основни капитал у износу од 762 хиљада динара.

Државни капитал

Државни капитал обезбеђује се из јавних прихода и о његовом располагању одлучује оснивач.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да државни капитал Предузећа исказан у пословним књигама на дан 31. децембра 2016. године износи 93.862 хиљада динара и исти није усаглашен са капиталом исказаним у оснивачком акту Предузећа и подацима

регистрованим код Агенције за привредне регистре, што није у складу са чланом 10 став 5 и 6 Закона о јавним предузећима³⁶.

Код Агенције за привредне регистре, уписани и уплаћени капитал Предузећа износи 50 хиљада динара. Предузеће у Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину није обелоданило информације које се односе на неусаглашен капитал евидентиран у пословним књигама и уписан и уплаћени капитал код Агенције за привредне регистре.

Ризик

Непоступање у складу са обавезујућим законским прописима проузрокује ризик од исказивања нетачних података о висини капитала Предузећа уписаних у јавним евиденцијама који могу довести у заблуду кориснике финансијских извештаја.

Препорука број 17:

Препоручује се Предузећу да предузме мере у циљу усаглашавања вредности државног капитала у Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре са државним капиталом исказаним у пословним књигама, у складу са одредбама члана 10. став 5 и 6. Закона о јавним предузећима³⁷ и Правилника о садржини регистра привредних субјеката и документацији потребној за регистрацију³⁸ члан 4. став 1. тачка 12.

Остали основни капитал

Остали основни капитал Предузећа у износу од 762 хиљада динара, као облик основног капитала, односи се на сопствене ванпословне изворе који су пренети приликом прве примене нових рачуноводствених прописа Републике Србије на дан 1. јануара 2004. године.

У оквиру осталог основног капитала, евидентирани су уплате ЈП „Градска стамбена агенција“, Зрењанин, која је заступала ЈКП „Чистоћа и зеленило, Зрењанин приликом закључења уговора о откупу станова и на чији рачун су извршене уплате купаца откупљених станова. ЈП „Градска стамбена агенција“ је пренела износ од 36 хиљада динара на текући рачун Предузећа у току 2016. године, које је требало евидентирати на рачуну Остали дугорочни пласмани. (Напомена 6.1.2).

6.1.12.2. Законске резерве

Законске резерве исказане у износу од 5.208 хиљада динара представљају обавезну резерву формирану у складу са одредбама члана 51. Закона о предузећима³⁹, који је био у примени пре Закона о привредним друштвима⁴⁰, а којим је било прописано да се у обавезну резерву сваке године уноси најмање 5% од остварене добити, све док резерва не достигне најмање 10% основног капитала.

Налаз

Одредбама Закона о привредним друштвима, који је заменио Закон о јавним предузећима, од 30.11.2004. године, није прописана обавеза постојања законских

³⁶ „Службени гласник РС, бр. 119/12,116/13, 44/14 и 15/16

³⁷ „Службени гласник РС, бр. 119/12,116/13, 44/14 и 15/16

³⁸ „Службени гласник РС, број 42/16

³⁹ „Службени лист СРЈ“, бр. 29/96,..., 36/02

⁴⁰ „Службени гласник РС“, број 125/04

резерви, осим што је одредбом члана 270. тог закона прописано, да се добит пословне године, распоређује између осталог, и на законске резерве, ако су предвиђене посебним законом, или статутарне резерве ако су предвиђене статутом.

С обзиром да нема посебних закона којима се регулишу законске резерве, а ни статутом Предузећа, који је донет 25. марта 2013. године и који је био на снази у ревидираном периоду, нису предвиђена издвајања на име статутарних резерви, неопходно је да Предузеће преиспита раније формиране законске резерве, стога се даје:

Препорука број 18:

Препоручује се Предузећу да у складу са измењеним законским прописима, као и измењеном интерном регулативом која се односи на формирање законских и статутарних резерви, преиспита основ њиховог даљег постојања у пословним књигама Предузећа, и да у складу са тим спроведе одговарајућа књижења.

6.1.12.3. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак у износу од 132.835 хиљада динара односи се на добитак остварен у ранијим годинама у износу од 130.559 хиљада динара и добитак остварен у текућој години у износу од 2.276 хиљада динара.

Табела број 22. Промене на рачунима добитка

Опис	-у хиљадама динара-	
	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Стање 1. јануара	133.251	137.156
Исплата оснивачу дела остварене добити	(2.692)	(11.782)
Нето добитак периода	2.276	7.877
Стање 31. децембра	132.835	133.251

Нераспоређени добитак из ранијих година у износу од 133.251 хиљада динара је делом, у износу од 25.281 хиљада динара формиран по основу укидања ревалоризационих резерви приликом преласка на МСФИ за МСП, 1. јануара 2014. године.

Одлуком Надзорног одбора, број 01-28/6-2 од 3. јуна 2015.године, је 50% остварене добити у 2015. години, односно 2.692 хиљада динара расподељено оснивачу Граду Зрењанину. Град Зрењанин је донео Закључак број 01-676/1 дана 2. децембра 2016. године, којим се налаже јавним предузећима и другим облицима организовања чији је оснивач, да 50% добити, односно вишка прихода над расходима за 2015. годину, уплате у буџет Града Зрењанина. Уплата је извршена 28. децембра 2016. године.

Надзорни одбор Предузећа није одлучивао о расподели добитка из 2016. године. Изјавом директора од 2. јуна 2017. године се потврђује да је добит исказана по завршном рачуну за 2016. годину остала нераспоређена.

6.1.13. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања на дан биланса чине:

Табела број 23. Структура дугорочних резервисања

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених:		
- за отпремнине	14.038	14.844
- за јубиларне награде	11.154	10.202
Укупно:	25.192	25.046

Предузеће је извршило обрачун дугорочних резервисања по основу обавеза за накнаде запосленима при одласку у пензију као и накнаде за јубиларне награде у складу са МСФИ за МСП, Одељак 28 - Накнаде запосленима и одредбама Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанин.

Обрачун резервисања за јубиларне награде извршен је на основу колективног уговора за 10,20,30 и 40 година стажа и података о просечној заради у Предузећу (Напомена 6.2.2).

Табела број 24. Промене на дугорочним резервисањима

-у хиљадама динара-

Опис	Накнаде и друге бенефиције запосленима		Укупно
	Отпремнине	Јубиларне награде	
Стање 1. јануара 2016. године	14.844	10.202	25.046
Додатна резервисања извршена у току периода (Напомена 6.2.2.9)		2.235	2.235
Искоришћени износи у току периода	(699)	(1.283)	(1.982)
Укидање резервисања у корист прихода (Напомена 6.2.6)	(107)	-	(107)
Стање 31. децембра 2016. године	14.038	11.154	25.192

Искоришћена резервисања у току 2016. године у износу од 1.982 хиљада динара се односе се на исплату отпремнина приликом одласка у пензију четири запослена у износу од 699 хиљада динара и исплату у износу од 1.283 хиљада динара за 33 запослена који су остварили право на јубиларну награду.

Износ од 107 хиљада динара је укинут у корист прихода, по основу више резервисаних средстава утврђених актуарским обрачуном на дан 31. децембар 2016. године.

6.1.14. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе на дан 31. децембар 2016. године односе се на:

Табела број 25. Структура дугорочних обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	1.696	4.839
Обавезе по основу финансијског лизинга	34.350	1.832
Укупно:	36.046	6.671

6.1.14.1. Дугорочни кредити и зајмови у земљи

Дугорочни кредити и зајмови у земљи на дан 31.децембар 2016. године односе се на:

Табела број 26. Структура дугорочних кредита

Назив	-у хиљадама динара-	
	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Дугорочни кредити у земљи:		
- „Banca Intesa“ ад, Београд	2.189	3.473
- „Banca Intesa“ ад, Београд	2.723	4.319
- „Raiffeissen banka“ ад, Београд	-	4.066
	4.912	11.858
Текуће доспеће дугорочних кредита (Напомена 6.1.16.1)		
- „Banca Intesa“ ад, Београд	(1.433)	(1.316)
- „Banca Intesa“ ад, Београд	(1.783)	(1.637)
- „Raiffeissen banka“ ад, Београд	-	(4.066)
	(3.216)	(7.019)
Укупно:	1.696	4.839

Обавезе по основу дугорочних кредита чине обавезе према „Banca Intesa“ ад, Београд на дан 31. децембра 2016. године, настале на основу уговора о наменском кредиту за куповину комуналних возила, који су закључени дана 16. јуна 2011. године:

- износ од 2.189 хиљада динара, по основу уговора број 56-420-1503688.5. Уговором су Предузећу одобрена средства у износу од 64.970,76 ЕУР у динарској противвредности, са роком враћања до 16. јуна 2018. године (78 месечних рата), грејс периодом од шест месеци и каматном стопом од 6,95% годишње, увећана за евентуалне порезе по важећим позитивним прописима.

- износ од 2.723 хиљада динара, по основу уговора број 56-420-1503693.1. Уговором су Предузећу одобрена средства у износу од 80.817,28 ЕУР у динарској противвредности, са роком враћања до 16. јуна 2018. године (78 месечних рата), грејс периодом од 6 месеци и каматном стопом од 6,95% годишње, увећана за евентуалне порезе по важећим позитивним прописима.

За обезбеђење уредног извршења обавеза по основу поменутих уговора, поред меница, уписано је право залогe у Регистар Агенције за привредне регистре на два комунална возила за одношење смећа у вредности 9.676 хиљада динара и 12.036 хиљада динара.

Део обавеза по дугорочним кредитима који доспева за плаћање у року од годину дана од дана годишњег билансирања исказује се на краткорочним обавезама као део дугорочних обавеза који доспева до једне године.

6.1.14.2. Обавезе по основу финансијског лизинга

Обавезе по основу финансијског лизинга чине:

Табела број 27. Структура дугорочних обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	31. децембар 2016. године	31. децембар 2015. године
Обавезе по основу опреме узете у финансијски лизинг:		
- „Heta Leasing“ доо, Београд (раније „Нуро-Alpe-Adria Leasing“ доо, Београд)	1.860	2.861
- „UniCredit leasing Srbija“ доо, Београд	40.894	-
	42.754	2.861
Текуће доспеће обавеза по основу финансијског лизинга (Напомена 6.1.16.1)		
- „Heta Leasing“ доо, Београд	(904)	(1.029)
- „UniCredit leasing Srbija“ доо, Београд	(7.500)	-
	(8.404)	(1.029)
Укупно:	34.350	1.832

Предузеће је са „Heta Leasing“ доо, Београд (раније „Нуро-Alpe-Adria-Leasing“ доо, Београд) закључила три уговора о финансијском лизингу.

Уговор број ЗР00367, закључен је 24. маја 2011. године за набавку моторног возила марке fiat ducato, нето вредност лизинга 16.248.73 ЕУР, са периодом отплате од 60 месеци, од којих је последња допела за плаћање маја 2016. године.

Дана 28. децембра 2011. године закључена су два уговора : уговор број ЗР00396 за набавку моторног возила bobcat и уговор број ЗР00397 за пратећу опрему за bobcat (утоварна кашика ширине 173 цм, посипач соли, даска за снег, предња врата и грејање и вентилација кабине), укупне нето вредности од 46.093,76 ЕУР, уз ефективну каматну стопу 7,50%, са периодом отплате од 84 месеца, од којих је прва рата доспела за плаћање 3. јануара 2012. године, а последња доспева 3. децембра 2018. године.

Предузеће је, дана 18. новембра 2016. године, закључило три уговора о лизингу са „UniCredit leasing Srbija“ доо, Београд, број 7197/16, 7198/16 и број 7199/16. Предмет уговора су два специјална комунална возила за прикупљање отпада – аутосмећари, запремине 16 м³ и 22 м³ и аутоподизач, укупне нето вредности од 331.200,00 ЕУР, уз ефективну каматну стопу 4,71%, са периодом отплате од 60 месеци, од којих је прва рата доспела за плаћање 3. јануара 2017. године, а последња доспева 1. јануара 2021. године.

Обавезе по основу уговора о финансијском лизингу на 31. децембар 2016. године су усаглашене са даваоцима лизинга.

6.1.15. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе су исказане у износу од 70 хиљада динара (на 31. децембар 2015. године у износу од 2.086 хиљада динара) и чине их разлика између укупних одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза на дан биланса.

Табела број 28. Промене на одложеним пореским средствима

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Почетно стање	2.227	1.695
Резервисања за отпремнине	(121)	531
Стање на крају периода	2.106	2.227

Табела број 29. Промене на одложеним пореским обавезама

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Почетно стање	4.313	2.440
Разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице	(2.137)	1.873
Стање на крају периода	2.176	4.313

Резултат промене на одложеним пореским средствима и одложеним пореским обавезама су одложени порески приходи периода у износу од 2.016 хиљада динара (Напомена 6.2.9).

6.1.16. Краткорочне обавезе

Краткоткорочне обавезе које су у пословним књигама Предузећа на дан 31. децембра 2016. године исказане у износу од 109.168 хиљада динара чине:

Табела број 30. Структура краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Краткорочне финансијске обавезе	26.671	8.048
Примљени аванси	964	836
Обавезе из пословања	24.608	19.575
Остале краткорочне обавезе	33.690	38.916
Обавезе по основу пореза на додату вредност	263	3.723
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	1.586	1.588
Пасивна временска разграничења	21.386	24.688
Укупно:	109.168	97.374

6.1.16.1. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе обухватају обавезе по основу краткорочног кредита у износу од 15.051 хиљада динара и обавезе из уговора о дугорочним кредитима и финансијском лизингу које доспевају за плаћање у 2017. години у износу од 11.620 хиљада динара.

Табела број 31. Структура краткорочних финансијских обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Краткорочни кредити	15.051	-
Део дугорочних кредита који доспева до једне године		

(Напомена 6.1.13.2.1)		
- „Banca Intesa“ ад, Београд	1.433	1.316
- „Banca Intesa“ ад, Београд	1.783	1.637
- „Raiffeissen banka“ ад, Београд	-	4.066
	3.216	7.019
Део обавеза по основу финансијског лизинга који доспева до једне године (Напомена 6.1.13.2.2)		
- „Heta Leasing“ доо, Београд	904	1.029
- „UniCredit leasing Srbija“ доо, Београд	7.500	-
	8.404	1.029
Укупно:	26.671	8.048

Предузеће је 12. децембра 2016. године закључило Уговор о краткорочном кредиту, кредитна партија број 00-410-0113335.5 са „Комерцијалном банком“ ад, Београд, којим су одобрена средства у износу од 121.900,00 ЕУР, у динарској противвредности, са роком враћања од 12 месеци и каматном стопом у висини од 1.95% на годишњем нивоу.

6.1.16.2. Примљени аванси

Примљени аванси на дан 31. децембар 2016. године износе 964 хиљада динара (на 31. децембар 2015. године - 836 хиљада динара) и односе се на средства примљена од:

Табела број 32. Структура примљених аванса

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године
Дом ученика „Ангелина Којић Гина“, Зрењанин	635
„Окањ“ друштво за заштиту животне средине, Елемир	115
ЈКП „Пијаце и паркинзи“, Зрењанин	70
Остали	144
Укупно:	964

Аванси су примљени за услуге изношења смећа које је Предузеће извршило и фактурисало у току 2017. године.

Обавезе за примљене авансе су усаглашене са купцима.

6.1.16.3. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан биланса чине обавезе према добављачима у земљи у износу од 24.608 хиљада динара и то:

Табела број 33. Структура обавезе из пословања

- у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Обавезе према добављачима у земљи	23.661	18.348
Обавезе за нефактурисане набавке	4	4
Обавезе према добављачима - пољопривредницима	943	1.223
Обавезе из пословања	24.608	19.575

Обавезе према добављачима у земљи у износу од 23.661 хиљада динара у највећем делу се односе на следеће добављаче:

Табела број 34. Структура обавезе према добављачима у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године
„Винер осигурање“ адо, Београд	5.828
„ОМВ Србија” доо, Београд	4.517
„Фанком“ ср, Зрењанин	1.139
„Ђурђевић 023“ каменорезачка радња, Зрењанин	998
Пољопривредно газдинство Милошевић	805
„Бама инжињеринг“ доо, Борча	701
„Ветерина Димић“ доо, Зрењанин	655
„Дрвостил Шапоњић“ сзр, Гаревина	617
„7 С Лего“ доо, Зрењанин	575
„Градина спа“ доо, Шабац	498
„Ауто-мотор“ доо, Зрењанин	479
„Услуга“ ад, Бачка Топола	462
„Омнис“ доо, Београд	432
Бата Миливој Петров ср, Ечка	390
„Глобос осигурање“ адо, Београд	360
„Слодес“ доо, Београд	333
„Шљункара БМБ“ доо, Зрењанин	332
„Чајка-М“ доо, Зрењанин	301
Остали	4.671
Укупно:	23.661

Предузеће је достављало Министарству финансија и привреде, Сектор за јавна предузећа, месечне извештаје о роковима измирења обавеза у прописаном електронском облику.

Измиривањем новчаних обавеза према добављачима у законски прописаним роковима (45 односно 60 дана од дана пријема фактуре), Предузеће је поступило у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама⁴¹.

На дан 31. децембра 2016. године Предузеће је усагласило своје обавезе према добављачима у земљи.

6.1.16.4. Остале краткорочне обавезе

Табела број 35. Структура осталих краткорочних обавеза

- у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Обавезе из специфичних послова		
Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје	1.470	1.297
Обавезе за накнаду за животну средину	2.674	2.674
Обавезе за еко динар	-	5.105
Обавезе за санацију депоније	2.649	2.649
Обавезе за санацију дивљих депонија	672	672
	7.465	12.397

⁴¹ „Службени гласник РС“, број 119/2012

Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	10.535	10.229
Обавезе за порез на зараде и накнаде зараде на терет запосленог	1.559	1.516
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	3.898	3.794
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	3.507	3.413
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	223	174
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	92	86
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	61	54
	19.875	19.266
Друге обавезе		
Обавезе по основу камата	15	23
Обавезе према запосленима	-	677
Обавезе према члановима надзорног одбора	62	61
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	150	155
Остале обавезе	6.123	6.337
	6.350	7.253
Укупно:	33.690	38.916

6.1.16.4.1. Обавезе из специфичних послова

Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје исказане су у износу од 1.470 хиљада динара, а обухватају обавезе са стањем на дан 31. децембра 2016. године за примљену робу-погребну опрему на комисиону продају од 7 добављача са којима Предузеће има закључене уговоре о комисионој продаји. На основу сачињених одјава продате робе која је узета у комисион, на крају сваког месеца, добављачи испостављају фактуре Предузећу.

Са стањем на дан 31. децембра 2016. године извршен је попис туђе робе узете у комисион у малопродајним објектима Предузећа, а појединачне пописне листе су оверене од стране добављача.

Обавезе за накнаду за животну средину у износу од 2.674 хиљада динара, за **санацију депоније** у износу од 2.649 хиљада динара и за **санацију дивљих депонија** у износу од 672 хиљада динара су обавезе према оснивачу по основу наменски примљених средстава током 2008. и 2009. године.

Налаз

Средства на рачуну – обавезе за накнаду за животну средину, у износу од 2.674 хиљада динара била су намењена за радове: додатно кошење траве, реконструкцију парковског зеленила и парковске инфраструктуре и додатно заливање, које Предузеће није реализовало, али средства нису враћена оснивачу. У току ревизије, Предузеће је, за ова средства, презентовало Извештај о утрошеним средствима и радовима финансираних из средстава заштите животне средине за 2008. годину од 23. јануара 2009. године који је достављен оснивачу, којим је обавестило оснивача о висини примљених средстава за која нису извршени радови.

Предузеће је примило средства на име радова за санацију депоније у износу од 2.649 хиљада динара и санацију дивљих депонија у износу од 672 хиљада која није оправдало извршеним радовима, а није их ни вратило у буџет оснивача – Града Зрењанина, а за које нам нису презентовани извештаји достављени оснивачу.

За примљена, а неутрошена средства, у писменом образложењу разлога невраћања ових средстава у буџет Града, одговорна лица Предузећа навела су да су Предузећу сукцесивно додељивана средства за унапређење и заштиту животне средине, у складу са Плановима заштите животне средине и Предлогом о расподели буџетских средстава града Зрењанина. Средства су трошена у складу са „Оперативним планом средстава заштите животне средине“ који се радио квартално. Након сваког квартала, сачињен је извештај о утрошеним средствима и радовима који су финансирани из средстава заштите животне средине. Неутрошена средства су враћана на основу захтева локалне самоуправе, али у периоду 2003. до 2007. године, потраживања Предузећа од Града Зрењанина за одржавање јавно-прометних и јавно-зелених површина и услуга изношења смећа су износила 26.168 хиљада динара, тако да није било захтева од Града за враћање средстава. Предлози да се изврши компензација потраживања и обавеза према Граду, и на тај начин враћање неутрошених средстава добијених од Фонда за заштиту животне средине, нису прихваћени од Града.

Предузеће није вршило усаглашавање стања ових обавеза са оснивачем.

Ризик

Трошење јавних средстава које није у складу са прописаним наменама, доводи до ризика да се средства не троше плански и рационално.

Препорука број 19:

Препоручује се Предузећу, да предузме мере у циљу регулисања обавеза према оснивачу за примљена средства за уређење животне средине, санацију депоније и дивљих депонија.

6.1.16.4.2. Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Обавезе за нето зараде и накнаде зарада и нето накнада зарада које се рефундирају, са припадајућим порезима и доприносима на дан 31. децембар 2016. године у потпуности се односе на неисплаћену зараду и накнаде зарада за децембар 2016. године. Зараду за децембар 2016. године са припадајућим порезима и доприносима Предузеће је исплатило 5-ог и 20-ог јануара 2017. године.

Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају са припадајућим порезима и доприносима Предузеће је исплатило 20-ог и 27-ог јануара 2017. године.

Увидом у консолидоване упите стања на рачунима јавних прихода од 11. априла 2017. године код Пореске управе Зрењанин, Предузеће нема неизмирене обавезе по основу јавних прихода.

6.1.16.4.3. Друге обавезе

Обавезе по основу камата у износу од 15 хиљада динара обухватају обавезе по дугорочним кредитима од „Banca Intesa“ ад, Београд на 31. децембар 2016. године.

Обавезе према члановима надзорног одбора у износу од 62 хиљада динара се односе на неисплаћене накнаде члановима Надзорног одбора за децембар 2016. године.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у износу од 150 хиљада динара обухватају обавезе за накнаде по уговорима о делу у износу од 89 хиљада динара, обавезе за привремене и повремене послове у износу од 54 хиљада динара и обавезе за остала примања физичких лица у износу од 7 хиљада динара.

Остале обавезе у износу од 6.123 хиљада динара чине обавезе за обуставе од нето зарада запослених у износу од 3.731 хиљада динара, обавезе према привредним коморама у износу од 125 хиљада динара, обавезе за средства за заштиту животне средине у износу од 107 хиљада динара, за средства за еко динар у износу од 1.565 хиљада динара, обавезе за накнаду штете по основу вансудских поравнања у износу од 581 хиљада динара и остале обавезе у износу од 14 хиљада динара.

Налаз

Увидом у евиденцију краткорочних обавеза Предузећа, утврђено је да су на рачуну Обавезе за средства за заштиту животне средине евидентирана у износу од 107 хиљада динара и да потичу из периода пре 1. јануара 2009. године. Обавезе за средства за еко динар у износу од 1.565 хиљада динара потичу из 2006. године. Средства су наплаћена од физичких и правних лица, али нису пренета оснивачу.

Такође, у Извештају комисије за попис Предузећа је наведено да је обавеза за еко динар у износу од 5.105 хиљада динара застарела и по том основу је извршено опривредовање исте. (Напомена 6.2.6 Остали приходи).

Предузеће је вршило наплату од правних и физичких лица накнаде за унапређење и заштиту животне средине, такозвани еко динар, у складу са Одлуком о накнади за заштиту и унапређивање животне средине⁴² број 06-68-22/05-I-04-01 од 18. новембра 2005. године коју је донела Скупштина општине Зрењанин.

С обзиром да се не ради о услузи које је Предузеће извршило, већ о накнади које је оно наплаћивало у име Града Зрењанина, мишљења смо да је Предузеће, било у обавези да се обрати Граду писменим путем и прикупљена средства пренесе на рачун Града, пошто се ради о приходима буџета Града.

Одлуком је дефинисано да се средства накнаде користе наменски за финансирање послова заштите и унапређивања животне средине на основу утврђеног Програма коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине.

Препорука број 20:

Препоручује се Предузећу, да за средства која имају карактер наменског прихода, а која је прикупило на име накнаде за унапређење и заштиту животне средине, писмено обрати Граду Зрењанину и поступи у складу са упутствима Града.

6.1.16.5. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Табела број 36. Структура обавеза за порез на додату вредност

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Обавезе за порез на додату вредност:		
- по основу сопствене потрошње по општој стопи	6	19
- по основу разлике обрачунатог пореза на додату	257	3.704

⁴² „Службени лист општине Зрењанин“, број 14/05

вредност и претходног пореза		
Укупно:	263	3.723

Обавезе за порез на додату вредност у износу од 257 хиљада динара су обавезе настале као разлика пореза на додату вредност у издатим и примљеним рачунима за децембар 2016. године, а плаћене су у јануару 2017. године.

6.1.16.6. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Табела број 37. Структура обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине
-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Обавезе за порезе на терет трошкова	48	49
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	1.538	1.539
Укупно:	1.586	1.588

6.1.16.6.1. Обавезе за порезе на терет трошкова

Обавезе за порезе на терет трошкова у износу од 48 хиљада динара односе се на обавезе за додатни допринос за пензијско и инвалидско осигурање запослених којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем за децембар 2016. године.

6.1.16.6.2. Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 1.538 хиљада динара односе се на укалкулисане обавезе за децембар 2016. године по основу:

- привременог умањења за зараде за запослене и на накнаде чланова Надзорног одбора у износу од 1.418 хиљада динара, које је потребно уплатити на посебан буџетски рачун у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава,
- пореза по уговорима о делу у износу од 24 хиљаде динара, пореза по уговорима о привременим и повременим пословима у износу од 8 хиљада динара и на накнаде члановима Надзорног одбора у износу од 17 хиљада динара и
- доприноса за ПИО, здравство и незапослене по основу уговора о привременим и повременим пословима у износу од 17 хиљада динара, уговора о делу у износу од 29 хиљада динара и на накнаде члановима надзорног одбора у износу од 25 хиљада динара.

6.1.16.7. Пасивна временска разграничења

Табела број 38. Структура пасивних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Унапред обрачунати трошкови	810	1.993
Одложени приходи и примљене донације	20.576	22.695
Укупно:	21.386	24.688

Унапред обрачунати трошкови у износу од 810 хиљада динара обухватају трошкове комуналних услуга (воде и грејања), електричне енергије, закупа и мобилних телефона по улазним фактурама које су примљене у 2017. години, а трошкови се односе на 2016. годину.

Одложени приходи и примљене донације на 31. децембар 2016. године су исказани у износу од 20.576 хиљада динара и обухватају примљена средства евидентирана у складу са Одељком 24 - Државна давања, МСФИ за МСП.

Табела број 39. Промене на одложеним приходима и примљеним донацијама

-у хиљадама динара-

Опис	2016. година
Стање на почетку године	22.695
Повећање у 2016. години	633
Смањење у корист прихода (Напомена 6.2.1.3)	(2.752)
Стање на крају године:	20.576

Стање одложених прихода и примљених донација на почетку 2016. године је исказано у износу од 22.695 хиљада динара и односи се углавном на неотписану вредност опреме, која је набављена из средстава примљених од Града Зрењанина.

Табела број 40. Структура одложених прихода и примљених донација

-у хиљадама динара-

Давалац	Сврха примљене донације	Датум добијања	Вредност примљене донације	Стање на дан 01.01.2016. године
Град Зрењанин	Инвестициони радови на изградњи приступног пута на депонији	4.10.2014. 18.8.2014.	4.983 8.202	11.067
Град Зрењанин	Трактор Belarus MTZ 620	15.8.- 15.10.2014.	2.297	1.972
Град Зрењанин	Камион кипер	25.3.2015.	8.562	7.920
Град Зрењанин	Расхладна комора	13.5.- 23.6.2015.	1.055	987
АПВ	Стручна пракса	30.04.- 31.12.2016.	121	121
Град Зрењанин	Саднице дрвећа	2.12.2015. 1.2.2016.	1.266	628
			26.486	22.695

Повећање одложених прихода и примљених донација у 2016. години у износу од 633 хиљада динара су финансијска средства за набавку садница дрвећа примљена од оснивача – Града Зрењанина.

Смањење у корист прихода у износу од 2.752 хиљада динара се односи на пренос државних давања у приходе у висини амортизације опреме за 2016. годину у износу од 2.631 хиљаде динара и условљене донације за програм стручне праксе у износу од 121 хиљаду динара који је реализован у 2016. години (Напомена 6.2.1.3).

6.1.17. Ванбилансна евиденција

Структуру ванбилансне евиденције, која је у пословним књигама Предузећа исказана у износу од 13.065 хиљада динара чини:

Табела број 41. Структура ванбилансне евиденције

- у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015.године
Ванбилансна актива		
Роба узета у комисион и консигнацију	964	1.679
Хартије од вредности ван промета	12.101	5.295
Укупно:	13.065	6.974
Ванбилансна пасива		
Обавезе за робу узету у комисион и консигнацију	964	1.679
Хартије од вредности ван промета	12.101	5.295
Укупно:	13.065	6.974

Робу узета у комисион и консигнацију обухвата погребну и осталу пратећу опрему у износу од 964 хиљаде динара примљену на комисиону продају од предузећа „Услуга“ Бачка Топола, „Дрвостил Шароњић“ Г. Ступар, „Бата“ Ечка, „Лисје“ Нови Сад и др. (Напомена 6.1.16.4).

Хартије од вредности које су ван промета, евидентирани у укупном износу од 12.101 хиљаде динара чине менице које су примљене од различитих добављача са којима су склопљени уговори о јавним набавкама добара и услуга, а на име гаранције за добро извршење посла и гаранције за отклањање грешака у гарантном року, у висини од 10% уговорене вредности.

6.2. БИЛАНС УСПЕХА

Предузеће је у извештајном периоду остварило добит у износу од 2.276 хиљада динара, као разлику укупних прихода у износу 511.948 хиљада динара и укупних расхода у износу 511.014 хиљада динара, умањену за нето губитак пословања који се обуставља у износу од 479 хиљада динара и порески расход периода у износу од 195 хиљада динара и увећану за одложене пореске приходе периода у износу од 2.016 хиљада динара.

Табела број 42. Структура биланса успеха

-у хиљадама динара-

Позиција биланса успеха	Приходи	Расходи	Добитак/ (Губитак)
Пословни приходи/расходи	491.911	(449.217)	42.694
Финансијски приходи/расходи	519	(1.187)	(668)
Ефекти усклађивања вредности имовине	4.924	54.392	(49.468)
Остали приходи/расходи	14.594	(6.218)	8.376
Добитак из редовног пословања	511.948	(511.014)	934
Нето губитак пословања који се обуставља		(479)	

Порез на добитак:			
- порески расход периода		(195)	
- одложени порески приходи периода	2.016		
Нето добитак			2.276

6.2.1. Пословни приходи

Табела број 43. Структура пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Приходи од продаје робе	21.984	22.885
Приходи од продаје производа и услуга	467.175	457.083
Приходи од премија, субвенција, дотација и донација	2.752	2.521
Други пословни приходи	-	5
Укупно:	491.911	482.494

6.2.1.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе који су исказани у укупном износу од 21.984 хиљада динара обухватају продају резаног, саксијског и вештачког цвећа, сезонског расада, баштенске опреме, као и продају погребне опреме у малопродајним објектима – цвећарама и продавницама погребне опреме.

6.2.1.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга који су исказани у укупном износу од 467.175 хиљада динара чине:

Табела број 44. Структура прихода од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Приходи од продаје производа – правна лица	3.795
Приходи од продаје услуга - правна лица	105.311
- физичка лица	263.778
Приходи од продаје услуга по Програмима одржавања - Град Зрењанин	94.291
Укупно:	467.175

Приходи од продаје производа – правна лица исказани у износу од 3.795 хиљада динара и обухватају приходе од продаје произведених сопствених производа правним лицима (цвећа, расада, пољопривредних производа и сл.)

Услуге које пружа Предузеће регулисане су Одлуком о одржавању комуналне хигијене⁴³, Одлуком о уређивању и одржавању гробља и сахрањивању⁴⁴, као и Одлуком о условима и начину држања домаћих животиња и кућних љубимаца и о раду зоохигијенске службе⁴⁵.

Приходи од продаје услуга Предузеће реализује по основу ценовника који су донети у складу са чланом 37. и 38. Статута ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин број 01-177/1

⁴³ „Службени лист града Зрењанина“, бр. 28/08, 29/16

⁴⁴ „Службени лист града Зрењанина“, бр. 3/09, 21/16

⁴⁵ „Службени лист града Зрењанина“, бр. 10/11, ... 31/14

од 25. марта 2013. године од стране Надзорног одбора, а на које је сагласност дало Градско веће града Зрењанина.

У структури прихода од продаје услуга – правна лица који су евидентирани у пословним књигама Предузећа у износу од 105.311 хиљада динара, највећи део се односи на приходе од услуга редовног и ванредног одношења смећа правним лицима у износу од 94.773 хиљаде динара, затим приходи од коришћења депоније од стране правних лица у износу од 3.311 хиљада динара, приходи од садње и одржавања зеленила у износу од 2.864 хиљаде динара и остали приходи (одржавање хигијене, канализације, услуге коришћења азила за псе и сл.) у укупном износу од 4.363 хиљаде динара.

Приходи од продаје услуга – физичка лица који су исказани у износу од 263.778 хиљада динара обухватају у највећој мери приходе од услуга за редовно изношење смећа у износу од 207.887 хиљада динара, приходе од пружених погребних услуга у укупном износу од 46.755 хиљада динара, приходе од услуга одржавања хигијене у износу од 7.472 хиљаде динара и остале приходе у износу од 1.664 хиљада динара.

Према члану 27. Одлуке о одржавању комуналне хигијене, накнада за услугу изношења комуналног отпада, комуналног кабастог отпада из домаћинства утврђује се по м² површине стамбеног простора и гараже, док накнада за услуге изношења отпада из пословног простора површине до 200 м², утврђује се у месечном износу зависно од врсте делатности која се у њима обавља, при чему су делатности категорисане у три категорије. Уколико површина пословног простора прелази 200 м², накнада за услуге изношења отпада се утврђује по м² површине пословног простора.

Приходи од продаје услуга у износу од 94.291 хиљаду динара исказани су у складу са дефинисаним Програмима одржавања, који су саставни део Програма пословања за 2016. годину, усвојеним Закључком Скупштине града Зрењанина број 06-175-16/15-1 од 30. децембра 2015. године, а које Предузеће, фактурише Градској управи града Зрењанина по ценама одређеним наведеним програмима одржавања, а након оверених обрачунских ситуација о извршеним услугама, од стране надзорног органа, који је именовао оснивач.

6.2.1.3. Приходи од премија, субвенција, дотација и донација

Приходи од премија, субвенција, дотација и донација у износу од 2.752 хиљада динара (у 2015. години износ од 2.521 хиљада динара) се односе на приходе по основу условљених донација.

Приходи се већим делом, у износу од 2.631 хиљада динара, односе на приходе повезане са средствима која се амортизују, а чија је набавка условљена примљеним донацијама. Приходи су исказани у висини обрачунате амортизације на ова средства, током корисног века трајања, за који износ се врши укидање обавеза за примљене донације (Напомена 6.1.16.7). Износ од 121 хиљаду динара се односи на приходе односно државна давања која су исплаћена у 2016. години за стручну праксу за два незапослена лица.

6.2.2. Пословни расходи

Табела број 45. Структура пословних расхода

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Набавна вредност продате робе	16.490	15.816
Приходи од активирања учинака и робе	7.045	8.054
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	178	-
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	-	250
Трошкови материјала	30.188	24.836
Трошкови горива и енергије	29.188	29.228
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	306.463	308.423
Трошкови производних услуга	18.546	16.579
Трошкови амортизације	22.090	20.263
Трошкови дугорочних резервисања	2.235	10.547
Нематеријални трошкови	31.240	24.234
Укупно:	449.217	442.122

6.2.2.1. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе у пословним књигама Предузећа исказана је у укупној вредности од 16.490 хиљада динара, а чини је:

Табела број 46. Структура набавне вредности продате робе

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Набавна вредност продате робе на мало		
- набавна вредност продате робе од добављача	7.818	7.973
- набавна вредност продате сопствене робе	7.323	7.317
Укупно:	15.141	15.290
Набавна вредност продате робе на велико	1.349	521
Набавна вредност продате робе у транзиту		5
Укупно:	16.490	15.816

6.2.2.2. Приходи од активирања учинака и робе

Структуру прихода од активирања учинака и робе, који су у пословним књигама Предузећа исказани у укупном износу од 7.045 хиљада динара, у највећој мери чине приходи од активирања и потрошње производа и услуга за сопствене потребе у износу од 6.785 хиљада динара по основу произведених производа у расаднику Предузећа (цвеће, расад и сл.), произведених гробница и погребне опреме намењених продаји, као и извршени радови од стране запослених радника у кругу Предузећа на изради фонтане у износу од 100 хиљада динара.

6.2.2.3. Повећање вредности залиха недовршене производње и готових производа

Повећање вредности залиха недовршене производње исказано је на дан 31. децембра 2016. године у износу од 177 хиљада динара, а односи се на:

- повећање вредности залиха недовршене пољопривредне производње - улагање материјала (ђубрива) у износу од 28 хиљада динара везано за производњу

пољопривредних производа (пшенице, кукуруза) организовану на две катастарске парцеле број 1700 и број 2536, и
-повећање вредности залиха недовршене производње у производњи биља (цвећа и расада) у расаднику Предузећа у износу од 149 хиљада динара.

6.2.2.4. Трошкови материјала

Табела број 47. Структура трошкова материјала

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови материјала за израду	15.712	12.487
Трошкови осталог материјала (режијског)	5.228	4.302
Трошкови резервних делова	8.757	7.737
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	491	310
Укупно:	30.188	24.836

Трошкови резервних делова у износу од 8.757 хиљада динара чине утрошене резервне делове за теретна, путничка возила, као и радне машине које се користе у Предузећу у обављању делатности.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће, у оквиру службе одржавања, има успостављену ручну евиденцију у којој се евидентирају неопходне поправке теретних и путничких возила, као и радних машина, али се не сачињавају појединачни радни налози који би садржали спецификацију утрошених резервних делова и извршених услуга односно утрошене ефективне часове рада запослених сервисера.

На тај начин, нисмо се могли уверити да ли су исказани трошкови резервних делова за потребе одржавања возила и радних машина реално исказани у пословним књигама Предузећа, као ни колико је утрошено часова ефективног рада запослених сервисера.

Ризик

Неуспостављање одговарајућег праћења утрошка резервних делова и рада у пословним књигама Предузећа, ствара ризик од нереалног исказивања расхода за услуге одржавања возила и машина који не одговара стварним утрошцима материјала и рада.

Препорука број 21:

Препоручује се Предузећу да у оквиру службе одржавања, сачињава радне налоге за све услуге сервисирања теретних, путничких возила и радних машина, са јасно приказаним утрошцима резервних делова и рада.

6.2.2.5. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије у пословним књигама Предузећа исказани су на дан 31. децембра 2016. године у укупном износу од 29.188 хиљада динара.

Табела број 48. Структура трошкова горива и енергије

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови електричне енергије	2.704
Трошкови бензина	2.426
Трошкови топлотне енергије и гаса	1.734
Трошкови ауто - гаса	201
Трошкови дизел – горива	19.362
Трошкови уља и мазива	2.706
Трошкови осталих енергената	55
Укупно:	29.188

Предузеће сачињава месечне евиденције о ангажованости службених возила са пређеном километражом и потрошњом горива по возилу и има донету Одлуку о начину коришћењу и одржавању моторних у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин. возила број 01-369/1 од 30. јуна 2016. године.

6.2.2.6. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у 2016. години у укупном износу од 306.463 хиљада динара и приказани су табелом:

Табела број 49. Структура трошкова зарада, накнаде зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	231.412	234.072
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	41.423	41.899
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора о делу	1.544	1.237
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора - стручна пракса	121	
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима	189	465
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	98	99
Трошкови накнаде члановима надзорног одбора	1.260	1.295
Остали лични расходи и накнаде	30.416	29.356
Укупно:	306.463	308.243

6.2.2.6.1. Трошкови зарада и накнада зарада

Обрачун и исплата зарада у ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин врши се у складу са Законом о раду⁴⁶, Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁴⁷, Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору⁴⁸, колективним уговорима, уговорима о раду и Програмом пословања за 2016. годину.

⁴⁶ „Службени гласник РС“, бр. 24/05, ...,32/13, 75/14

⁴⁷ „Службени гласник РС“, број 116/2014

⁴⁸ „Службени гласник РС“, број 93/12

Програмом пословања за 2016. годину предвиђен је износ од 341.178 хиљада динара за зараде, накнаде зарада и остале личне расходе. Ови расходи су реализовани у износу од 306.463 хиљада динара, односно 89,82% у односу на планиране, што указује да Предузеће није прекорачило масу зарада предвиђену Програмом пословања.

У поступку ревизије утврђено је да ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин није закључило колективни уговор са синдикатом, а да је Правилник о раду, број 01-1/6-3 од 03. априла 2014. године, престао да важи 29. јануара 2015. године, доношењем Измена и допуна Закона о раду⁴⁹. Ступањем на снагу Измена и допуна Закона о раду од 29. јула 2014. године, дата је могућност да постојећи Правилник о раду остане на снази до доношења колективног уговора, односно правилника о раду у складу са новим законом, а најдуже шест месеци од дана ступања на снагу закона.

У периоду од 29. јануара 2015. године до доношења новог Правилника о раду ЈКП „Чистоћа и зеленило“, број 01-720/1 од 23. децембра 2016. године, односно до ступања на снагу овог Правилника 12. јануара 2017. године, Предузеће је, у делу који се односи на права и обавезе из радних односа, примењивало Посебан колективни уговор за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина⁵⁰ и Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије⁵¹.

У поступку ревизије није достављен доказ да су вођени преговори за закључење Колективног уговора код послодавца у овом периоду, а по изјавама претпостављених, представници синдиката у Предузећу су имали захтеве у вези престанка радног односа запослених, а које Предузеће није могло финансијски да подржи.

На основу члана 24. Закона о раду, Директор Предузећа је, дана 29. јануара 2016. године донео Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (у даљем тексту: Правилник о систематизацији). Правилник о систематизацији је усвојен од стране Надзорног одбора Одлуком број 01-92/2 од 29. јануара 2016. године. Током 2016. године, измене и допуне Правилника извршене су у три наврата 25. марта, 20. маја и 28. децембра и исте су усвојене од стране Надзорног одбора. На последњу измену дата је сагласност од стране Градоначелника Града Зрењанина, Решењем број 02-1/16-П дана 30. децембра 2016. године. Измене и допуне Правилника су вршене у делу који се односи на увођење радног места извршни директор, појединих нових радних места и повећање броја извршилаца за већ постојећа радна места у Правилнику.

Налаз

Правилником о систематизацији су дефинисани редни број, шифра, број извршилаца, назив и опис послова и радних задатака и захтеви у погледу стручне спреме, радног искуства, посебног знања и испита за успешно обављање послова и здравствене способности.

Правилник не садржи опис послова по секторима и службама, нити појединачно набројани послови и радни задаци прате организациону шему већ су само таксативно наведени у члану 12. Правилника, по редним бројевима од 1 до 96. Организациона шема Предузећа је дата у виду прилога Правилнику, који садржи свега 16 чланова.

⁴⁹ „Службени гласник РС“, број 75/14

⁵⁰ „Службени лист града Зрењанина“, број 6/15

⁵¹ „Службени гласник РС“, број 27/15

С обзиром да је Законом о раду⁵², чланом 24. прописано да се Правилником утврђују организациони делови код послодавца, даје се

Препорука број 22:

Препоручује се Предузећу да Правилник о систематизацији усклади са одредбама Закона о раду, у делу који се односи на опис организационих делова и послове и радне задатке у оквиру организационих делова.

Организациону структуру Предузећа чине:

- Технички сектор у оквиру којег су организовани служба управљања отпадом, служба за рециклажу, служба зелених и јавно прометних површина, расадник, погребна служба и служба одржавања;
- Општи и правни сектор у оквиру којег су распоређени референти за људске и административне послове;
- Служба информационе технологије у оквиру којег су организовани комерцијална служба и инжењер информационих технологија и
- Финансијско-рачуноводствени сектор у оквиру којег су запослени у рачуноводству и референти за наплату потраживања.

Посебна организациона јединица

Статутом Предузећа из 2013. године, дефинисана је самостална пословна јединица у оквиру Предузећа, под називом „Инвалидска заштита - Комуна“. Ова јединица, предвиђена је и Статутом који је Предузеће донело 2016. године. У Агенцији за привредне регистре, јединица је регистрована као огранак и назначен је њен руководиоцац.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да поменута организациона јединица, као ни њен руководиоцац, нису предвиђени Оснивачким актом Предузећа, ни Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Предузећа из 2016. године.

Према изјавама запослених, организациона јединица је оформљена 1996. године и касније је регистрована у Агенцији за привредне регистре, са намером запошљавања лица са инвалидитетом и добијања бесповратних средстава од Националне службе за запошљавање.

Из разговора са лицем које је означено као руководиоцац ове јединице на званичној интернет адреси Агенције за привредне регистре, утврђено је да иста особа није упозната са чињеницом да је у евиденцији Агенције за привредне регистре означена као руководиоцац ове организационе јединице, да се ради о бившем директору ЈКП „Чистоћа и зеленило“ из Зрењанина, као и да је ово лице, према актуелном Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места распоређено на послове Референт плана и анализе I.

Препорука број 23:

Препоручује се Предузећу да са оснивачем преиспита основаност постојања самосталне пословне јединице „Инвалидска заштита - Комуна“ и на основу тога, усклади одредбе Статута са Оснивачким актом и Правилником о унутрашњем

⁵² „Службени гласник РС“, бр. 24/05,32/13, 75/14

уређењу и систематизацији радних места у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ и обезбеди да подаци који се објављују у регистрима и евиденцијама Агенције за привредне регистре буду тачни и ажурни.

Усклађеност уговора о раду са систематизацијом

У поступку ревизије утврђено је да се постојећи уговори о раду запослених у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ из Зрењанина, не усклађују са доношењем нових или изменама постојећих правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, иако се изменама систематизација мењају називи радних места, опис послова, захтевана стручна спрема и посебни услови за рад на појединим радним местима.

Увидом у појединачне уговоре о раду, утврђено је да уговори о раду нису усаглашени код следећих радних места:

Табела број 50. Називи радних места из уговора о раду и називи из Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места од 29. јануара 2016. године

Назив радног места из уговора о раду	Назив радног места из Правилника о систематизацији
руковаоц косилицом	радник на одржавању јавних површина и зелених површина
шеф финансијско – рачуноводствене службе	шеф рачуноводства
директор техничког сектора	директор техничког сектора – представник руководства за квалитет
помоћник директора финансијско – рачуноводственог сектора	помоћник директора финансијско – рачуноводственог сектора и финансијско управљање и контрола
магационер	магационер – алатничар
директор сектора за маркетинг, комерцијалу и информационе технологије	директор сектора за маркетинг и развој и директор комерцијалног сектора
референт правних послова и самостални референт за јавне набавке	самостални референт за јавне набавке

Уговори о раду, који су закључени ради обављања послова према називу и опису послова уређеним систематизацијама, које су важиле у моменту заснивања радног односа, нису накнадно усклађивани са накнадним изменама систематизација, иако је у извесним случајевима долазило до измена назива и описа послова запослених, као и до промена услова за рад на појединим радним местима.

Препорука број 24:

Препоручује се Предузећу да усклади уговоре о раду запослених са доношењем нових или изменама постојећих правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Коефицијенти за обрачун зарада запослених

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да се, у току 2016. године, у поступку обрачуна зарада нису примењивали коефицијенти утврђени у Посебном колективном уговору

за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина⁵³, већ су се примењивали коефицијенти из Правилника о раду, број 01-1/6-3 од 3. априла 2014. године, који је престао да важи 29. јануара 2015. године.

Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина, коефицијенти за обрачун зарада утврђени су у распону између минимума и максимума, према стручној спреми и одговорности радног места и исти не одговарају коефицијентима који су били утврђени Правилником о раду, који је престао да важи. Коефицијенти из раније закључених уговора о раду запослених у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ нису накнадно усаглашени са Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина, па су на тај начин, у више случајева, зараде запослених обрачунаване у знатно већим износима, услед примене већих коефицијената, од оних прописаним Посебним колективним уговором за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина.

Надзорни одбор Предузећа је 23. децембра 2016. године донео Правилник о раду ЈКП „Чистоћа и зеленило“, на који је сагласност дао оснивач 12. јануара 2017. године, којим су утврђени нови коефицијенти за обрачун зарада запослених, у распону између минимума и максимума, на основу захтеване стручне спреме, сложености послова, одговорности и услова рада.

Препорука број 25:

Препоручује се Предузећу да коефицијенте за обрачун зарада запослених, наведених у уговорима о раду, усклади са коефицијентима за обрачун зарада из важећег Правилника о раду.

У Предузећу се евиденција присутности и радног времена врши ручно, на начин да руководиоци сектора и служби, својим потписом потврђују за сваког запосленог на крају месеца, присуство на обрасцима „Радна листа“, Образац број „ЧИЗ-751-101.07“ која се достављају у Службу рачуноводства где се врши обрачун зарада.

Предузеће је у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом⁵⁴ било дужно да запосли седам лица са инвалидитетом. У току 2016. године, у Предузећу је било запослено 11 особа са инвалидитетом, о чему је сваког месеца достављало Извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом Министарству финансија, Пореска управа Зрењанин.

Цена рада за најједноставнији рад утврђена је Одлуком Надзорног одбора број 01-1/6-4 од 3. априла 2014. године у износу од 21.780 динара, у складу са тада важећим појединачним колективним уговором. Цена рада по којој је извршен обрачун зарада у 2016. години износи 19.602 динара, у складу са важећим прописима у 2016. години.

Структура исплаћених и обрачунатих зарада у 2016. години, без обрачунатих доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца приказана је у следећој табели:

Табела број 51. Структура зарада и накнада зарада

- у хиљадама динара-

Назив	Износ
Основна зарада за време проведено на раду	144.060

⁵³ „Службени лист града Зрењанина“ број 6/15

⁵⁴ „Службени гласник РС“ бр. 36/09, 32/13

Назив	Износ
Увећана зарада за прековремени рад - стимулације	1.975
Увећана зарада за ноћни рад	1.703
Накнада за рад за време празника	1.200
Увећана зарада за минули рад	11.364
Накнада зараде на дан празника који је нерадан дан	7.339
Накнада зараде за време годишњег одмора	23.275
Накнада зараде за плаћено одсуство	2.136
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	11.394
Накнада трошкова за исхрану у току рада	22.405
Накнада зараде за боловање до 30 дана	3.948
Накнада зараде за боловање због повреда на раду	604
Укупно:	231.412

Прековремени рад – стимулације

Прековремени рад – стимулације, у Предузећу су током 2016. године исплаћени запосленима у износу од 1.975 хиљада динара, на основу решења које на крају сваког месеца доноси Директор. Решења су донета на бази предлога непосредних руководилаца за прековремене сате рада или изузетно залагање запослених. У образложењима руководилаца се наводе: повећани обим посла, ванредно ангажовање у обављању послова, повећано залагање на послу, обављање послова изван уговора о раду, ангажовање на изради годишег плана јавних набавки и извршење задатка пре рока, због увођења система интерних контрола и слична образложења. Из самих образложења се може видети да се ради о пословима који се налазе у опису појединих послова из систематизације, а сам завршетак посла пре рока, треба ценити као допринос запосленог добитку Предузећа.

Стимулације односно радни учинак су предвиђени Законом о раду, где је чланом 107. регулисано да се радни учинак одређује на основу квалитета и обима обављеног посла. Чланом 32. Посебног колективног уговора је предвиђено да се радни учинак утврђује сходно нормативима и стандардима односно критеријумима за оцену радног учинка.

Предузеће у току 2016. године није поседовало акт у коме су утврђени јединствени критеријуми за оцену радног учинка. У децембру 2016. године донет је Правилник о раду, у којем се у члану 96, наводе критеријуми за утврђивање квалитета и обима обављеног посла. Из месечних решења директора која су донета у периоду након доношења Правилника, види се да се наставило са истом праксом оцењивања.

Минули рад

Предузеће је запосленима у току 2016. године, исплатило на име минулог рада износ од 11.364 хиљада динара.

Налаз

Увидом у појединачне обрачуне зарада, утврђено је да је минули рад обрачунат не само на основну зараду, него и на увећања на основну зараду по основу ноћног рада и рада за време празника, што није у складу са чланом 107. и 108. Закона о раду.

Предузећу је у Нацрту извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин дата препорука да обрачун минулог рада врши на основну зараду како је утврђено законским одредбама.

Предузеће је у току вршења поступка ревизије извршило исправку обрачуна минулог рада, на начин да се обрачун минулог рада врши на основицу односно основну зараду, како је дефинисано Законом о раду, општим актом и уговором. Измене су извршене у апликативном софтверу са датумом 30. мај 2017. године. Као доказ, уз Приговор на Нацрт извештаја, број 01-490/2 од 9. августа 2017. године, презентоване су обрачунске листе за мај, за запослене који су у мају били ангажовани за рад на дане празника, за рад ноћу и за прековремени рад, односно који су остварили право на увећану зараду, чиме се потврђује да је поступљено по датој препоруци.

6.2.2.6.1.1. Зараде пословодства

Према Статуту Предузећа, органи Предузећа су Надзорни одбор и директор.

Скупштина Града Зрењанин, решењем број 06-24-16/16-I од 26. фебруара 2016. године, именовала је лице, за вршиоца дужности (в.д.) директора ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, до именовања директора, а најдуже на период од 6 месеци.

Надзорни одбор Предузећа закључио је уговор о раду са именованим, под истим условима, ради обављања ових послова, почев од 26. фебруара 2016. године, до именовања директора, а најдуже на 6 месеци.

Пре закључења овог уговора, именовано лице је било у радном односу на неодређено време почев од 1. децембра 2013. године, а од 11. децембра 2015. године обављало је послове заменика директора.

Период за који је в.д. директора именован, као и уговор за обављање ових послова истекао је 27. августа 2016. године, али је именовано лице наставило да обавља послове вршиоца дужности директора до 19. маја 2017. године, односно до избора Директора Предузећа, без решења о именовању и уговора о раду и дуже од годину дана.

На тај начин, оснивач Предузећа није поступио у складу са чланом 52. став 2. и 3. Закона о јавним предузећима⁵⁵, којим је прописано је да период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године, као и да исто лице не може бити два пута именовано за вршиоца дужности директора.

6.2.2.6.2. Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора о делу и привременим и повременим пословима

Трошкови накнада по уговору о делу у току 2016. године исказани су у износу од 1.544 хиљада динара, док су трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима исказани у износу од 189 хиљада динара.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да је ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, током 2016. године, закључило уговор о делу са једним физичким лицима, ради обављања послова који су из делатности субјекта ревизије, односно за послове који су у опису посла за радно место Инжењер производње на расаднику, према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у овом предузећу.

Поменути уговор је више пута анексиран, тако да је важио током целе 2016. године, а по истом уговору је овом лицу укупно исплаћена накнада у износу од 240 хиљада динара нето, односно 380 хиљада динара, бруто.

⁵⁵ „Службени гласник РС“, број 15/2016

Закључивање уговора о делу за послове који су систематизовани у Предузећу, није у складу са чланом 199. став 1. Закона о раду, којим⁵⁶ је прописано да послодавац може са одређеним лицем да закључи уговор о делу, ради обављања послова који су ван делатности послодавца, а који имају за предмет самосталну израду или оправку одређене ствари, самостално извршење одређеног физичког или интелектуалног посла.

Такође, у току 2016. године извршене су исплате у износу од 189 хиљада динара на основу уговора о привременим и повременим пословима, који је закључен 4. јануара 2016. године и три пута анексиран у току 2016. године. Уговором је утврђено да физичком лицу, које у име и за рачун Предузећа врши продају погребне опреме Предузећа, припада накнада у износу од 8% од продате робе, на које се обрачунавају порези и доприноси на зараде.

С обзиром да су у питању послови комисионе продаје робе који се обављају током целе године, закључење уговора о привременим и повременим пословима није у складу са чланом 197. Закона о раду.

Препорука број 26:

Препоручује се Предузећу да преиспита правни основ закљученог уговора о делу и уговора привременим и повременим пословима и исте усагласи са важећим законским прописима.

6.2.2.6.3. Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора, исказани у износу од 98 хиљада динара, односе на трошкове закупа пословног простора заједничких просторија у зградама по основу уговора закључених са скупштинама станара.

6.2.2.6.4. Трошкови накнада члановима Надзорног одбора

У току 2016. године Предузеће је на име ових трошкова исплатило 1.260 хиљада динара у бруто износу.

Чланом 32 Статута Предузећа регулисано је да Надзорни одбор Предузећа има три члана од којих два именује оснивач, а један члан је представник запослених у Предузећу. Скупштина Града Зрењанин је Решењем број 06-149/13-І од 8. августа 2013. године утврдила висину накнаде за рад председника и чланове Надзорног одбора.

Накнада за рад председника Надзорног одбора се исплаћује у висини 65%, члану Надзорног одбора, представника оснивача у износу од 55% и члану Надзорног одбора, представнику запослених 35% месечне накнаде која представља просек исплаћених зарада у Предузећу за месец за који се врши исплата накнаде за рад чланова Надзорног одбора.

6.2.2.6.5. Остали лични расходи и накнаде

Остале личне расходе и накнаде у износу од 30.416 хиљада динара чине:

Табела број 52. Структура осталих личних расхода и накнада

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
-------	--------------

⁵⁶ „Службени гласник РС“ бр. 24/2005, 75/14

Отпремнине приликом одласка у пензију	111
Трошкови умањења зарада по основу закона	16.759
Јубиларне награде	205
Помоћ у случају смрти запосленог	118
Трошкови лечења и рехабилитације	721
Давања запосленима поводом Нове године	560
Накнаде трошкова превоза запослених на рад и са рада	11.250
Трошкови пореза на превоз запослених на рад и са рада	328
Накнаде трошкова на службеном путу у земљи	308
Накнаде трошкова на службеном путу у иностранство	56
Укупно:	30.416

Отпремнине запосленима приликом одласка у пензију

Отпремнине приликом одласка у пензију у 2016. години исплаћене су за четири запослена у износу од 810 хиљада динара, од чега је на рачуну Расходи за отпремнине евидентиран износ од 111 хиљада динара, а на рачуну Обавеза резервисања за трошкове отпремнине износ од 699 хиљада динара (Напомена 6.1.13.1).

Исплате отпремнина извршене су у складу са чланом 42. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Зрењанина (у даљем тексту: Колективни уговор), према којем запослени има право на отпремнину у висини три зараде, коју би запослени остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, с тим да она не може бити нижа од три просечне зараде у Републици Србији, према последњем коначно објављеном податку републичког органа за послове статистике на дан исплате.

С обзиром да су запослени остварили зараде ниже од просека у Републици Србији, отпремнине су исплаћене у висини три просечне зараде у Републици Србији.

Трошкови умањења зарада по основу Закона

Предузеће је у 2016. години уплатило износ од 16.759 хиљада динара на име умањења зарада на прописани рачун јавних прихода Републике Србије у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁵⁷.

Јубиларне награде

Предузеће је у току 2016. године исплатило јубиларне награде у износу од 1.488 хиљада динара за 33 запослена, од чега је на рачуну Расхода за јубиларне награде евидентирано 205 хиљада динара, а на рачуну Резервисања за јубиларне награде 1.283 хиљаде динара (Напомена 6.1.13.1).

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да је ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, у току 2016. године, обрачунавало јубиларне награде запосленима, у процентуалном износу од зараде коју су остварили у претходном месецу. Појединачним решењима је утврђено право запосленима на јубиларну награду: за 10 година рада у износу од 50%, за 20 година рада у износу од 80% и за 30 година рада у висини 120% бруто зараде запосленог оствареног у претходном месецу.

⁵⁷ „Службени гласник РС“, број 116/14

Чланом 45. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа града Зрењанина је прописано да запослени, има право на јубиларну награду поводом годишњице непрекидног рада код послодавца, и то: за 10 година радног стажа у висини 1 зараде, за 20 година у висини 1.5 зараде, за 30 година радног стажа у висини 2 зараде и за 40 година у висини 2.5 зараде, при чему се зарадом сматра просечна исплаћена зарада код послодавца или просечна зарада запосленог у Републици Србији уколико је то повољније за запосленог.

Такође, дана 23. децембра 2016. године у Предузећу је донет Правилник о раду ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин, број 01-720/, којим се утврђује да запослени има право на јубиларну награду за рад код Послодавца и то за: 10 година радног стажа код Послодавца – у висини 50% зараде, 20 година радног стажа – у висини 80% зараде, 30 година радног стажа – у висини 120% зараде, и за 40 година радног стажа код Послодавца – у висини 150% зараде (брutto 1) коју би запослени остварио у месецу који претходи месецу исплате јубиларне награде.

Овако утврђена права на јубиларну награду су нижа у односу на права запослених утврђена чланом 45. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Зрењанина, који је закључен 11. фебруара 2015. године, чије важење је три године од закључења.

Ризик

Исплатом јубиларних награда запосленима, по решењима у којима се право на јубиларну награду утврђује на основу одредби Колективног уговора, који се доследно не примењује, ствара се ризик да Предузеће у наредном периоду има финансијски одлив по основу исплате мање обрачунатог и исплаћеног износа на име јубиларних награда, затезне камате и трошкова поступка.

Препорука број 27:

Препоручује се Предузећу да обрачун јубиларних награда у свом општем акту усклади са важећим посебним колективним уговором.

6.2.2.7. Трошкови производних услуга

Табела број 53. Структура трошкова производних услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2016. година	2015. година
Трошкови услуга на изради учинака	64	64
Трошкови транспортних услуга	3.044	3.159
Трошкови услуга одржавања	2.938	2.481
Трошкови закупнина	307	242
Трошкови рекламе и пропаганде	1.612	1.476
Трошкови осталих услуга	10.581	9.157
Укупно:	18.546	16.579

Трошкови услуга на изради учинака

Трошкови транспортних услуга у 2016. години износе 64 хиљада динара су трошкови комбајнирања и лагеровања пшенице по фактури „Мио Мар Аграр“ доо, Зрењанин.

Трошкови транспортних услуга

Табела број 54. Структура трошкова транспортних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови фиксних телефона	312
Трошкови ГПРС - продавнице и возила	86
Трошкови даљинског надзора возила	904
Трошкови ПТТ услуга	613
Трошкови мобилних телефона	681
Трошкови интернет услуга	411
Остале транспортне услуге	37
Укупно:	3.044

Трошкови услуга одржавања

Табела број 55. Структура трошкова услуга одржавања

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови одржавања возила	1.188
Трошкови стругарских и глодачких радова	524
Трошкови одржавања хидраулике и пнеуматике	705
Трошкови баждарења тахографа	172
Трошкови одржавања грађевинских објеката	349
Укупно:	2.938

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина у износу од 307 хиљада динара чине трошкове закупа пословног простора на основу уговора закључених са скупштином станара и месним заједницама у износу од 162 хиљаде динара и трошкови складиштења индустријске соли, каменог агрегата и меркантилне пшенице у износу од 145 хиљада динара.

Трошкови рекламе и пропаганде

Табела број 56. Структура трошкова рекламе и пропаганде

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови рекламирања у медијима	980
Трошкови израде прилога за локалне медије	400
Остали трошкови рекламе и пропаганде	231
Укупно	1.611

Трошкови рекламирања у медијима, у износу од 980 хиљада динара, обухватају трошкове услуга емитовања тв спотова и прилога о раду Предузећа на локалној ТВ станици „Сантос“ у износу од 620 хиљада динара, као и трошкове снимања и емитовања активности Предузећа, а по потреби и гостовања на локалној телевизијској станици „КТВ“, у укупном износу од 360 хиљада динара.

Трошкови израде прилога за локалне медије у износу од 400 хиљада динара обухватају трошкове услуга снимања, мотаже, фотографисања и архивирања догађаја на основу уговора закљученог са агенцијом „Cube production“ из Зрењанина.

Остали трошкови рекламе и пропаганде, у износу од 231 хиљада динара, обухватају трошкове израде пластичних рекламних кантица (умањених модела канте од 240 л) у износу од 90 хиљада динара, трошкове брендирање возила катер исписима и пвц фолијама у износу од 40 хиљада динара и трошкове рекламног материјала у износу од 101 хиљаде динара.

Трошкови рекламирања у медијима и трошкови израде прилога за локалне медије су евидентирани на основу улазних фактура добављача које осим описа извршене услуге на фактури не садрже извештаје о пруженим услугама, иако је то предвиђено процедурама које су везане за послове комерцијале. Наиме, процедуром ПК5 - Процес стварања уговорних обавеза, прописано је да одговорна лица обављају надзор тако што по извршеној реализацији уговора врше проверу да ли су испоручене услуге односно радови у складу с уговореним, на тај начин што се извршење радова или услуге потврђује потписом на отпремницу, рачун, обрачунску ситуацију или писани извештај.

Улазне фактуре су оверене потписима одговорних лица, али нема доказа да су услуге извршене и да је надзор извршен према усвојеној процедури.

Трошкови осталих услуга

Табела број 57. Структура трошкова осталих услуга

Назив	2016. година
Трошкови санације градске депоније	8.427
Трошкови радова на висини - аутокорпа	1.065
Трошкови комуналних услуга	1.070
Трошкови осталих производних услуга	19
Укупно	10.581

Трошкови санације градске депоније у износу од 8.427 хиљада динара су настали по основу закљученог уговора са „Бами“ доо, Борча број 05-22v/15-4/20 од 12. фебруара 2016. године. Предмет уговора су услуге ангажовања радних машина на санацији комуналног и другог отпада на градској депонији у Зрењанину путем разгуривања и сабијања, као и транспорт и дислоцирање земље унутар депоније и утовар исте за потребе предузећа (рад утоваривача гусеничара).

Трошкови комуналних услуга у износу од 1.070 хиљада динара обухватају трошкове воде и канализације по фактурама ЈКП „Водовод и канализација“, Зрењанин.

Трошкове осталих производних услуга у износу од 19 хиљада динара чине трошкови путарина, паркинга и сличних трошкова.

6.2.2.8. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације у 2016. години исказани су у износу 22.090 хиљада динара (у 2015. години у износу од 20.263 хиљада динара) и односе се на амортизацију нематеријалне имовине у износу од 605 хиљада динара, земљишта у износу 311 хиљада динара, грађевинских објеката у износу 1.977 хиљада динара, опреме у износу од 19.179 хиљада динара и вишегодишњих засада у износу од 18 хиљада динара.

6.2.2.9. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања у 2016. години износе 2.235 хиљада динара (у 2015. години 10.547 хиљада динара), а односе се на резервисања за јубиларне награде (Напомена 6.1.13).

6.2.2.10. Нематеријални трошкови

Табела број 58. Структура нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови непроизводних услуга	8.517	6.195
Трошкови репрезентације	944	446
Трошкови премије осигурања	8.763	6.956
Трошкови платног промета	1.673	1.511
Трошкови чланарина	1.543	1.552
Трошкови пореза	716	619
Трошкови доприноса	601	942
Остали нематеријални трошкови	8.483	6.013
Укупно:	31.240	24.234

Трошкови непроизводних услуга

Табела број 59. Структура трошкова непроизводних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови адвокатских услуга	392
Трошкови здравствених услуга	1.002
Трошкови сервисирања и прегледа опреме	543
Трошкови рачуноводствене ревизије	150
Трошкови консултантских услуга	751
Трошкови одржавања информационог система	2.334
Трошкови стручне обуке запослених	567
Трошкови претплате на стручну литературу	543
Трошкови сервисирања возила	852
Трошкови вулканизерских услуга и техничког прегледа	291
Трошкови каменорезачких услуга	145
Трошкови извршитеља	301
Трошкови осталих услуга	646
Укупно:	8.517

Трошкови адвокатских услуга у износу од 392 хиљада динара су евидентирани на основу месечних фактура испостављених од две адвокатске канцеларије са којима су закључени уговори о заступању пред судовима и пружању правне помоћи.

Трошкови здравствених услуга у износу од 1.002 хиљаде динара се односе на услуге периодичних и контролних прегледа запослених по фактурама Дома здравља „Др Бошко Вребалов“, Зрењанин. Прегледи су вршени за запослене на радним местима са повећаним ризиком предвиђеним Актом о процени ризика и Правилником о систематизацији као што су возач теретних возила, комунални радник, радник у зеленилу, возач погребног возила и друга радна места.

Трошкови сервисирања и прегледа опреме износе 543 хиљада динара, а чине их трошкови сервисирања електричних и громобранских инсталација и противпожарних апарата.

Трошкови рачуноводствене ревизије у износу од 150 хиљада динара су евидентирани на основу Уговора закљученим са „Визура Инвент ревизија“ доо, Зрењанин, заведеним под бројем 05-17/16-67/6, дана 21. септембра 2016. године.

Трошкови консалтинг услуга у износу од 751 хиљада динара се односе на трошкове за следеће услуге:

- израде актуарског обрачуна резервисања за отпремнине и јубиларне награде по фактури „Визура Инвент ревизија“ доо, Зрењанин, број 100014 од 10. марта 2016. Године, у износу од 180 хиљада динара,

- саветовања и едукације за израду документације за увођење финансијског управљања и контроле, у износу од 40 хиљада динара, што представља трошкове исплаћене последње пете рате по Уговору закљученим са „Севои група“ доо, Панчево од 2. фебруара 2015. године и

- услуге ресертификације система управљања квалитетом по стандарду ISO 9001 у износу од 531 хиљада динара, извршене од „TMS CEE“ доо, Београд.

Трошкови одржавања информационог система у износу од 2.334 хиљаде динара обухватају се у највећој мери у износу од 2.105 хиљада динара односе на трошкове по основу уговора закључених са „Омнис“ доо, Београд:

- за одржавање апликативног софтвера по основу уговора број 05-16/16-1/10 који је закључен 18. јануара 2016. године у износу од 1.665 хиљада динара и

- за одржавање базе података по основу уговора број 05-17/16-5/4 који је закључен 1. фебруара 2016. године у износу од 440 хиљада динара.

Услуге одржавања видео надзора су евидентирани по рачуну „Фанком“ ср, Зрењанин у износу од 222 хиљаде динара.

Трошкови стручне обуке запослених у износу од 567 хиљаде динара, обухватају трошкове обуке запослених за безбедан рад са машинама за одржавање хигијене и зеленила и рад са опасним материјама, по основу уговора закљученог са Институтом за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад, у износу од 222 хиљаде динара и трошкове едукације на семинарима из области јавних набавки, информационих технологија, рачуноводства и других области, у износу од 345 хиљада динара.

Трошкови сервисирања возила у износу од 852 хиљаде динара су трошкови евидентирани у највећој мери по фактурама „Нова опрема“ доо, Нови Сад у износу од 424 хиљаде динара и „Слодес“ доо, Београд у износу од 333 хиљаде динара. „Нова опрема“ доо, Нови Сад је овлашћени сервис за возила набављена путем финансијског лизинга.

Трошкови извршитеља у износу од 301 хиљаде динара су трошкови за предујмове за дате предлоге за извршење (за припремање и вођење предмета по потраживањима Предузећа, достава писмена извршним повериоцима, извршном дужнику или трећим лицима).

Трошкови осталих услуга у износу од 646 хиљада динара у највећој мери односе на услуге испитивања присуства азбеста у управној згради у износу од 157 хиљада динара по фактури „SGS“ доо, Београд и реконструкцију система централног грејања у продавници погребне опреме у износу од 80 хиљада динара по фактури „Термо Перин“ сзр, Арадац. Остали трошкови се односе на стаклорезачке, димничарске

услуге, услуге сервиса и прегледа каса, алата, копир апарата, принтера, клима уређаја и друге непроизводне услуге.

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани су, у пословним књигама Предузећа, у 2016. години у износу од 944 хиљада динара, а чине их: трошкови угоститељских услуга у угоститељским објектима у износу од 350 хиљада динара, трошкови репрезентације у пословним просторијама у износу од 337 хиљада динара, трошкови употребе сопствених производа и трговачке робе у износу од 104 хиљада динара и остали трошкови репрезентације у износу од 153 хиљада динара.

Планом пословања за 2016. годину, трошкови репрезентације су били предвиђени у износу од 608 хиљаде динара, а остварени у износу од 944 хиљада динара. Укупни нематеријални трошкови, у оквиру којих се налазе и трошкови репрезентације, су били планирани у износу од 26.551 хиљада динара, а остварени су у износу од 31.240 хиљаде динара.

Трошкови премија осигурања

Трошкови премије осигурања износе 8.763 хиљада динара, а чине их трошкови исплаћених износа премија осигурања по закљученим полисама осигурања.

Табела број 60. Структура трошкова осигурања

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови осигурања грађевинских објеката и опреме	2.776
Трошкови осигурања запослених	3.011
Трошкови каско осигурања возила	2.976
Укупно:	8.763

Трошкови премија осигурања су евидентирани на основу примљених рачуна од „ДДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад, са којим је закључен уговор 21. јула 2015. године и „Wiener Stadtische осигурање“ адо, Београд, са којим је закључен уговор о осигурању 16. августа 2016. године.

Трошкови платног промета

Трошкови платног промета у износу од 3.235 хиљада динара чине трошкови платног промета у земљи у износу од 1.402 хиљаде динара, трошкови провизија пословања са платним картицама у износу од 179 хиљада динара и трошкови банкарских услуга у износу од 93 хиљаде динара.

Трошкови чланарина

Трошкови чланарина износе износе 1.543 хиљада динара, а чине их чланарине привредним коморама у износу од 1.481 хиљада динара и 62 хиљада динара пословним удружењима.

Трошкови пореза

Трошкови пореза износе 716 хиљада динара и односе се на трошкове пореза на имовину у износу од 513 хиљада динара, трошкове накнаде за одводњавање и коришћење грађевинског земљишта у износу од 77 хиљада динара и накнаду за друмска моторна возила у износу од 126 хиљада динара.

Трошкови доприноса

Трошкови доприноса су исказани у износу од 601 хиљада динара и односе се на трошкове доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за бенефицирани радни стаж на терет послодавца.

Доприноси су уплаћени у износу од 3.7% бруто зараде за 20 запослених, распоређених на послове возача теретног возила од седам и више тона носивости, којима се признаје 14 месеци стажа за 12 месеци рада, у складу са Правилником о радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.⁵⁸

Трошкови доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за бенефицирани радни стаж на терет послодавца, су трошкови који настају приликом обрачуна зарада запослених и нису по својој природи нематеријални трошкови. Такође, у Програму пословања потребно их је евидентирати у оквиру зарада и накнада зарада.

Препорука број 28:

Трошкове доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за бенефицирани радни стаж на терет послодавца евидентирати на рачуну 521 Трошкови доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца у складу са одредбама члана 2. и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Остали нематеријални трошкови

Табела број 61. Структура осталих нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Таксе (административне, регистрационе, локалне)	80
Судски трошкови	779
Трошкови ветеринарских услуга	3.580
Трошкови огласа	809
Трошкови уклањања лешева животиња	1.035
Трошкови прекршајног поступка	1.904
Остали нематеријални трошкови	296
Укупно:	8.483

Трошкови ветеринарских услуга у износу од 3.580 хиљада динара се односе на услуге стерилизације, кастрације, еутаназије, дезинфекције, дезинсекције и дератизације по основу уговора закљученим са „Ветерина Димић“ доо, Зрењанин, број 05-16/16-9/10 од 10. марта 2016. године.

Трошкови оглашавања исказани су у износу од 809 хиљада динара и односе се на трошкове информисања грађана о редовним активностима у штампаним медијима.

Трошкови уклањања лешева животиња у износу од 1.035 хиљаде динара су евидентирани на основу испостављених фактура ВУ „Протеинка“, Сомбор, са којом је закључен уговор о уклањању анималног отпада, број 05-16/16-25/10 од 9. маја 2016. године.

⁵⁸ „Службени гласник РС“, бр. 105/03, ...23/08

Трошкови прекршајног поступка у износу од 1.904 хиљаде динара се углавном односе на накнаду штете по тужбама грађана за претрпљени бол и страх, због уједа паса или оштећења имовине. Трошкови се рефинансирају од осигуравајућих друштава (Напомена 6.2.6. Остали приходи).

Остали нематеријални трошкови који су исказани у износу од 296 хиљада динара се односе у највећој мери, у износу од 209 хиљада динара, на трошкове превоза радника на комуналијаду у Рафаиловиће, Црна Гора по фактури „МАТtrade“ доо, Зрењанин.

6.2.3. Финансијски приходи

Табела број 62. Структура финансијских прихода

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Приходи од камате-банке	114	132
Приходи од камата-предузећа	383	219
Позитивне курсне разлике	22	10
Укупно:	519	361

Приходе од камата – банке у износу од 114 хиљада динара чине приходи од активне камате наплаћене по основу расположивих новчаних средстава на рачуну Предузећа.

Приходе од камата – предузећа у износу од 383 хиљаде динара чини затезна камата обрачуната правним лицима против којих су поднете тужбе за

6.2.4. Финансијски расходи

Табела број 63. Структура финансијских расхода

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Расходи камата	979	1.760
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле	208	60
Укупно	1.187	1.820

6.2.4.1. Расходи камата

Табела број 64. Структура расхода камата

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
- по кредитима у земљи	612
- из дужничко-поверилачког односа	13
- по основу финансијског лизинга	133
- за плаћене накнаде штете	221
Укупно:	979

Расходи камата по кредитима у земљи у износу од 612 хиљада динара обухватају камате по кредитима добијених од пословних банака „Banca Intesa“ ад, Београд и „Raiffeisen banka“ ад, Београд.

Камате за плаћене накнаде штете у износу од 221 хиљада динара су затезне камате по судским пресудама за изгубљене судске спорове са физичким лицима.

6.2.4.2. *Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле*

Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле су исказане у износу од 208 хиљада динара и обухватају расходе настале приликом отплате рата кредита као и по основу свођења обавеза по основу кредита и финансијског лизинга у иностраној валути на средњи курс, на дан 31. децембар 2016. године.

6.2.5. Ефекти усклађивања вредности имовине

6.2.5.1. *Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха*

Приходи од усклађивања вредности потраживања од купаца исказани су у износу од 4.924 хиљаде динара и односе се на приходе по основу наплаћених, отписаних потраживања од купаца – физичких лица за пружене погребне услуге.

6.2.5.2. *Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха*

Табела број 65. Структура расхода од усклађивања вредности остале имовине

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Расходи по основу обезвређења дугорочних финансијских пласмана		430
Расходи по основу обезвређења потраживања од купаца	54.392	31.944
Укупно:	54.392	32.374

Предузеће је у 2016. години извршило исправку вредности за потраживања од купаца - физичких и правних лица, код којих је протекло време за наплату од 120 дана и евидентирало на рачуну расхода по основу обезвређења потраживања од купаца износ од 54.392 хиљаде динара од чега се на правна лица односи 19.547 хиљада динара, односно на физичка лица 34.845 хиљада динара (Напомена 6.1.6).

6.2.6. Остали приходи

Табела број 66. Структура осталих прихода

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добици од продаје опреме		108
Добици од продаје учешћа и дугорочних хартија од вредности		48
Вишкови	1	47
Приходи од смањења обавеза	5.184	
Приходи од укидања дугорочних резервисања	107	
Приходи од накнаде штете	8.056	5.441

Остали непоменути приходи	1.246	2.236
Укупно:	14.594	7.880

Приходи од смањења обавеза у износу од 5.184 хиљада динара су приходи евидентирани на основу Одлуке Надзорног одбора о усвајању Извештаја централне комисије о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31. децембар 2016. године, којом је због застарелости извршен отпис:

- обавеза за еко динар у износу од 5.105 хиљада динара (Напомена 6.1.16) и
- уплате купаца у износу од 79 хиљада динара, које се нису могле идентификовати, а потичу из периода до 2010. године.

Приходи од укидања дугорочних резервисања у износу од 107 хиљада динара чине приходе од неискоришћених дугорочних резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених (Напомена 6.1.13).

Приходи од накнаде штете у износу од 8.056 хиљада динара наплаћени су од осигуравајућих кућа „ДОР Нови Сад“ адо, Нови Сад, „Глобос осигурање“ адо, Београд и „Wiener Stadtische осигурање“ адо, Београд са којима су закључени уговори о осигурању. Предмет уговарања су и накнаде штете услед уједа паса и мачака луталица као и накнаде штете које су последица обављања делатности одржавања јавно прометних и јавних зелених површина које су у надлежности ЈКП „Чистоћа и зеленило“.

У току 2016. године, Предузећу је по основу уједа паса, од осигуравајућих друштава, рефундирана накнада штета у износу од 7.461 хиљада динара, док је по основу штете на имовини грађана или повредама физичких лица због неочишћених јавних површина, рефундирано 595 хиљада динара.

Остали непоменути приходи у износу од 1.246 хиљада динара обухватају приходе од:

- наплате судских и адвокатских трошкова у износу од 353 хиљаде динара,
- осигуравајућих кућа на име средстава превентиве, који су наплаћени у току важења уговора у износу од 321 хиљаде динара,
- извршених услуга додатног пражњења контејнера и превоза покојника у иностранство у износу од 280 хиљада динара,
- наплате од радника за трошкове мобилног телефона преко одобреног износа утврђеног Правилником, у износу од 215 хиљада динара,
- извршених услуга окопавања, кошења травњака, узимања узорака са терена, орезивање стабала и других услуга у износу од 47 хиљада динара и
- остале приходе у износу од 30 хиљада динара.

6.2.7. Остали расходи

Табела број 67. Структура осталих расхода

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Губици по основу расходања нематеријалне имовине и основних средстава	260	148
Губици по основу продаје учешћа у капиталу и хартије од вредности		1
Мањкови	370	805
Расходи по основу директних отписа потраживања	10	
Остали непоменути расходи	5.578	5.307
Укупно:	6.218	6.261

У поступку ревизије је утврђено, да Предузеће нема сачињен Правилник о нормативу за утврђивање расхода, а на основу Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност⁵⁹, за производе произведене у расаднику, као и робу у малопродајним објектима.

Током ревидираног периода, Директор Предузећа је донео Одлуку о расходовању робе, са стањем на дан 28. фебруара 2017. године, а на основу Извештаја комисије о примени утврђеног норматива за резано и саксијско цвеће у малопродајним објектима у износу од 4%, односно 2,5% од количине добара продатих у одређеном, месечном пореском периоду, а на који се не обрачунава порез на додату вредност.

Табела број 68. Структура осталих непоменутих расхода

Назив	2016. година
Донације	145
Накнадно утврђени расходи из ранијих година	14
Новчане казне	120
Накнаде штете	5.206
Остали непоменути расходи	73
Укупно:	5.578

- у хиљадама динара-

Донације су исказане у износу од 145 хиљада динара и односе се на средства која су током 2016. године, уплаћена спортским клубовима и удружењима грађана. Уговорима о донацијама извршене су појединачне уплате од три до десет хиљада динара.

У структури осталих непоменутих расхода највећи део у износу од 5.206 хиљада динара, чине плаћени расходи по основу накнаде штете и то износ од 5.143 хиљаде динара по основу накнаде нематеријалне штете физичким лицима услед претпљеног бола и страха због уједа паса, које је Предузеће измирило након судског поступка, односно вансудског поравнања. Трошкове по овом основу, Предузеће рефундира од осигуравајућих друштава на основу закључених уговора о осигурању. (Напомена 6.2.6).

6.2.8. Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијег периода

Предузеће је евидентирало у пословним књигама за 2016. годину расходе по основу грешака из ранијих година које нису материјално значајне у износу од 479 хиљада динара.

Расходи су евидентирани на основу вансудског поравнања од 11. априла 2016. године и односе се на уплаћене доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, за период незаконитог престанка радног односа једног запосленог од 23. јуна 1999. године до 7. марта 2001. године.

⁵⁹ „Службени гласник РС“, број 124/04

6.2.9. Нето добитак

Порески расход периода

Усклађивање рачуноводственог добитка пре опорезивања и текућег пореза према пореском билансу (ПБ) и утврђивање пореског расхода периода у пореској пријави (ПДП) је следећи:

Табела број 69. Структура признатих расхода у пореском билансу

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добитак пре опорезивања	455	7.878
Расходи који се не признају у пореском билансу	5.057	12.857
Исплаћене отпремнине (претходно резервисане)		(301)
Амортизација заснована на рачуноводственим прописима	22.090	20.263
Амортизација заснована на пореским прописима	(23.274)	(15.095)
Опорезива добит	4.328	25.601
Порез на добит обрачунат по стопи од 15%	649	3.840
Умањење за улагања у основна средства	(454)	(2.688)
Порески расход периода	195	1.152

Нето добитак периода

Остварени нето добитак према билансу успеха за 2016. и 2015. годину био је следећи:

Табела број 70. Нето добитак периода

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	934	8.203
Исправка грешке из ранијег периода	(479)	(325)
Добитак пре опорезивања	455	7.878
<i>Компоненте пореза на добитак</i>		
Порески расход периода	(195)	(1.152)
Одложени порески расходи периода		(1.342)
Одложени порески приходи периода	2.016	
Нето добитак	2.276	5.384

Одложени порески приходи у износу од 2.016 хиљада динара су утврђени по основу привремених разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице (Напомена 6.1.15).

6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

Извештај о осталом резултату пружа информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Одељком 5. – Извештај о укупном резултату и биланс успеха, МСФИ за МСП. Структуру Извештаја чине ставке прихода и расхода које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се према захтевима осталих одељака МСФИ за МСП, признају у оквиру капитала.

Предузеће је у 2016. години исказало укупни нето свеобухватни губитак у износу од 2.276 хиљада динара (у 2015. години укупни нето свеобухватни добитак у износу од 5.384 хиљада динара), а чини га нето добитак из биланса успеха за 2016. годину.

6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Извештај о променама на капиталу је сачињен у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Одељком 6. – Извештај о променама на капиталу и извештај о резултату и нераспоређеној добити, МСФИ за МСП и члана 22. до 30. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Елементи који се директно односе на одмеравање финансијске позиције Предузећа су имовина, обавезе и капитал.

Капитал као преостало учешће власника у имовини Предузећа, после одбијања свих његових обавеза, реално је исказан и вреднован уколико су имовина и обавезе реално и фер одмерени.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2016. годину, утврђено је да предметни извештај, реално одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са Одељком 6. МСФИ за МСП и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2016. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са Одељком 7. – Извештај о токовима готовине, МСФИ за МСП, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству, Одељком 8. – Напомене уз финансијске извештаје, МСФИ за МСП и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су МСФИ за МСП којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Предузеће дужно да обелодани.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину, утврђено је да предметни извештај садржи информације које је Предузеће било дужно да обелодани у складу са МСФИ за МСП, Одељком 8 – Напомене уз финансијске извештаје.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Послове јавних набавки у Предузећу обављају се у Сектору за маркетинг, комерцијалу и информационе технологије, у оквиру Комерцијалне службе, а обављају их два запослена лица: сертификовани службеник за јавне набавке и референт правних послова - самостални референт за јавне набавке.

Интерни акт, Правилник о ближем уређивању поступка јавних набавки, донет је 27. октобра 2015. године. Правилником се ближе уређује процедура планирања јавних набавки, спровођење поступака јавних набавки, као и извршење уговора о јавним набавкама унутар ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Зрењанин.

Планом набавки за 2016. годину, процењена је укупна вредност јавних набавки у износу од 539.910 хиљада динара, од којих се на добра односи 270.230 хиљада динара, на услуге 56.830 хиљада динара, а на радове 212.850 хиљада динара.

На основу тромесечних извештаја које Предузеће доставља Управи за јавне набавке, констатује се да су у току 2016. године, закључени уговори о јавним набавкама у вредности од 119.777 хиљада динара, од којих се на добра односи 93.124 хиљада динара а на услуге 26.653 хиљада динара. У току 2016. године Предузеће није закључивало уговоре о јавној набавци за извођење радова.

Увидом у План набавки из 2015. године, утврђено је да је уговор о јавној набавци услуга, у вредности од 7.439 хиљада динара, закључен на основу Плана набавки из 2015. године.

Из наведених чињеница, произлази да су у току 2016. године, на основу Плана набавки из 2016. године, закључени уговори у вредности од 112.338 хиљада динара, од којих се на добра односи 93.124 хиљада динара, а на услуге 19.214 хиљада динара, што представља 21% проценат планираних набавки. Реализација Плана, остварена је кроз шест отворених поступака, 26 квалификационих поступака, један преговарачки поступак без објаве позива за подношење понуда и 39 поступака јавне набавке мале вредности.

Као разлог за низак проценат реализације Плана набавки из 2016. године, одговорна лица у Предузећу наводе да се од једног дела инвестиционих набавки одустало јер је процењено да Предузеће и без њих може несметано обављати основну делатност, док су за један део планираних позиција изостала очекивана средства из буџета Града Зрењанина.

У поступку ревизије, са аспекта примене Закона о јавним набавкама, анализирани су следеће јавне набавке:

Табела 71. Преглед јавних набавки спроведених у отвореном поступку, које су обухваћене поступком ревизије

- у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Вредност уговора без ПДВ
1	05-16v/16-4	Ангажовање радних машина на санацији отпада	„Бама инжињеринг“ доо, Борча	12.02.2016	7.439
2	05-16v/16-2	Путничка возила (3 комада)	Ауто кућа „Секулић“ доо, Ветерник	21.06.2016	5.766
3	05-16v/16-1	Теретно возило	Ауто кућа „Секулић“ доо, Ветерник	20.06.2016	1.545
4	05-16v/16-3	Осигурање	Обустављен поступак	/	/
5	05-16v/16-5	Услуга осигурања	„Wiener stadtsche осигурање“ А.Д.О.	16.08.2016	6.926
6	05-15v/15-3	Возила на лизинг (3 комада)	„Продрес“ доо, Крушевац	08.08.2016	49.986
7	05-16v/16-4	Гориво	„ОМВ Србија“ доо, Београд	06.02.2016	26.183
Укупно					97.845

Табела 72. Преглед јавних набавки за које су спроведени квалификациони поступци - I фаза, које су обухваћене поступком ревизије

- у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност јавне набавке	Број понуђача којима је призната квалификација	Датим одлуке о признавању квалификације
1	5-19kI/14-1	Резервни делови за путничка лака и теретна возила	1.500	5	27.06.2014.
2	5-19kI/13-1	Резервни делови за теретна возила	7.200	9	31.12.2013.
3	5-19kI/14-2	Резервни делови за радне машине	3.500	10	07.07.2014.

Табела 73. Преглед јавних набавки за које су спроведени квалификациони поступци - II фаза, које су обухваћене поступком ревизије

- у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Вредност уговора без ПДВ
1	05-16kII/16-1	Резервни делови за теретна возила Мерцедес	„Ауто мотор“ доо, Зрењанин	07.04.2016	1.000
2	05-16kII/16-2	Резервни делови за радне машине Дулево	„Продрес“ доо, Крушевац	10.04.2016	200

3	05-16кП/16-6	Резервни делови за возила Сканиа	„7 С Лего" доо, Зрењанин	11.05.2016	1.500
4	05-16кП/16-20	Одржавање возила Ивеко	„Слодес" доо, Београд	23.09.2016	400
5	05-16кП/16-18	Баждарење и поправка тахографа	ОД „Тахограф" Зрењанин	18.08.2016	500
6	05-16кП/16-14	Резервни делови за трактор Беларус	„Мис систем", доо, Ченеј	12.07.2016	300
7	05-16кП/16-3	Резервни делови за возила Волво	„7 С Лего" доо, Зрењанин	06.05.2016	500
8	05-16кП/16-19	Резервни делови за путничка и лака теретна возила	„Ауто мотор" доо, Зрењанин	28.09.2016	1.000
Укупно					5.400

Табела 74. Преглед јавних набавки мале вредности, које су обухваћене поступком ревизије

- у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Вредност уговора без ПДВ
1	05-16/16-1	Готов бетон	„Шљункара БМБ" доо, Зрењанин	01.02.2016.	1.800
2	05-16/16-6	Електрична енергија	„ЕПС снабдевање" доо, Београд	15.03.2016.	3.000
3	05-16/16-16	ХТЗ опрема	„Застава Инпро" доо, Крагујевац	20.04.2016.	3.087
4	05-16/16-19	Моторне косачице	„Мото Дане" доо, Зрењанин	19.04.2016.	1.012
5	05-16/16-14	Теретна возила (2 комада)	Ауто кућа „Секулић" доо, Ветерник	16.03.2016.	3.330
6	05-16/16-9	Ветеринарске услуге	„Ветерина Димић" доо, Зрењанин	10.03.2016.	4.000
7	05-16/16-18	Канцеларијски материјал	„Оникс" доо, Зрењанин	30.04.2016.	631
8	05-16/16-24	Средства за заштиту биља	„Агро дукат" доо, Зрењанин	09.05.2016.	900
9	05-16/16-25	Услуга уклањања анималног отпада	ВУ „Протеинка", Сомбор	19.05.2016.	1.008
10	05-16/16-39	Ауто гуме	„Чајка М" доо, Чачак	19.10.2016.	2.677
11	05-16/16-40	Цеви и лимови	„Бојан" доо, ТП Београд	14.10.2016.	1.400
12	05-16/16-7	Лекарски преглед радника	ДЗ „Др Бошко Вребалов", Зрењанин	06.04.2016.	1.098
13	05-16/16-44	Метални контејнери	„Гоша Солко" доо, Смедеревска Паланка	17.01.2016.	2.950
14	05-16/16-43	Путарска со	„Кристал со" доо, Београд-Земун	29.11.2016.	1.198

15	05-16/16-33	Уља и мазива	„7 С лего" доо, Зрењанин	07.07.2016.	3.000
16	05-16/16-34	Акумулатори и инсталације	„7 С лего" доо, Зрењанин	18.07.2016.	900
17	05-16/16-38	Санитарни материјал	„Хелена Граф" доо, Зрењанин	04.10.2016.	799
18	05-16/16-4	Вештачка ђубрива	„SIT System" доо, Београд	10.02.2016.	798
19	05-16/16-35	Видео надзор	СР „Фанком" Зрењанин	02.11.2016.	1.740
Укупно					35.328

Табела 75. Преглед јавних набавки за које је спроведен преговарачки поступак без објаве позива, које су обухваћене поступком ревизије

- у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Вредност уговора без ПДВ
1	05-16П/16-1	Одржавање софтвера	„Омнис“ доо, Београд	19.01.2016.	1.680

7.1. Неправилности уочене у поступку ревизије јавних набавки

7.1.1. Набавка робе без уговора о јавној набавци

Налаз - набавка ХТЗ опреме -заштитних рукавица

Дана 14. марта 2017. године, Предузеће је покренуло поступак јавне набавке ХТЗ опреме, чија је процењена вредност 3.200 хиљада динара.

После спроведеног поступка јавне набавке мале вредности, Предузеће је дана 20. априла 2016. године, са понуђачем „Застава Инпро“ доо, Крагујевац, закључило уговор број 05-16/16-16/10, чији је предмет набавка ХТЗ опреме, у вредности од 3.087 хиљада динара.

Дана 9. септембра 2017. године, у току трајања уговорне обавезе, понуђач, „Застава Инпро“ доо, Крагујевац, обавестио је Предузеће да због блокаде текућег рачуна, није у могућности да испоручи уговорену робу и испоштује одредбе уговора. Услед ове чињенице, Предузеће је извршило проверу тржишних цена ХТЗ опреме и дана 12. септембра 2017. године, саставило Извештај о провери тржишних цена за набавку заштитних рукавица.

Дана, 13. септембра 2016. године, Предузеће је без спроведеног поступка јавне набавке, са добављачем „Хемолукс“ доо, Зрењанин, закључило Уговор број 05-17/16-66/5 о набавци ХТЗ опреме -заштитних рукавица, у вредности од 476 хиљада динара, иако нису постојали разлози за изузеће од примене закона прописани члановима 7., 7а., 39. став 2., члана 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

7.1.2. Прекорачење вредности из уговора о јавној набавци

Налаз - набавка резервних делова за радне машине „Дулево“

Дана, 10. априла 2016. године, Предузеће је после спроведене друге фазе квалификационог поступка јавне набавке, са понуђачем „Продрес“ доо, Крушевац, закључило Уговор број 05-16кП/16-2/9, о набавци резервних делова за радне машине произвођача „Дулево“, у вредности од 200 хиљада динара.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача „Продрес“ доо, Крушевац утврђено је да је Предузеће, по основу закљученог уговора, од овог добављача, примило фактуре у вредности од 566 хиљада динара. Резервни делови су набављани по уговореним ценама, али је прекорачена вредност уговора о јавној набавци.

Поступајући на овај начин, Предузеће је извршило набавку робе чија је вредност за 366 хиљада динара већа од вредности која је предвиђена уговором о јавној набавци.

Налаз - набавка услуге ангажовања радних машина на санацији комуналног и другог отпада

Дана 12. фебруара 2016. године, Предузеће је после спроведеног поступка јавне набавке, са изабраним понуђачем „Бама инжењеринг“ доо, Борча, закључило Уговор број 05-22v/15-4/20, о набавци услуге ангажовања радних машина на санацији комуналног и другог отпада, у вредности од 7.439 хиљада динара.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача „Бама инжењеринг“ доо, Борча, утврђено је да је Предузеће, по основу закљученог уговора, од овог добављача, примило фактуре у вредности од 8.237 хиљада динара.

Поступајући на описани начин, Предузеће је извршило набавку робе чија вредност је за 798 хиљада динара већа од вредности која је предвиђена закљученим уговором о јавној набавци.

На овај начин, Предузеће је за вредност од 1.164 хиљада динара (366+798), извршило набавку добара и услуга, без поступка јавне набавке иако нису постојали разлози за изузеће од примене закона прописани члановима 7., 7а., 39. став 2., члана 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

7.1.3. Спровођење неодговарајућег поступка јавне набавке

Налаз - набавка теретних моторних возила

Дана, 29. фебруара 2016. године, Предузеће је покренуло поступак јавне набавке мале вредности чији је предмет, набавка два теретна моторна возила. Процењена вредност јавне набавке је 4.000 хиљада динара.

После спроведеног поступка, Предузеће је дана 16. марта 2016. година, са понуђачем „Ауто кућа Секулић“ доо, Ветерник, закључило Уговор број 05-16/16-14/9, о набавци два теретна моторна возила, у вредности од 3.330 хиљада динара.

Дана, 12. априла 2016. године, Предузеће је покренуло отворени поступак јавне набавке теретног моторног возила, чија је процењена вредност 1.650 хиљада динара.

После спроведеног поступка, Предузеће је са понуђачем „Ауто кућа Секулић“ доо, Ветерник, закључило Уговор број 05-16v/16-1/10, о набавци теретног моторног возила, у вредности од 1.545 хиљада динара.

Чланом 39. Закона о јавним набавкама, одређено је да се јавном набавком мале вредности сматра набавка чија процењена вредност није већа од 5.000 хиљада динара, при чему ни укупна процењена вредност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 5.000 хиљада динара.

С обзиром на чињеницу да је Предузеће у току 2016. године извршило набавку истоврсних добара, теретних моторних возила, чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу износила 5.650 хиљада динара, нису постојали законски услови за спровођење поступка јавне набавке мале вредности.

Спровођењем поступка јавне набавке мале вредности и закључењем уговора у вредности од 3.330 хиљада динара, Предузеће није поступило у складу са чланом 39. а у вези члана 31. Закона о јавним набавкама.

7.1.4. Неправилности у вези са необјављивањем и неблаговременим објављивањем огласа о јавним набавкама

Налаз - непоступање у складу са чланом 57. у вези са чланом 55. Закона о јавним набавкама

Табела 76. Преглед предмета у којима обавештење о закљученом уговору није објављено на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, а њихова процењена вредност је већа од вредности мале набавке из члана 39. Закона о јавним набавкама

(у хиљадама динара)

Ред. бр.	Број и датум уговора	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Процењена вредност набавке без ПДВ	Вредност уговора без ПДВ
1	Бр.05-16v/16-4/20 од 12.02.2016	Ангажовање радних машина на санацији отпада	„Бами инжењеринг“ доо, Борча	13.500	7.439
2	Бр.05-16v/16-2/10 од 21.06.2016.	Путничка возила (3 комада)	„Ауто кућа Секулић“ доо, Ветерник	6.000	5.766
3	Бр.05-16v/16-5/15 од 16.08.2016.	Услуга осигурања	„Wiener stadtsiche осигурање“ А.Д.О.	7.000	6.926
4	Бр.05-15v/15-3/55 од 08.08.2016.	Возила на лизинг (3 комада)	„Продрес“ доо, Крушевац	61.500	49.986
				Укупно	70.117

Табела 77. Преглед предмета у којима обавештење о закљученом уговору није објављено на Порталу јавних набавки

(у хиљадама динара)

Ред. бр.	Број уговора	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Вредност уговора без ПДВ
1	Бр.05-26кП/16-18/9	Баждарење и поправка тахографа	ОД „Тахограф“ Зрењанин	12.09.2016.	500
2	Бр.05-16в/16-4/39	Гориво	„ОМВ Србија“ доо, Београд	06.02.2016.	26.183
Укупно					26.683

Увидом у појединачне предмете јавних набавки који су приказани у горе наведеним табелама, утврђено је да је Предузеће закључило уговоре о јавним набавкама у вредности од 96.800 хиљада динара, а да о тим уговорима, није објавило обавештење о закљученим уговорима на Порталу јавних набавки или на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, што није у складу са чланом 57., а у вези са чланом 55. Закона о јавним набавкама.

Налаз - непоступање у складу са чланом 116. у вези са чланом 55. и чланом 57. Закона о јавним набавкама

Табела 78. Преглед предмета у којима је констатовано прекорачење законског рока за објаву обавештења о закљученом уговору на Порталу јавних набавки

(у хиљадама динара)

Ред. бр.	Број и датум уговора	Датум објаве обавештења о закљученом уговору на Порталу ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Вредност уговора без ПДВ
1	Бр.05-16/16-14/9 од 16.03.2016.	05.04.2016.	Теретна возила (2 комада)	„Ауто кућа Секулић“ доо, Ветерник	3.330
2	Бр.05-16/16-18/12 од 30.04.2016.	15.06.2016.	Канцеларијски материјал	„Оникс“ доо, Зрењанин	631
3	Бр.05-16/16-25/10 од 19.05.2016.	21.06.2016.	Услуга отклањања анималног отпада	ВУ „Протеинка“ Сомбор	1.008
4	Бр.05-16/16-33/10 од 07.07.2016.	29.07.2016.	Уља и мазива	„7 С лево“ доо, Зрењанин	3.000
5	Бр.05-16/16-34/10 од 18.07.2016.	29.07.2016.	Акумулатори и инсталације	„7 С лево“ доо, Зрењанин	900
6	Бр.05-16/16-38/15 од 04.10.2016.	20.10.2016.	Санитарни материјал	„Хелена Граф“ доо, Зрењанин	799

7	Бр.05-16/16-4/11 од 10.02.2016.	19.02.2016.	Вештачка ђубрива	„SIT System“ доо, Београд	500
8	Бр.05-16/16-35/29 од 02.11.2016.	15.11.2016.	Видео надзор	СР „Фанком“ Зрењанин	1.740
9	Бр.05-16v/16-5/15 од 16.08.2016.	09.09.2016.	Осигурање	„WIENER STADTISCHE Осигурање“ А.Д.О. Експозитура Зрењанин	6.926
10	Бр.05-15v/15-3/55 од 08.08.2016.	15.03.2016.	Возила на лизинг (3 возила)	„Продрес“ доо, Крушевац	49.986
Укупно					68.820

Увидом у појединачне предмете јавних набавки (табеларни приказ предмета дат у Табели 7), констатује се да је Предузеће закључило уговоре о јавним набавкама у вредности од 68.820 хиљада динара, а да је обавештење о закљученим уговорима на Порталу јавних набавки, објављивано после протекла законског рока од пет дана од дана закључења уговора, што није у складу са чланом 116., а у вези са чланом 55. и чланом 57. Закона о јавним набавкама.

7.1.5. Непоступање у складу са Правилником о ближем уређивању поступка јавних набавки

Налаз

Предузеће је дана 25. јула 2014. године, донело Решење о именовању Комисије за контролу јавних набавки (у даљем тексту Комисија), број 01-418/1. Комисија је формирана на основу Правилника о ближем уређивању поступака јавних набавки (у даљем тексту Правилник).

У поступку ревизије утврђено је, да Комисија није вршила контролу поступака јавних набавки у Предузећу, нити је сачињавала кварталне извештаје и годишњи извештај о спроведеној контроли поступака јавних набавки, које је била дужна доставити руководиоцу и надзорном органу Предузећа, како је то предвиђено члановима од 56. до 62. Правилника.

Ризик

Необављање послова од стране Комисије за контролу јавних набавки, који су јој поверени Правилником о ближем уређивању поступка јавних набавки, проузрокује ризик да се потенцијални пропусти и неправилности, у поступку планирања, спровођења и извршења јавних набавки, не уоче и не отклоне благовремено.

Препорука број 29:

Препоручује се Предузећу да у складу са члановима 56. до 62. Правилника о ближем уређивању поступка јавних набавки, Комисија за контролу јавних набавки отпочне са процесом контроле планирања, спровођења и извршења поступака јавних набавки.

7.2. Поступање Предузећа приликом набавке горива у 2016. години

Дана 19. маја 2016. године, Предузеће је покренуло отворени поступак јавне набавке горива (нафте, бензина и течног гаса), јавна набавка број 05-16в/16-4, чија је процењена вредност 32.300 хиљада динара. Позив за подношење понуда, објављен је на Порталу јавних набавки дана 25. маја 2016. године. После извршене стручне оцене понуда, дана 1. јула 2016. године, донета је Одлука о додели уговора број 05-16в/16-5/26, којом се уговор додељује понуђачу „НИС“ ад, Нови Сад.

У фази после доношења одлуке о додели уговора, захтев за заштиту права, дана 12. јула 2016. године, Предузећу је поднео понуђач „ОМВ Србија“ доо, Београд. Предузеће је оцењујући захтев за заштиту права, установило да је исти неоснован, и зато је захтев предат Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту Комисија)

Дана 27. септембра 2016. године, Комисија је донела Решење број 4-00-1010/2016, којим делимично поништава поступак јавне набавке горива и налаже Предузећу да поново изврши стручну оцену понуда, у складу са налазима које је Комисија утврдила у решењу.

Предузеће је ово Решење примило дана 17. октобра 2016. године и по његовом пријему, дана 4. новембра донело поновљени Извештај о стручној оцени понуда број 05-16в/16-4/34 у коме Комисија за јавну набавку предлаже директору Предузећа да уговор додели понуђачу „ОМВ Србија“ доо, Београд.

На основу овог Извештаја, дана 7. новембра 2016. године, Предузеће је донело Одлуку о додели уговора број 05-16в/16-4/35, којом се уговор додељује предложеном понуђачу „ОМВ Србија“ доо, Београд.

Дана 18. новембра 2016. године, захтев за заштиту права Предузећу, поднео је понуђач „НИС“ ад, Нови Сад. Предузеће је оцењујући захтев за заштиту права, утврдило да је исти неоснован, и зато је захтев предат Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Дана 28. децембра 2016. године Комисија је донела Решење број 4-00-1649/2016, којим одбија захтев за заштиту права подносиоца „НИС“ ад, Нови Сад.

После окончања поступка по захтеву за заштиту права пред Комисијом, Предузеће је дана, 7. фебруара 2017. године, са изабраним понуђачем „ОМВ Србија“ доо, Београд, закључило уговор о јавној набавци у вредности од 26.183 хиљада динара.

Поступање Предузећа у периоду док се поступак јавне набавке горива налазио пред Републичком комисијом за заштиту права у поступцима јавних набавки

Поступак јавне набавке горива налазио се пред Комисијом од дана подношења првог захтева за заштиту права, који је дана 12. јула 2016. године, изјавио понуђач „ОМВ Србија“ доо, Београд, до 25. јануара 2017. године, када је Предузеће запримило решење о одбијању другог захтева за заштиту права, поднетог од стране понуђача „НИС“ ад, Нови Сад.

Услед ове чињенице, а како би се омогућило обављање основне делатности, Предузеће је извршило испитивање тржишта, и дана 4. августа 2016. године саставило Извештај о провери тржишних цена за набавку горива до окончања поступка пред Републичком комисијом за заштиту права у поступцима јавних набавки.

На основу овог Извештаја, дана 5. августа 2016. године, Предузеће је потписало Уговор број 01-440/1 о набавци горива без јавне набавке са добављачем „ОМВ Србија“ доо, Београд у вредности од 8.163 хиљада динара. Чланом 3. Уговора, алтернативно је предвиђено његово трајање од три месеца од дана закључења уговора

или до окончања поступка пред Републичком комисијом за заштиту права у поступку јавних набавки.

Дана 13. јануара 2017. године, Предузеће је анексом уговора продужило трајање уговора са добављачем „ОМВ Србија“ доо, Београд, на додатна три месеца или до окончања поступка за заштиту права пред Комисијом.

Укупна вредност фактура које је Предузеће примило од добављача „ОМВ Србија“ доо, Београд, по основу Уговора број 01-440/1 од 5. августа 2016. и његовог анекса од 13. јануара 2017. године, износи 10.067 хиљада динара.

Према објашњењу одговорних лица у Предузећу, разлози који су определили Предузеће да закључи уговор о набавци горива, без поступка јавне набавке, је тај што је гориво добро без кога би било онемогућено обављање основне делатности Предузећа. С обзиром на то да су у поступку јавне набавке горива, поднета два захтева за заштиту права и на то што се предмет налазио пред Комисијом више од седам месеци, Предузеће је било принуђено да закључи уговор без поступка јавне набавке, како би обезбедило несметано функционисање процеса рада и ниже цене у односу на оне које добављачи нуде у ситуацијама када се роба набавља без закљученог уговора.

8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Према подацима Сектора за правне послове, процењена вредност судских спорова који се воде против Предузећа, на дан 31. децембра 2016. године, износи 14.884 хиљада динара.

Предузеће је тужена страна у 58 судских поступка. У 52 поступка, чија је укупна процењена вредност 7.692 хиљаде динара, основ су тужбени захтеви за накнаду штете због уједа паса и мачака луталица.

Од осталих шест поступака који су покренути против Предузећа, поступак највеће вредности се водио по тужбеном захтеву власника парцела око месног гробља у Меленцима, у којем је тражена накнада штете у висини 6.106 хиљада динара. Према овој тужби, власници парцела су претрпели штету на засадима винове лозе услед нестручног прскања траве на гробљу од стране запослених у ЈКП „Чистоћа и зеленило“, 2013. године. Тужба је утврђена као неоснована и поступак је завршен у корист Предузећа, пресудом Апелационог суда донетом дана 7. децембра 2016. године.

Предузеће није вршило резервисања за потенцијалне губитке по основу судских спорова, на дан 31. децембар 2016. године, што је и обелодањено у Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину. За покриће накнаде штете настале услед уједа паса и мачака луталица, Предузеће је закључило са осигуравајућим друштвом уговор о осигурању од одговорности из делатности, у оквиру којег је предвиђена и одговорност за ове штетне догађаје.

Предузеће нема покренутих судских спорова, у којима се јавља као тужилац, на дан биланса.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“,
ЗРЕЊАНИН ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-435/2017-06/8
Београд, 16. октобар 2017. године**

Садржај

1. БИЛАНС СТАЊА	4
2. БИЛАНС УСПЕХА	6
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	8
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	9
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	10

1. БИЛАНС СТАЊА

на дан 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2015.	Почетно стање 01.01.2015.
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА		230.666	181.708	
I НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	6.1.1.	3.038	2.653	
1. Лиценце, софтвери и остала права	6.1.1.1	2.511	2.638	
2. Нематеријална имовина у припреми	6.1.1.2.	527	15	
II НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.1.2.	226.059	177.629	
1. Земљиште	6.1.2.1.	22.923	23.234	
2. Грађевински објекти	6.1.2.2.	62.204	64.034	
3. Постројења и опрема	6.1.2.3.	127.498	77.491	
4. Остале некретнине, постројења и опрема	6.1.2.4.	282	282	
5. Некретнине, постројења и опрема у припреми	6.1.2.5.	13.152	12.588	
III БИОЛОШКА СРЕДСТВА	6.1.3.	1.409	1.266	
1. Шуме и вишегодишњи засади	6.1.3.	1.064	921	
2. Биолошка средства у припреми	6.1.3.	345	345	
IV ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.4.	160	160	
1. Учешћа у капиталу осталих правних лица	6.1.4.	160	160	
ОБРТНА ИМОВИНА		172.477	182.516	
I ЗАЛИХЕ	6.1.5.	20.606	17.293	
1. Материјал, рез. делови, алат и ситан инвентар	6.1.5.1.	9.342	8.006	
2. Недовршена производња	6.1.5.2.	1.096	919	
3. Роба	6.1.5.3.	10.168	8.331	
4. Плаћени аванси за залихе и услуге			37	
II ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.6.	108.883	124.772	
1. Купци у земљи	6.1.6.	108.883	124.772	
III ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.7.	3.195	3.380	
IV КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.8.	6.538	5.335	
1. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	6.1.8.	6.538	5.335	
V ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.9.	20.905	26.704	
VI ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.10.	7.489	91	
VIII АКТИВНА ВРЕМ. РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.11.	4.861	4.921	
УКУПНА АКТИВА		403.143	364.224	
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	6.1.17.	13.066	6.974	

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембра 2016. године (наставак)

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2015.	Почетно стање 01.01.2015.
ПАСИВА				
КАПИТАЛ	6.1.12.	232.667	233.047	
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.1.12.1.	94.624	94.588	
1. Државни капитал	6.1.12.1.	93.862	93.862	
2. Остали основни капитал	6.1.12.1.	762	726	
II РЕЗЕРВЕ	6.1.12.2.	5.208	5.208	
III НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	6.1.12.3.	132.835	132.251	
1. Нераспоређени добитак ранијих година	6.1.12.3.	130.559	127.867	
2. Нераспоређени добитак текуће године	6.1.12.3.	2.276	5.384	
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		61.238	31.717	
I ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.1.13.	25.192	25.046	
1. За накнаде и друге бенифиције запослених	6.1.13.	25.192	25.046	
II ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.14.	36.046	6.671	
1. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	6.1.14.1.	1.696	4.839	
2. Обавезе по основу финансијског лизинга	6.1.14.2.	34.350	1.832	
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.15.	70	2.086	
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.16.	109.168	97.374	
I КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.16.1.	26.671	8.048	
1. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	6.1.16.1.	15.051		
2. Остале краткорочне финансијске обавезе	6.1.16.1.	11.620	8.048	
II ПРИМЉЕНИ АВАНСИ	6.1.16.2.	964	836	
III ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	6.1.16.3.	24.608	19.575	
1. Добављачи у земљи	6.1.16.3.	24.608	19.575	
IV ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.16.4.	33.690	38.916	
V ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПДВ-а	6.1.16.5.	263	3.723	
VI ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.16.6.	1.586	1.588	
VII ПАСИВНА ВРЕМЕН. РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.16.7.	21.386	24.688	
УКУПНА ПАСИВА		403.143	364.224	
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.1.17.	13.066	6.974	

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1.	491.911	482.494
I ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	6.2.1.1.	21.984	22.885
1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	6.2.1.1.	21.984	21.984
II ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.2.	467.175	457.083
1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	6.2.1.2.	467.175	457.083
III ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛИЧНО	6.2.1.3.	2.752	2.521
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	6.2.2.	449.217	442.122
I НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	6.2.2.1.	16.490	15.816
II ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	6.2.2.2.	(7.045)	(8.054)
III ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	6.2.2.3.	178	
IV СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА			250
V ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.2.4.	30.188	24.836
VI ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.2.5.	29.188	29.228
VII ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.2.6.	306.463	304.823
VIII ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.2.7.	18.546	16.579
IX ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.2.8.	22.090	20.263
X I ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	6.2.2.9.	2.235	10.547
XI НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.2.10.	31.240	24.234
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		42.964	40.372
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.3.	519	438
I ПРИХОДИ ОД КАМАТА	6.2.3.1.	497	351
II ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	6.2.3.2.	22	87
Д. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.4.	1.187	1.820
I РАСХОДИ КАМАТА	6.2.4.1.	979	1.760
II НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	6.2.4.2.	208	60
Е. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		668	1.382

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01. јануара до 31. децембра 2016. године (наставак)

- у хиљадама динара –

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
Ж. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	6.2.5.1.	4.294	53
З. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	6.2.5.2.	54.392	32.374
И. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.6.	14.594	7.880
Ј. ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.7.	6.218	6.346
К. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		934	8.203
Л. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	6.2.8.	479	325
Љ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	6.2.9.	455	7.878
М. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
Н. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І ПOREСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	6.2.9.	195	1.152
ІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА			1.342
ІІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	6.2.9.	2.016	
Њ. НЕТО ДОБИТАК		2.276	5.384

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I НЕТО ДОБИТАК		2.276	5.384
Б ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) смањење ревалоризационих резерви			
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
I ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
В УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (А-Б)		2.276	5.384
II УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (Б-А)			

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I Приливи готовине из пословних активности	603.729	604.377
1. Продаја и примљени аванси	569.425	518.898
2. Примљене камате из пословних активности	497	351
3. Остали приливи из редовног пословања	33.807	85.128
II. Одливи готовине из пословних активности	563.708	571.698
1. Исплате добављачима и дати аванси	166.107	169.792
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	356.158	356.833
3. Плаћене камате	948	1.698
4. Порез на добитак		2.691
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	40.495	40.684
III. Нето прилив готовине из пословних активности	40.021	32.679
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Одливи готовине из активности инвестирања	20.219	13.116
1. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	20.219	13.116
II. Нето одлив готовине из активности инвестирања	20.219	13.116
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	36	8
1. Увећање основног капитала	36	8
II. Одливи готовине из активности финансирања	25.637	18.149
1. Дугорочни кредити (одливи)	7.110	7.640
2. Финансијски лизинг	15.835	1.220
3. Исплаћене дивиденде	2.692	9.289
III. Нето прилив готовине из активности финансирања		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања	25.601	18.141
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	603.765	604.385
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	609.564	602.963
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ		1.422
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	5.799	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	26.704	25.282
З. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	20.905	26.704

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01.2015. до 31.12.2016. године

(у хиљадама динара)

Опис	Компоненте капитала			Укупан капитал
	Основни капитал	Резерве	Нераспоређени добитак	
	1	2	4	7
Почетно стање претходне године на дан 01.01.2015. године	94.580	5.208	137.156	236.944
Промене у претходној години повећања у претходној години	8	-	7.877	7.885
Промене у претходној години смањења у претходној години	-	-	(11.782)	(11.782)
Стање на дан 31.12.2015. године	94.588	5.208	133.251	233.047
Промене у текућој години повећања у текућој години	36	-	2.276	2.312
Промене у текућој години смањења у текућој години		-	(2. 692)	(2. 692)
Стање на дан 31.12.2016. године	94.624	5.208	132.835	232.667